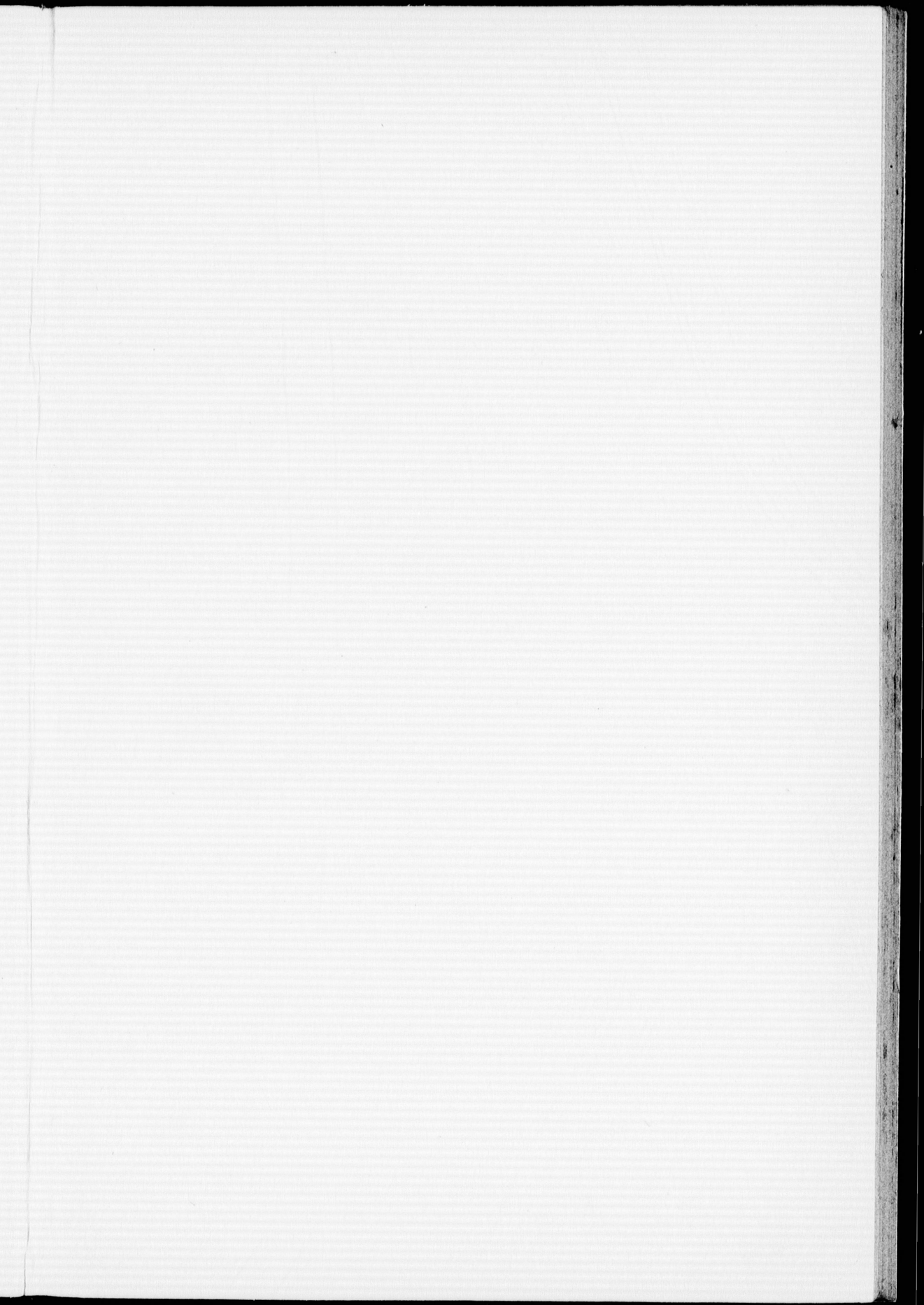

erl.
13

Nederl.
qu.
215

Ned. 4^e 215.

VERSTEECH

DE
BOKKERIJDER

ELECTR. DRUK. EN UITGAAF :: :: ::

JOSEPH CROLLA JR. · VALKENBURG (L.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT,

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

1620 0622

Het was tegen middernacht. Aan den hemel, die door eene breede, doch losse wolkenmassa bedekt was, stond de maansikkel reeds tamelijk laag en trok haar eene wolk voorbij, dan hulde zich de aarde in eene voelagene duisternis. De lucht was zoel, doch vervuld met de eigenaardige koelte, zooals haar slechts de lente kent, waarin het jonge gras ontspruit en de bloesems zwellen. Bijwijlen streek een zachte windvlaag over de vlakke, doch niet guur, want zij kwam uit 't zuiden en er lag iets loom en mat in, dat mensch en dier vermooit.

En vermoeid waren ook beiden, ros en ruiter, die in den Aprilnacht over de moerassige vlakke trokken, waarin men hier en daar uit de verte eene weide zag verschieten, welke door de maan zoo grijsachtig en zelfs spookachtig beschenen werd. Het paard kon de hoeven, waaraan het zware, moerassige slijk bleef hangen, nauwelijks optillen. Thans trad het nog dieper in den vochtigen grond. De ruiter hield het terug.

„Neen, mijn klepper,” zeide hij en kletste het tegen den hals, „dat gaat niet langer zoo. Hier kunnen wij niet verder. Wij moeten terug. En ook dat zal niet veel helpen. Wij hebben ons verdwaald en moeten wachten.”

Wachten midden in den nacht, op het uitgestrekte moerasveld, waaruit een eigenaardig scherpen en modderigen reuk opsteeg, die juist wel niet onuitstaanbaar was, maar toch de borst beknelde. — Vijf uren, tot de dag aanbrak, hier bewegeloos op het paard doorbrengen, — dat was voor mensch en dier niet uit te houden en een treurig vooruitzicht. De ruiter zette zich daarom recht in het zadel en loerde scherp rond. Doch ook thans bemerkte hij van alle kanten niets, dan vlakke en hemel, welke zich in een nevelachtigen sluier aan den gezichteinder vereenigden.

„Halt!” sprak hij onwillekeurig -- want in de noordelijke richting had hij een vluchtig licht bemerkt, als van een vuur. Onverpoosd richtte hij er zijn blik heen en het kwam hem voor, als herhaalde zich dat opflikkeren meermalen. Hij greep onder zijn mantel en haalde een verrekijker te voorschijn, waardoor hij naar 't Noorden blikte.

„Nu, ouwe,” zeide hij, alsof hem het paard verstond, „het schijnt mij toe, dat er ginds eene hoogte met rondom huizen ligt. Kom, willen wij het eens probeeren!”

Een zachte druk was genoeg om 't paard in de nieuwe richting te brengen. Doch het ging zeer traag. Vanaf den vroegen morgen op de been, dan vier uren door beemden en moerassen, zonder voedsel, behalve de weinige grasspiertjes, welke het de ruiter gaarne veroorloofde aftebijten, den zwaren grond aan de anders zoo sierlijke hoeven, — hoe zou het ook anders dan langzaam over den slijkerigen

grond kunnen voortstolperen! De ruiter — hoewel, zooals het scheen evenzeer afgemat, want hij had sedert het karig maal op een Guliker dorp niers meer gebruikt — scheen door dit uitzicht aan spoedige rust een weinig bemoedigd te zijn. Hij richtte zich op en zag scherp om zich henen om de richting niet uit 't oog te verliezen. Daarbij verhelderde de maan bijwijlen zijn gelaat, dat frisch, mannelijk en innemend uitzag. Een wijde ruitersmantel als een militair omgaf, zoc het scheen, de slanke en welvoegelijke gestalte.

„Toch geen dwaallicht?“ mompelde hij verdrietig en half teleurgesteld, toen het flikkerlicht, dat hij tegemoet reed, steeds meer van tijd tot tijd onzichtbaar werd. „Dat moest er nog aan ontbreken! Doch neen, — daar is het weer. 't Is een vuur!“

Hij hield zijn paard staande, nam weder den verrekijker en moest wel iets gezien hebben dat hem vooruit joeg, want hij dreef liet paard nog sterker tot spoed aan dan voorheen.

Inderdaad was hetgene, waarop hij toereed, een vuur, doch er bevond zich nog een groote afstand tusschen hem en de vlam, die met elke minuut meer en meer taande. De bodem werd langzamerhand drooger, zelfs vast; het paard gevoelde zich verlicht, omdat de aardklompen droogden en ze van de hoeven vielen; het begon daarom sneller te stappen. Het toeval scheen den ruiter op een landstraat gevoerd te hebben, want aan weerskanten stonden afgeknotte wilgen, en links en rechts zehende hij duidelijk de sporen van karren en wagens.

Plotseling echter hield hij zijn paard weder staande. Hij herinnerde zich hetgeen hem de praatzieke waard, die zijn slechte kost door den rijkdom zijner welbespraaktheid verbeteren wilde, op het Guliker dorp tijdens de middagrust verteld had. Dit land wemelde van roovers, die op ongehoorde en geheimzinnige wijze diefstal en overval pleegden, zooals het vroeger nooit gezien was. Niemand gevoelde zich nog gevrijwaard. Een welgesteld grondbezitter, die 's avonds eenige zakken met duizende blinkende goud- en zilvermunten wegsloot, vond 's morgens alles gestolen, zonder dat er ooit een spoor van inbraak te vinden was en zoo honderde gevallen meer. De duivel moest zijne hand in 't spel hebben.

Natuurlijk had de jonge reiziger, die een dapper krijger was en het patent als hoofdman, in weerwil zijner jeugdige jaren, wel verdiend had, zelfs het tiende deel niet geloofd, van wat hem verteld was. Vooral aan een duivelsspook geloofde hij niet het minste. Maar dat er vele en vermetele roovers in deze streek, op de Limburgsche grens, Luik en het Westrijnsche gebied waren, daarvan had hij reeds lang hooren spreken, en hij droeg zijn geladen koppel pistolen niet voor niets in den zak. Onwillekeurig voelde hij er naar, want de gedachte was bij hem opgekomen dat hij mogelijk eens zulke bende kon tegemoet rijden. Deze bezorgdheid joeg hem echter geen vrees of voorzichtigheid aan, hij werd er verstoord om, dat dit vuur, geen aard- of smidsevuur was, maar op het ruime veld brandde. In dit oogenblik en in den nacht een vuur op het open veld — dat kwam hem te zonderling voor. Zouden het zigeuners of landloopers zijn? Zou hij dichterbij komen? Men kan een dapper krijgsman zijn en

vele bloedige veldslagen meegemaakt hebben, zonder juist eernaar te verlangen om met een troep schooiers in aanraking te komen, teneinde op eene jammervolle wijze door dergelijke onmenschen om het leven gebracht te worden.

Op deze gedachten volgde dra eene andere. Zou hij geen gebruik van het toeval maken, om het geheim dezer lieden te ontdekken, welke in elk geval een boosaardig bedrijf uitoefenden? Hij zou zich daardoor verdienstelijk kunnen maken voor de rust en de zekerheid zijner medemenschen, mogelijk ook wel een goeden klank bij zijn naam in het land verwerven, dat mogelijk wel zijn tehuis zou worden. In ieder geval wilde hij het toch wat van naderbij beschouwen. Hij ledigde de rest zijner veldflesch, welke hij, matig als hij was, tot den laatsten vertwijfelenden nood bespaarde, onderzocht nauwkeurig zijne wapens, liet zijn paard aan den kant des wegs eenige minuten het tierige gras afweiden en reed dan langzaam vooruit.

Hij zag dra in, dat hij geen gehucht of dorp voor zich had, maar een heuvel, aan welks voet een gebouw lag, dat hij tot hieraan nog slecht kon erkennen, doch hetwelk er niet onbeduidend uitzag en in een kleinen toren uitliep. Dit gebouw was door boomen en struiken omgeven, alleen de bladeren ontbraken er nog aan. Hij kon dus tamelijk buiten gevaar van naderbij komen en trachten van uit een schuilhoek op het vuur te letten. Toen hij de struiken genaderd was, steeg hij van het paard en leidde het bij den toom verder. Omdat de afstand tusschen hem en het vuur, waarom hij thans duidelijk eenige gedaanten zich zag bewegen, noch vrij aanzienlijk was, nam hij andermaal den verrekijker, plaatste zich op zijn paard en blikte door de ruimte.

Heel en hij zag was wonder genoeg. Rond het vuur lagen een paar speellieden, zooals Ostade en Teniers ze niet meer karakteristiek geschilderd hebben, echte Nederlandsche, klein gedrongen gestalten, met kluchtige hoeden, wier randen slap afhingen; de eene speelde op de viool, de andere sloeg den triangel, de derde blies in een soort doedelzak. Op deze muziek, waarvan bijwijlen een zwakke klank des triangels tot hem doordrong, schenen een aantal mannen te dansen. Zij waren zonderling gekleed, in eene dracht, welke eigenlijk geene dracht, maar zeker met opzet dus vervaardigd was. Het scheen, als hadden zij hunne jassen omgekeerd aangetrokken, zooals men zulks meermalen op de kermis ziet, van hen, die te diep in 't glas hebben gekeken. De meesten droegen groote, zwarte baarden, zooals men ze destijds in de Nederlanden nooit zag. Eenigen dansten alleen in een ronden kring bij de hand; anderen maakten de plompste sprongen. Een vrouwspersoon kon de hoofdman niet bemerken, ook nergens een jongen man of knaap.

Rond het vuur konden zich twintig man bewegen. Doch toen de hoofdman zijn kijker ook naar andere punten richtte, om de donkere omgeving te verkennen, zag hij het eerst eenige lieden, die om een tamelijk groot vat stonden, waaruit zij een drank taptten, dan, links dezen, een troep van minstens zestig tot zeventig man, welke zeer dicht bij elkander stonden en opmerkzaam naar iemand schenen te luisteren, die in hun midden stond.

Eene vergadering van ruim honderd man in 't geheel en dat hier in 't open veld, op dezen tijd — dat was toch eene wonderbare ontmoeting, welke de nieuwsgierigheid van den hoofdman uiterst prikkelde. Deels met het bloote oog, deels met kijker, verkende hij nog eenmaal het voor hem liggende terrein en bemerkte nu ook ongeveer twintig paarden, welke zijwaarts aan de boomen vastgebonden stonden. Thans kon de toeschouwer het niet langer op zijne plaats uithouden. Hij had zich overtuigd, dat hij ongemerkt tusschen de struiken tot op ongeveer tweehonderd passen die lieden naderen kon. Hij bond daarom zijn paard met den teugel aan een jongen boom, merkte de plaats goed en sloop voorzichtig voorwaarts. Na enkele minuten had hij den zoom van het kreupelbosch bereikt, plaatste zich op de knieën en keek door de twijgen, wat er bij hem omging.

In den stillen nacht vernam hij thans de zwakke muziek en het joelen en tieren der dansenden zeer duidelijk. Enkele kreten deden hem verstaan, dat hij geene vreemdelingen, maar bewoners dezer streken voor zich had, want hij herkende duidelijk het dialect der bewoners uit het land van Aken, Valkenburg en Maastricht. En deze anders zoo gladgeschoren gezichten droegen thans donkere baarden? Hier moest wat achter schuilen.

Thans ging de groote troep uiteen. De meesten snelden naar het vat en er ontstond een waar vechten om de kruiken, die voortdurend vol getapt werden. Daarop mengden zij zich tusschen de dansers bij het vuur. Allen droegen een gelapt gewaad; slechts weinigen droegen de gewone kleeding der Limburgsche boeren.

Voor plezier zou men hier niet bij elkander komen, daartoe kiest men zulk een afgelegen oord niet. Het scheen meer eene algemeene beraadslaging te zijn, waarbij men zich zoo goed het kan zoekt te amuseeren. De hoofdman wierp een blik op het gebouw, dat hij thans van dichterbij kon opnemen en herkende het voor eene oude, mogelijk niet meer gebruikte kapel, denkelijk een bedevaartsoord, want de gansche omgeving is goed katholiek. Nu zag hij eenige mannen naar de kapel gaan, in wier midden hij tot zijn grootste verwondering een grooten geitenbok bemerkte, een dier van verbazende grootte en zoo het scheen van zwarte kleur. Plotseling schoot het hem te binnen, dat zijn waard hem bij het middagmaal verteld had, dat de roovers uit den omtrek bij hunne strooptochten gebruik maakten van een zwarten bok, waarop zij reden, en welke hen pijlsnel door de lucht droeg en dien men ook te middernacht, als hij met een ruiter en deszelfs zware buit beladen was, hoorde zuchten en stenen. Zou van dezen hocuspocus iets waar zijn en had hem het toeval tot een ontdekker van een geheim gebracht, waarvan men twintig mijlen in den omtrek, ja nog verder met bijgeloovige vrees wist te vertellen?

De moedige man dacht reeds niet meer aan zijn eigen gevaar, maar aan de verplichting, welke op hem rustte, om een geheim op het spoor te komen en beschouwde de mannen, die naar de kapel gingen, welke hem deels naar hunne houding, deels dat zij niet zoo ras naar het vat ijlden, voorkwamen, als zijnde van beter gehalte dan de anderen.

Zij gingen de kapel binnen, waarin, aangezien zij flauw verlicht was, de kapitein niets onderscheiden kon. Daarop kwamen er twee uit en naderden de plaats, waar de vreemdeling zich bevond. De eene was groot en statig, de andere van middelbare gestalte. Beiden droegen zwarte baarden, doch dat deze valsch waren, kon de hoofdman zoo dadelijk niet bemerken, want hij zag, toen zij zich tusschen hem en het vuur bevonden, dat beider haren blond waren.

„Dus atgesproken!“ zeide de kleinste. Wij houden het voor ons. Het is naar verhouding een gemakkelijk werk en levert ons wat op.

„Mij goed!“ antwoordde de andere. „Gij moet weten, of gij het verantwoorden kunt.“

„Dat kan ik, ik ben de eenigste, die de gelegenheid weet, en waarom zouden wij niets voor ons behouden?“ zeide de kleinste, die het Duitsch sprak als een man uit den beschaafden stand. „Dus Riedenburg is drie nachten niet thuis — de sleutel past op beide deuren, de vrouwspersonen slapen aan den anderen kant.“ De kapitein voelde zijn hart zoo luid kloppen, dat het hem schier het toeluisteren verhinderde. Het was de naam Riedenburg, welke hem zoo geweldig aandeed. Toch luisterde hij met de meest gespannen aandacht.

„Is Riedenburg niet . . .“

De laatste woorden verstond de hoofdman niet, slechts het antwoord er op bereikte zijn oor; „Ja, maar wat ligt mij daar aan gelegen? Ik kan hem niet helpen. En nog wat? In deze dagen zal een vreemdeling naar de stad komen, een voormalige officier, Felsenhof is zijn naam. Als gij dien soms kunt te pakken krijgen, mogelijk . . .“

De spreker had zich verwijderd, zoodat de toehoorder de laatste woorden niet vernam. Ook schreeuwden en tierden de dansers om het vuur zoo hevig, dat reeds daardoor de woorden overschreeuwd werden. Beiden gingen weder naar de kapel.

De blikken des kapiteins volgden hen in gespannen verrassing. Hij had zijn eigen naam vernomen! En toch wist niemand, dat hij naar hier kwam, zelfs niet de familie, waarvan zoo even gesproken was, de familie Riedenburg, en waartoe een persoon behoorde, die hij door zijne aankomst eene blijde verrassing zou denken te bereiden, vooropgezet, dat zij nog steeds, zooals hij hoopte, zijn beeld trouw in 't hart droeg! Wat is dat? Eenige minuten was hij als bezwijm. Waren deze geheimzinnige menschen dan werkelijk in 't bezit van duivelsche kunsten? Hij wilde opspringen, zich zelf op 't gevaar af overtuigen, hoe dat alles samenhang . . . Daar bemerkte hij eene plotselinge beweging onder de vergaderden — een ijlings heen en weer loopen — hij verstond den kreet: „Zij komen, zij komen! van Herzogenrath naar hier!“ Het vuur werd uit elkander gerakeld en gebluscht. In de nachtelijke duisternis — want de maan was intuschen in den nevel van den gezichteinder verdwenen — zag hij slechts een onbegrijpelijk heen en weerloopen; men riep op elkander, haastte zich hals over kop; de kapitein vernam paardgetrappel; gedaanten ijlden als spoken in den nacht voorbij. Daarop werd alles stil. Slechts het paardgetrappel vernam hij achter zich, in de richting vanwaar hij gekomen was, dan weer een anderen hoefslag vóór hem, achter den berg; het eerste verwijderde zich, het laatste kwam dichterbij.

Nog altijd stond hij als bedwelmd, doch hij vermande zich en dacht bij zich zelve na of de gevluchten vermoedelijk niet voor eene afdeeling gensd'armes of andere politiedienaren de vlucht namen en wanneer men hem hier aantrof, zou men hem waarschijnlijk ook als lid dezer bende kunnen beschouwen.

Hij overlegde, of het niet beter voor hem ware te vluchten of wel zich met den aanvoerder der gewapende macht te verstaan. Hij gaf aan het laatste de voorkeur. Want trof men hem op de vlucht, hetgeen de afgematheid van zijn paard in aanmerking genomen zeer waarschijnlijk was, dan moest men hem ook voor een boosdoener houden en eene langdurige gevangenis stond hem te wachten. Hij trad dus uit de struiken en ging naar de plaats waar het vuur gebrand had. De glimmende kolen toonden hem den weg.

Weldra vernam hij de ruiterafdeeling dicht in zijne nabijheid. Er scheen echter halt gecommandeerd te zijn, want een oogenblik later was alles stil. De hoofdman ging eenige passen op de plaats toe, waar de ruiters zich moesten bevinden en riep met luider stem: „Zij, die gij zoekt, zijn weg. Zij hebben u vanaf den heuvel zien aankomen.“

„En wie zijt gij, die ons dat toeroept?“ antwoordde eene stem.

„Een vreemdeling, een Pruisisch officier, die toevallig toeschouwer van dit avontuurlijk bedrijf geworden is. Komt naderbij! Er is niemand meer op de plaats.“

Denkelijk vermoedden de ruiters eene hinderlaag, want het duurde lang, eer de hoofdman eenige beweging vernam. Hij bemerkte, dat eenige personen al kruipende tot hem kwamen.

„Op mijn woord,“ sprak hij bedaard, ik ben alleen; hier zijn mijne handen!“

Het licht eener plotseling geopende lantaarn viel hem helder in t gelaat. Daarop voelde hij zich bij de armen gegrepen en men bond hem de handen op den rug.

„Dat is niet noodig,“ zeide de officier bedaard. „Doch ik moet het mij voor een poos laten welgevalen.“

Nu werden meerdere lantaarns geopend, de Pruisische soldaten — want na hunne uniform te oordeelen, waren 't dezulken, lichtten naar alle zijden heen. Doch toen zij niets meer ontwaarden, kwam een, die op het paard was blijven zitten en naar rechts en links gereden had, naar den hoofdman toe, liet hem door eene lantaarn verlichten en nam hem geruimen tijd met zijn blikken op. Hij scheen de leider van den troep te zijn en was een nog jonge man. Dat hij door deze mislukte expeditie niet weinig verstoord was, laat zich begrijpen, overigens scheen hij zeer openhartig en innemend te zijn.

„Nu, gij ziet er bepaald niet als een bokkerijder uit,“ zeide hij. „Gij zijt een Pruisische officier, zegt ge? Hoe is uw naam?“

Op dit oogenblik herinnerde zich de hoofdman de woorden, welke een der twee onbekenden over hem gesproken had en welke te verstaan gaven, dat hij in deze streek uit beweegredenen, die hem bepaald vreemd waren, een vijand bezat, die hem onaangenaamheden trachtte aan te doen. Hij hield het dus beter zijn naam niet zoo openbaar te noemen.

„Heer luitenant,” zeide hij, „zoudt gij mij niet veroorloven, dit later mede te deelen, hetzij ambtshalve of vertrouwelijk, zooals gij verkiest? Ik bezit redenen welke ik u natuurlijk niet verzwijgen zal, om mijn naam hier niet al te zeer bekend te maken.“

„Nu, zooals gij wilt,” zide de officier. „Natuurlijk zijt gij mijn gevangene.“

„Hetgeen ik niet als een ongeluk beschouw, omdat dit spoedig anders zal worden,” antwoordde Felsenhof lachend.

„Gij meent dus, dat de bokkerijders allen gevlogen zijn? vroeg de luitenant.

Felsenhof sprak de meening uit, dat waarschijnlijk slecht zeer weinigen zich in 't naburig hout of in de kapel konden verstoken hebben. Men beval een onderzoek in te stellen. De hoofdman verzocht zijn paard te mogen halen en door twee dragonders begeleid ging hij naar de plaats, waar hij het beest verlaten had. Het stond er te slapen; doch weldra was het weder gewillig en frisch ter been.

Het onderzoek van het terrein, dat bij het licht der lantarens nauwkeurig plaats vond, leidde tot geene genoegzame uitkomst. In de nabijheid van het gebluschte vuur vond men eene gewone laken sche pet, iets verder lag een grove valsche baard. Bovendien lagen in de nabijheid van 't vat een aantal kruiken. Het vat zelve was bijna tot den bodem leeggeloopt en scheen Rijschen wijn bevat te hebben. De kapel, welke, zooals Felsenhof vermoed had, niet benut was, was evenzeer leeg. Zij werd nauwkeurig onderzocht, doch te vergeefs. De vergaderden hadden tijd gevonden, alles, wat iets verraden kon, mee te nemen. Hoe zij den bok konden meevooeren, was moeilijk te zeggen. De een of ander moest hem gebonden en met zich op het paard genomen hebben.

„Wilt gij de vluchtelingen niet achtervolgen?” vroeg de hoofdman den luitenant. „Het meerendeel was te voet.“

„Dat is hier op 't omliggend terrein geheel onmogelijk,” antwoordde de luitenant. „De boeren kennen alle wegen door de moerassen — wij kunnen hen te paard niet volgen. Hadden wij eerder bericht ontvangen, dan zou het ons mogelijk geweest zijn, enkele wegen af te zetten, of wel van twee kanten op te dagen. Doch het bericht, dat de bende hier eene vergadering hield, kwam eerst kort voor middernacht en wij konden slechts eene overrompeling doen, welke mislukken moest, als de bende eene wacht geposteed had. Nu, wat hebt gij eigenlijk van het bedrijf dezer mannen gezien?”

Felsenhof verhaalde, wat hij gezien had en sprak ook over den geitebok.

„Er ligt toch iets vreemds in deze vervloekte, belachelijke geschiedenis, welke den ganschen omtrek in rep en roer brengt!” riep de luitenant misnoegd. „Wij zullen bij mijne manschappen er niet van spreken, want onder hen bevinden zich nog vele bijgeloovigen, en als hekserij in 't spel komt, dan geloof ik haast niet, dat zij stand houden. Nu terug naar Herzogenrath, opdat wij er nog voor zonsopgang aankomen en geen opzien baren! Gij zult dezen morgen of wellicht den heelen dag in de hoofdwacht moeten doorbrengen doch wij zullen het u daar zoo aangenaam mogelijk maken.

De gevonden voorwerpen, behalve het vat natuurlijk, werden medegenomen en de kleine ruiterbende sloeg in galop den terugweg naar de stad in, die dichterbij lag, dan de kapitein gemeend had. Dezen had men reeds op last van den luitenant der dragonders de handen losgemaakt, want hij had den luitenant zijn eerewoord gegeven zich niet te verwijderen. Van den kant des jongen officiers was het eene zekere zorgeloosheid, den hem nog onbekenden zoo ridderlijk te behandelen. Doch het uiterlijk van Felsenhof boezemde bepaald een vertrouwen in, waaraan men niet wederstaan kon.

Bij de hoofdwacht in het stadje aangekomen, noemde Felsenhof, zoodra hij met den luitenant en den wachthebbenden officier alleen was, zijn naam en stand. De beide dragonders kenden dien naam reeds sinds langen tijd en de jonge kapitein, die hem droeg, had zich bij meerdere gelegenheden onderscheiden; hij behoefde dus geen pas te toonen — dit ging de politie of het gerecht aan. Men liet nu eenige flesschen wijn halen en weldra was men verdiept in gesprekken over den oorlog, welke eerst voor een jaar geëindigd was. Intusschen had men ook den opperwachtmeester, die het bevel over het eskadron voerde, bericht gezonden. De dragonder, dien men met de uitvoering daarvan belast had, kwam met de boodschap terug, dat de overste om 11 ure met den stads- en politierechter verschijnen zou.

Felsenhof had dus nog eenige uren over, en daar de wacht om 6 uur afgelost werd, namen beide officieren van hem afscheid. Hij vleide zich op een veldbed, dat zich in de wachtkamer bevond neer, dekte zich met zijn mantel en sliep weldra in.

Toen hij gewekt werd, was het klaarlichten dag en Felsenhof zag een oudachtig officier van een zeer krijgshaftig uiterlijk in burgerkleeding voor zich staan. Hij sprong op en verontschuldigde zich. Aan zulke ontmoetingen meer gewoon, herstelde hij zich dra en verklaarde, dat hij bereid was het verhoor te ondergaan.

Hij verhaalde nu, dat hij voor ruim een jaar in de nabijheid van Keulen, een jong meisje had leeren kennen, dat een diepen indruk op hem gemaakt had en aan hetwelk hij, zooals 't scheen ook niet onverschillig gebleven was. De nog voortdurende oorlog en de met dezen in verband staande onzekerheid, hadden hem niet durven besluiten haar het hof te maken. Hij had haar slechts bewonderd en verzocht hem toe te staan, haar na den vrede in hare woonplaats te Hertzenrade te mogen opzoeken. Thans had hij den dienst verlaten, omdat een andere broeder hem door den dood ontrukte was wiens erfgoed, in Westfalen gelegen, hij nu zoo spoedig mogelijk ging bewonen.

Zoodra hij daar de noodige voorbereidselen getroffen had, begar hij zich op weg om de dame op te zoeken en zich te overtuigen of zij hem nog de vroegere genegenheid toedroeg. Niemand hier te Hertzenrade kon bevroeden, dat hij nu juist om dezen tijd zou komen.

Daarop verhaalde hij, hoe hij in 't moeras verdoold raakte, hij dat vuur bemerkte en wat hij gezien en gehoord had. Dit laatste was voor hem en ook voor de politie het voornaamste. Hier bood zich de gelegenheid aan, ten minste één van de bende te vangen.

Aldus dacht er ook de plaatselijke politierechter, de heer Böckelmans over

„Hetgeen gij ons thans verteld hebt, kapitein, is min,” zeide hij „echter zou het toch steeds een begin kunnen zijn tot een gunstig onderzoek. Wij hebben met eene bende te doen, welke zonder twijfel zeer talrijk is, maar door geschikte personen — en meerdere aanvoerders geleid — met groote omzichtigheid bestuurd wordt, want tot hieraan heeft men nog geen enkele dier bandieten kunnen betrappen. Hierbij nemen de diefstallen en plunderingen met de week toe en worden bijgevolg steeds drierster en grooter. Zelfs voor moord schrikken de misdadigers niet terug. Wij kennen hier te Hertzogenrade, op 't Luiksche gebied, in de dorpen Meerssen, Beek, Geleen en vele andere plaatsen eene menigte menschen, wier geldelijke toestanden bepaald slecht zijn, en toch leven zij er goed van, zonder dat wij kunnen vernemen, uit welke hulpbronnen zij putten. Onze krachten zijn niet toereikend genoeg om allen die onder verdenking staan in 't oog te houden. Ook worden de diefstallen meestal op verwijderde plaatsen gepleegd. Gouden sieraden, paarden, koopwaren, die twintig mijlen van hier gestolen worden, komen in onze streek, gewoonlijk te Meerssen, aan 't licht, doch nooit kan men te weten komen, hoe zij hier komen. De bende moet dus groot zijn; zij rooft volgens een voorafgemaakt plan en haar aanvoerder moet wel zulk een gebruik van 't bijgeloof kunnen maken, dat de beëdigden aan hem trouw blijven, en het eerlijke, kalme en angstvolle lieden schrik inboezemt. Want tegen den duivel vecht men liever niet.”

„Reeds vóór eenigen tijd,” vervolgde de rechter, „heeft men ons bericht, dat het bij de oude kapel op zekere dagen der maand niet pluus scheen te zijn en gisteren avond na tien uur, meldde mij een hier woonachtig burger, dat hij vele mannen met zwarte baarden in de richting der kapel had zien rijden. Doch het andere weet gij beter dan wij. Zoudt gij die twee mannen, van wie gij sprakt, dien kleinere en dien grootere nog herkennen?”

Nauwelijks. Hunne gestalte ken ik nauwkeurig, ook hun uiterlijk en hun gang. Maar eerst moet ik hen hooren spreken, dan geloof ik wel dat ik ze aanstonds herken.”

„Mag ik u een voorstel doen, kapitein?” vroeg de rechter. „Het zal u zonderling voorkomen. Doch uw eigen belang is hier ook op eene tot hieraan onbegrijpelijke wijze mede bemoeit.”

De kapitein verzocht hem verder te spreken.

„De gedachte kwam bij mij op, toen gij verhaaldet, dat de kleinere den grootere verzocht had, zich op u te wreken, met andere woorden, dat men u uit den weg wilde ruimen. Wilt de misdadigers in den laatsten tijd voor geen moord terugdeinzen, zoo valt het licht te begrijpen, dat zulks in hun doel ligt. Zou het niet goed zijn, wanneer gij onder een onbekenden naam hier of daar vertoefdet? Aan hen die u kennen, zal het zwijgen opgelegd worden, zoodra zij het geheim kennen. Wie kent u buitendien nog te Hertzogenrade?”

„Slechts die dame,” antwoordde Felsenhof. „En ik zal door uw bemiddeling gemakkelijk eene gelegenheid vinden, haar eenige regelen te doen toekomen.....”

„Zeer zeker, wanneer gij mij uw vertrouwen wilt schenken,” zeide de heer Böckelmann lachend.

De kapitein bloosde, tot hieraan had hij uit licht te begrijpen reden, den naam der geliefde niet genoemd. Wist hij wel of zij nog aan hem dacht?

„Over de bijzonderheden spreken wij later,” vervolgde de rechter. „’t Is mij voor ’t eerst genoeg, dat gij mijn plan niet van de hand wijst.”

„En gij zult toch den heer Riedenburg waarschuwen?” vroeg Felsenhof aanstonds.

„Dat weet ik nog niet,” antwoordde de rechter. „Het is er ons hoofdzakelijk om te doen, den dief te vangen, en dit lukt ons mogelijk het best, als wij niemand iets zeggen en op de loer staan. Blijf, als het u niet ongelegen komt, dezen dag en den komenden nacht nog bij de wacht. Ik zal overwegen, of ik u in een burgerhuis zal inkwartieren, welken naam gij zult aannemen en hoe gij u moet voordoen. Met uw beleid, uwe kalmte en uwe ondervinding zoudt gij ons onschatbare diensten bewijzen.”

„Vertrouw niet te zeer op mijne gemoedsrust!” zeide de kapitein. „Ik kan zeer driftig worden.”

„Zooals ieder mensch van eer en gevoel,” antwoordde Böckelmann. „En juist een spoedig toegrijpen zou door die omstandigheden steeds gerechtvaardigd, zelfs noodig zijn, en ik houdt u voor den man, die in staat is, het juiste oogenblik te kennen. Dus, stemt gij toe, nog hier te blijven, of zal ik u aanstonds naar uw huis laten brengen?”

„Ik blijf hier, al is het slechts om na te denken of ik uw voorstel zal aannemen,” antwoordde Felsenhof. „Dezen namiddag of tegen den avond ontvangt gij mijn antwoord.”

De rechter bedankte en nam afscheid, nadat hij den kapitein nog eenmaal met een fijn lachje verzekerd had, dat hij er voor zorgen zou, dat den rentmeester Riedenburg, zoowel als zijne vrouw en dochter geen schade aan hun vermogen of zelfs aan hunne gezondheid zou toegebracht worden.

De opperwachtmeester had schijnbaar met ongeduld er op gewacht, dat het verhoor ten einde liep. Met eene zekere verwensching sloot hij de deur achter den rechter dicht. Böckelmann heeft gelijk, ’t is een ferme man!” zeide hij. „De drommel hale dezen vervloekten bokkerijder, om wiens wil een dapper eskadron van ’s Konings dragonders hier in dat vervelend nest moet liggen.”

„Terwijl ik hier onder de jonge vlasbaarden moet zitten, die geen vuur ooit gezien noch kruit geroken hebben! Sedert ik uw naam vernomen heb, verlang ik er na, met u te keuvelen. Gij zijt toch dezelfde, die met de Westfalen de hevige aanvallen bij Freiburg mee maaktet?”

„Daar was ik bij, de jongens gedroegen zich dapper!” antwoordde Felsenhof.

„Nu, dan zijt gij welkom!” riep de oude en schudde zijn hand. „Dan zullen wij ons eens aangenaam onderhouden. Meinders, breng den wijn en de pasteien hier — ’t is eene goede gekruide palingpastei kapitein, die niemand schaadt — en dan de kaas.

Meinders? Zoo, dat is echte Marcobrunner, dien ken ik! „En nu het eerste glas op de gezondheid van Zijne Majesteit onzen Koning en Heer, Friedrich den Eerste!“

De kapitein stond op en ledigde zijn glas in een teug. De oude opperwachtmeester deed even zoo, daarop schudde hij nog eens de hand des kapiteins en beiden praatten zoo vertrouwelijk als waren zij jaren lang goede vrienden geweest.

Het was ook niet te verwonderen, dat de oude heer plotseling zijne krijgsverhalen staakte en vertrouwelijk tot Felsenhof zeide:

„Maar, luister, kameraad, ik denk nog altijd over het meisje dat gij hier zoekt, na, — ik heb in geheel dit stadje geen dametje gezien, van hetwelk ik mij zou kunnen verbeelden, dat het bij een zoo flinken cavalier past.“

Felsenhof scheen verlegen. De oude krijger bemerkte het en greep de hand des kapiteins.

„Neem het mij niet ten kwade!“ riep hij. „Ik ben een oud man, gij zoudt zeer goed mijn zoon kunnen zijn. Ik wensch u alle goed en daarom verlang ik natuurlijk ook, dat gij een hoogst gelukkig echtgenoot wordt. Nu is dit wel is waar, eene eigenaardige zaak. Dikwerf heeft men geen oogen in 't hoofd, als men verliefd is, en opent men ze later, na de bruiloft, dan is het natuurlijk te laat. Ik spreek uit ondervinding, lieve, jonge vriend! Want de mijne heeft mij dapper geplaagd, zoodat ik nooit meer aan trouwen gedacht heb.“

„Het meisje, dat ik bedoel, is stil en eenvoudig, maar daarom niet minder beschaafd,“ antwoordde Felsenhof. „Het is mogelijk, dat zij een zeer teruggetrokken leven leidt. U zijt zeker nog niet lang hier Opperwachtmeester?“

„Zeker niet. Wij liggen hier sedert zes weken, om wegens dat vervloekt rooversgespuis bij de hand te zijn, als er iets voor valt. Doch er is nog niets gebeurd. Hier in het stadje, meent men, is ook eene zoodanige club, maar ik kan nog niemand beschuldigen.“

„Hebt gij toevallig den rentmeester Riedenburg leeren kennen?“ vroeg de kapitein.

„Dien ouden heer? jawel, bij de inkwartiering heb ik hem eenige malen gezien. Maar wacht, juist! Deze moet eene wonderschoone dochter bezitten, en die heb ik nog niet gezien. Oh! — loopt het daarop uit! Nu, neem mij mijn gesnap niet euvel — het zou mij veel genoeg doen, als een zoo dapper officier — want als zoodanig beschouw ik u nog steeds! in ieder geval zich gelukkig maakt.“

Felsenhof scheen zijn vertrouwen niet verder meer te rekken.

„De rentmeester is een achtenswaardig man, niet waar!“ vroeg hij

„Zeker!“ antwoordde de oude heer levendig . . .

„Eene zeer eerbiedwaardige familie,“ vervolgde de Opperwachtmeester, „maar vermogen zit er niet bij. Doch — parbleu! — halt, daar schiet me iets te binnen! — ik heb toch iets vernomen — wat was het ook weer? juist, de dame Riedenburg zou zoo goed als verloofd zijn!“

Felsenhof verbleekte en de wijze, waarop hij met de hand over het gelaat streek, verried, dat het iets was, waarom hij zich zeer interesseerde.

„Met iemand van hier, een heer uit Hertzogenrade?“ vroeg hij.
„Ja, met een knap en geacht man uit den deftigen stand, met een wondheeler of arts — chirurgijn noemt men hem hier te lande. Ik heb er van gehoord — wáár weet ik niet goed meer — ik meen in 't koffiehuis aan tafel — juist! De jongelieden spraken er van, dat de chirurgijn, die zoo jong niet meer is, zulk een schoon meisje wilde trouwen. Intusschen, mijn jonge vriend, weet ik niet of het waar is; die jonge vlasbaarden vertellen dikwerf zooveel hier in dit nest, waar geen greintje van waar is. Echter zal zich de jonge dame Riedenburg geen oogenblikje bedenken, als zij verneemt, dat gij --“

„Als ze reeds verloofd is, is het voor mij voorbij,“ onderbrak Felsenhof. Daarop leunde hij met het hoofd in de hand.

„Een oogenblikje, kapitein!“ zeide hij, en stond op. „Ik moet toch eens naar de wacht gaan zien. Binnen tien minuten ben ik terug.“

„Dus toch te laat!“, mompelde Felsenhof. „Kan niemand dan wachten, wachten slechts één jaar! Als ooit de oogen de waarheid zeggen, dan geloof ik, dat deze oogen mij vertrouwden: Ik gedenk uwer en hoop!“

Hij verzonk in diepe gedachten. Doch steeds bleef hij de onver- schrokken, standvastige man.

„Is het te laat — wel nu, het zij zoo — dan heeft het lot het niet anders gewild! sprak hij bij zich zelve. „Doch vooreerst moet ik zekerheid hebben. In zoo'n klein stadje wordt veel gesproken. Heeft zij intusschen niet kunnen wachten tot ik wederkwam, dan is zij gelijk zoovele anderen en, ik moet de hoop opgeven.“

De opperwachtmeester trad weder binnen. Felsenhof ontving hem met schier uitgelaten vreugde en bracht van zelf het gesprek op den laatsten oorlog. De oude heer knikte hem eenige malen toe, als begreep hij volkomen, wat er in het hart zijns jongen vriends omging. Door die krijgsverhalen en avonturen, vergat hij den Marcebrunner en de palingpastei geheel en al, totdat een ordonnans-officier hem opriep, want dezen namiddag zou een kleine manoeuvre plaats hebben, waarbij het eskadron door 't vuur moest, ten einde de vertwijtelende burgers van Hertzogenrade eens schrik in te boezemen en de wankelenden op 't pad der deugd te houden.

Intusschen ging Felsenhof geheel onder den indruk van het gehoorde in de wachtkamer op en neer. Men werpt de schoonste levens- hoop, welke men langer dan een jaar stilzwijgend met zich omdraagt, en waaraan men de zoetste droomen van geluk geknoopt heeft, zoo niet van zich af, als een verscheurd kleed. Tot op den dag van heden had hij er niet aan getwijfeld, of de geliefde wachtte op hem, dat toch had zij hem beloofd! Doch het waren de woorden niet alleen, die hem naar hier gedreven hadden. Uit haar geheele wezen, uit haar trouwe oogen had liefde, had vertrouwen gesproken, meende hij, doch deze gedachten poogde hij zich uit 't hoofd te zetten. Schrijven wilde hij niet, daarom kwam hij zelf. Zijne betrekking en zijn vermogen deden hem verwachten, dat hij van den kant der ouders niet de minste hinderpalen zou ontmoeten. En thans zou zij hem toch vergeten hebben? Hij riep zich haar beeld uit de dagen

des afscheids terug — hoe zij hem zoolang minzaam en liefdevol had aangezien, tot zich onder de wimpers een traan verschool en zij met een handendruk een kort afscheid nam en tot hem sprak: God behoeft u! Tot wederziens! Neen, neen, het wilde hem niet uit 't hoofd, dat zij thans de bruid van een ander zou zijn. Of wel er moest iets buitengewoons gebeurd zijn!

„Ware het echter, dat zij hem verlaten had, dan kon hem op deze plaats niets meer boeien. Wat lag hem aan andere menschen! Tot hieraan kwam het hem voor, in weerwil van alle tegenkantingen, die hij ontmoet had, als ademde hij hier in de wachtkamer eene zuiverder en frisschere lucht in, want hij had tot zich zelve gezegd, dat hij binnen enkele minuten tot haar zou komen, dat het hem mogelijk wel zou vergund zijn haar en hare familie te beschermen. Dit was nu voorbij. De lucht viel hem zwaar en drukkend. Had zij hem vergeten — dan weg — zoodra mogelijk!

Toen de heer Böckelmann kwam, moest hem de verandering bij den jongen man wel opvallend voorkomen. Des morgens was hij als half aangeklaagde, nog zoo openhartig, vroolijk en vol vertrouwen geweest, thans zag hij er zoo somber en mistroostig uit. Hij was karig in woorden, toen hij op de vragen des rechters antwoordde, dat hij nog geen besluit nemen kon, dat hij mogelijk in een logement ging en slechts één dag wilde blijven.

„Kapitein,” zeide de rechter, „het valt mij niet het minste in, in uwe persoonlijke aangelegenheden verder te dringen, dan met mijn beroep is overeen te brengen, doch ik bevroed, dat gij tusschen hedenmorgen en nu eenig bericht ontvangen hebt, dat niet aange-naam voor u is. Is er iemand buiten den opperwachtmeester bij u geweest?”

„Neen!”

„Dan veroorloof mij, als een bejaard persoon, een openhartig woord! Ik ben met de tegenwoordige toestanden goed bekend. De dame, om wier wil gij hier komt, is Annetta Riedenburger. Om de hand dezer jonge dame beijvert zich een zeer achtenswaardig burger dezer stad. Zoover ik weet, heeft hij tot hieraan geen jawoord ontvangen — of het moet gisteren of vandaag hebben plaats gehad. De jonge dame is er tegen zich te verbinden, hoezeer haar vader het ook verlangt, waarom, kan ik niet zeggen. Heeft iemand u iets anders verteld, dan zijn het slechts vermoedens.

Voor een man van gevoel is er niets aangenaams, dan de aangelegenheden zijns harten door wildvreemden te hooren bespreken. Hier was het echter geheel anders. Böckelmann drukte zich met voorzichtigheid en terughoudendheid uit. Daarom greep Felsenhof hem bij de hand, terwijl zijne oogen schitterden,

„Ik dank u, riep hij, ik kon nauwelijks gelooven. Maar ware het eens te laat?”

„Dan moet gij u natuurlijk niet laten zien, gij zoudt het jonge meisje ongelukkig kunnen maken,” zeide Böckelman. „Er ligt steeds iets pijnlijks in als men een gesloten verbond, ware het dan ook maar eene verloving tracht te verbreken. Doch hiervan is zeker geen sprake. De rentmeester gaat heden namiddag voor eenige da-

gen op reis. Als nu zulk een gewichtige gebeurtenis had plaats gehad, dan had men het mij laten weten, want ik ben een intieme vriend van den rentmeester en van den heer, die zijn schoonzoon denkt te worden."

"En in weerwil van dit alles zoudt gij mij steunen?" vroeg Felzenhof aarzelend.

"Gij maakt den indruk van een uiterst eerlijk man", antwoordde de rechter. "Uwe betrekking is aanzienlijker dan die mijns vriends. Gij zijt jonger — Kerkdal is een man van in de veertig — en boven alles: Annette schijnt u niet vergeten te zijn, want anders had zij zich sedert lang verloofd, zooals haar vader steeds scheen te wenschen. Ik acht 't jonge meisje te zeer — waarom zou ik dan iets nalaten, wat tot haar geluk strekt. Als Kerkdal bepaald trouwen wil, dan zal hij wel een ander meisje vinden, dat hem past. Annette kan in de keus niet twijfelachtig zijn. Ik vermoed, dat zij dan eerst met Kerkdal zal trouwen, als zij geen hoop meer heeft u weder te zien."

"Ik dank u uit geheel mijn hart!" riep Felzenhof. "Ik bemin Annette, zooals slechts een man beminnen kan. Ik waande mij onvergeten —."

"Mijne woorden berusten geheel op vermoedens en gij moet u schriftelijk van de zaak zien te overtuigen," onderbrak hem Böckelmann. "Maar, in hoofdzaak geloof ik mij niet te vergissen. Willt ge thans nog gaan vertrekken?"

"Zeker niet!" riep Felzenhof, en zijne oogen straalden van vreugde. "Beschik over mij, ik zal uwen raad opvolgen. Gij kent dus de betrekkingen —."

"En juist omdat ik ze ken, zou ik gaarne hebben, dat gij hier bleeft," vulde de rechter aan. "Ik heb goede redenen, te vermoeden, dat er hier in de stad of in den omtrek ook schuldigen wonen. Doch hier kent de een, den ander, dus wacht er u voor. Eene onbekende persoonlijkheid is mij uiterst noodig. Ik zal u bij eene weduwe Meertens, eene zeer achtenswaardige vrouw inkwartieren. Gij gaat door voor een handelaar in linnengoed — nu lach maar niet, een voornaam, aanzienlijk persoon moogt gij niet zijn, anders kunt gij mijn plan niet ten uitvoer brengen! Doch steeds moet gij u als een fatsoenlijk, achtenswaardig man gedragen, als een bezitter eener weverij — ik zal u in alles ondersteunen en helpen".

"Goed zoo, ik ben tot alles bereid!" zei Felzenhof, maar hoe krijg ik zekerheid over Annette en hoe kan ik haar er van onderrichten dat ik in hare nabijheid ben?

"Dit zullen wij nog overleggen, ik moet nu gaan, antwoordde Böckelmann. Dezen avond kom ik u bij de weduwe Meertens opzoeken. Mogelijk dat ik u dezen nacht nog noodig heb. Uw militair-mantel moet gij hier laten. Ik zal er u een anderen laten bezorgen. Het huis der weduwe Meertens staat voor u open. Zeg maar dat ik u gezonden heb."

"En vermoedt gij niet, wie hier in Herzogenrade zou geweten hebben, wat ik zelf voor acht dagen nog niet wist, namelijk dat ik hierheen zou komen," vroeg Felzenhof, wien dit geheim nog steeds

levendig bezig hield.“

„Nee, dat is voor mij een raadsel!“

„Maar in 's hemels naam, wie zou hier iets tegen mij kunnen hebben?“ vroeg Felsenhof. „Het kan slechts een tegenstander zijn?“

„Zet u deze gedachten geheel en al uit 't hoofd,“ lachte Böckelmann. „Kerkdal is zulk een braaf en eerlijk man, dat hij van zelf wijken zal, als hij verneemt, dat het hart van Annette reeds eeu ander ingenomen heeft! Nee, dat is een geheim, waarachter wij juist door uw incognito kunnen komen. Doch hierover later.“

Hij scheen werkelijk haast te hebben, daarom hield Felsenhof hem niet langer terug en beiden namen afscheid onder een hartelijken handdruk.

II.

Toen Felsenhof de wachtkamer verliet, om met een bode, dien hem de rechter Böckelman gezonden had, zich naar de woning der weduwe Meertens te begeven, brandde in de meeste huizen reeds licht: slechts een klein, doch sierlijk huisje, dat hij voorbijkwam, had geen licht ontstoken en de winkeldeur stond nog open. Het was juist achter deze donkere ramen, dat zij zat, — die Felsenhofs gedachten bezig hield, dat zij zat — en aan hem dacht!...

Zij dacht hoe min men toch op het woord eens mans vertrouwen kan, hoe min hij bedacht, welke verwachtingen hij in een kalm en hoopvol meisjeshart opwekte. Och, had zij hem toch nooit gekend, dan zou zij zich beter in haar lot kunnen schikken!

De deur werd geopend en Annette ontwaakte uit hare droomerijen.

„Maar kind, zit gij nog in 't donker!“ riep eene zachte vrouwenstem.

„Vergeving, lieve moeder,“ sprak Annette. „Het is alsof de lentelucht mij vermoeit en als had ik behoefte mij een weinig uit te rusten.“

„Och, gij jong volkje zijt even als de poppen, — moe van de lucht! Wat moeten wij, oude mensen, dan wel zeggen. Kom, wees maar niet nuffig!“ riep haar hare moeder schertsend toe.

Annette legde den arm om hare schouders en beiden gingen in het beëindigend verlichtte vertrek, waar moeder bezig was met lijnwaad te vouwen.

De moeder was eene vrouw van middelbare grootte, de dochter iets grooter, van eene slanke, regelmatige gestalte, die schilders en beeldhouwers zoo bekoort, omdat deze daaruit het ideaal van aanvalligheid en bekoorlijkheid, verbonden aan den maagdelijken zwier, putten. Volgens het toenmalig gebruik droeg zij het haar rond om het voorhoofd naar achteren gekamd, hetgeen haar schoon voorhoofd sierlijk deed uitkomen. Het haar was blond, niet opgesmukt, want de geheele verschijning van het jonge meisje was een echt burgerlijke. Over het donkere kleed droeg zij om den hals en schouders een blinkend-grijzen zijden doek, die, wel is waar de vormen der buste bedekte, doch den indruk van het zedige en het burgerlijke te meer verhoogde. Haar gelaat was, zonder ziekelijk uitzicht, iets bleek en de oogen, welke met hare wenkbrauwen en de schitterend bruine sterren eigenaardig bij het blonde haar en de zachte gelaatskleur af-

staken, getuigden van eene nadenkende, zwaarmoedige uitdrukking. Kortom, haar gansche wezen droeg de uitdrukking van een edelen eenvoud en zeldzame schoonheid.

Zij hielp nu hare moeder bij het rangschikken van het lijnwaad. Volgens vrouwengewoonte praatte de moeder over vader, die des namiddags vertrokken was en eenige dagen zou uitblijven, of hij hier of daar wel zou aangekomen zijn en of hij zich ook warm genoeg voor het bedriegelijke jaargetijde zou gekleed hebben.

Het schelde en de meid, die geopend had, kwam terug met de boodschap, dat de chirurgijn er was en in 't voorbijgaan een paar woordjes wou wisselen.

De moeder deed hem binnenkomen en Annette zou hem op wensch harer moeder voorlichten.

Aarzelend nam het jonge meisje eene kaars, stak haar bij de lamp der dienstmeid aan en ging naar de buitendeur. Zij opende haar en meende op hetzelfde oogenblik een soort hoesten op de binnenplaats te vernemen. Doch het stierf weg, want de binnenkomende hoestte eveneens, doch zacht, en groette met eene beleefde buiging.

„Verschooning, juffr Annette,” zeide hij: „Doch een weinig verkoudheid moeten ook wij, mannen der medicijnen bij dit jaargetijde op de koop toe medenemen. Alles wel? 't Is echter niet goed, dat ik u stoor, wijl ik toch maar eenige minuten blijven kan.”

Het jonge meisje verzocht hem vriendelijk binnen te gaan en de moeder kwam hem reeds te gemoet en reikte hem de hand, welke hij met de meeste hoffelijkheid kuste. Hij was een man van minder dan middelbare grootte, fatsoenlijk gekleed, met zwarte kousen en rijgschoenen, het dunne haar was behoorlijk gekamd en kunstmatig glad gestreken, doch liep uit in een sierlijk vlechtje. Als Böckelman tot Felsenhof zeide, dat de chirurgijn Kerkdal diep in de veertig was, dan zou hij zich vergist hebben, want als een veertiger zag hij er niet uit. Voor 't overige gedroeg hij zich als een beschaafd man, zelfs zijne manieren getuigden van iets fijns, iets wereldkundigs.

Men zeide, dat hij vroeger de gunst van den bisschop van Keulen genoot, in elk geval was zijne betrekking te Hertzenrade, alwaar hij, buiten het klooster, nog eene groote praktijk in de stad en de omstreken bezat, zulk eene, die den man een goed bestaan opleverde en hem overal als een welkome gast binnenliet, vooral als er dochters op 't punt van trouwen stonden.

Kerkdal, wiens uiterlijk wel niet aantrekkelijk, maar s'im genoeg uitzag, hield zich niet lang op en scheen de moeder nog meer dan de dochter gade te slaan, hoewel zijne grijze levendige oogen zeer dikwerf op het peinzend gelaat van het jonge meisje gevestigd bleven. De vrouwen behandelden hem zeer voorkomend, zooals het ook aan een vriend des huizes past. Bij 't afscheid geleidden beiden hem tot aan de deur.

„Sluit de deur dezen nacht maar goed dicht, waarde madame Kelenburg,” zei Kerkdal; „als er niemand thuis is, dan vrouwen, zou de een of andere schurk van die gelegenheid kunnen gebruik maken. De tijdsomstandigheden zijn zonderling. — Maar ik wil u niet bang maken. 't Is alles maar om te spotten.” —

Des rentmeesters vrouw was zeer voorzichtig, grendelde en sloot de huisdeur zelf, toen Kerkdal uitgegaan was, en gelastte de dienstmeid om niemand meer binnen te laten, of het moest zeer noodzakelijk zijn. Daarop keerden moeder en dochter naar hun woonvertrek terug.

„Ik vind, dat de chirurgijn niet alleen een schrander, maar ook een zeer geschikt en innemend man is”, zeide vrouw Riedenburg tijdens het eenvoudig avondeten. „Ik zie het zoo graag, als de mannen niet zoo vrij en indringend, maar voorkomend en bescheiden zijn. Meent gij ook niet?”

„Zeker lieve moeder, er laat zich weinig tegen den heer Kerkdal inbrengen”, zeide Annette. „Ook vader houdt van hem. Slechts is hij wel wat te ronduit”.

„Och, dat brengt zijne betrekking mee”, zeide de moeder. „Ik houd toch veel van hem. Ik denk, dat wij binnen acht dagen wel uwe verloving met hem kunnen bekend maken”.

Het jonge meisje zag voor zich en vertrok geen spier van haar gelaat, wel verbleekte zij een weinig.

„Dus meent gij dat Kerkdal reeds van vader het jawoord heeft bekomen? vroeg zij zacht.

„Zeker mijn kind. Vader heeft hem uwe hand beloofd en is gelukkig over deze verbintenis. Zijne reis heeft deels ten doel, te zien, of een klein erfdeel, dat tante u vermaakt heeft, hem uitbetaald kan worden, ten einde voor uw uitzet te dienen. En dan zal, den 29 April, de geboortedag uws vaders, de verloving plaats hebben. Gij weet, wij kunnen u niet veel medegeven, de tijden zijn te slecht om te sparen, wij moeten God voor het levensonderhoud danken. Daarom is het beter, dat iemand komt, die naar geen bruidsgift omziet”.

Annette antwoordde niet. Wijn zij echter vreesde, dat de moeder in hare gelaatstreken kon lezen of raden, hoe treurig zij in haar hart gestemd was, om zich te beklagen, dat hare verwachtingen vrijdeld waren geworden, bedwong zij zich,

Het was inmiddels 10 uur geworden, en moeder en dochter begaven zich ter ruste. De slaapkamers bevonden zich aan de andere zijde des voorhuizes, die der ouders kwam naar voren en die van Annetta kwam op de binnenplaats uit. Doch gedurende de afwezigheid des vaders, sliep Annette bij hare moeder.—

Intusschen stonden aan den tegenoverstaanden hoek der kleine straat, welke juist bij het huis des rentmeesters uitliep, eenige mannen op de loer. Lantaarns waren in Hertzogenrade niet, uitgenomen die, waarmede men den een of ander naar huis geleidde. De hemel was met zwarte wolken bedekt, zoodat het licht der halve maan niet kon doordringen. De vier toeschouwers verdwenen langs en in hoeken der onregelmatig gebouwde huizen, Böckelmann, die het natuurlijk niet onderstaan durfde, mede van de partij te zijn, stond met Felsenhof, die om geen prijs wilde ontbreken, in het portaal van eene huisdeur. Somwijlen wisselden zij een woord met elkander, doch zoo zacht mogelijk.

„Ik ben overtuigd”, sprak Böckelmann, dat, wanneer de diefstal

niet opgegeven is, de schelm dezen nacht komt. Zulke spitsboeven kunnen niet wachten. En overigens had hij gelijk, want een toeval kan de rentmeester morgen doen terugkeeren".

Het sloeg elf uur. Alles was doodstil. Wel kwam van tijd tot tijd een Hertzogenrader voorbij, maar niet hij, dien zij verwachtten.

"Als ik niet zeker wist, dat hij van den achterkant niet in het huis kan, zou ik gelooven, hij had het daar geprobeerd", fluisterde Böckelmann. "Overigens is het nog vroeg. De dieven kiezen gewoonlijk den tijd tusschen één en twee uur. Ik ben maar nieuwsgierig hoe hij het aanleggen zal om deur of venster te openen".

"Maar wanneer hij er reeds binnen ware?" vroeg Felsenhof op even zachten toon.

"Drommels, gij hebt gelijk!" zeide aanstonds de rechter. "Doch — neen! De deur des rentmeesters is steeds gesloten, en de meid doet ze slechts half open. Derhalve kan niemand binnensluipen. Hij zal naar te denken is, zich niet lang meer laten wachten".

Deze verwachting verwezenlijkte zich echter niet. Het sloeg middernacht, de wachter zong zijn eentonig lied, overigens was alles stil.

"Gij offert weer uwe nachtrust op", zeide Böckelmann, "gij hadt niet met ons moeten meegaan, wijl gij den vorigen nacht ook niet geslapen hebt".

"Dat hindert mij niet veel. Het weinigje dat ik dezen morgen geslapen heb, is mij meer dan genoeg", antwoordde de hoofdman. "Hoe zou ik weg kunnen blijven, daar ik wist, dat hier iets buitengewoons moest plaats grijpen! Zou het niet beter geweest zijn, de vrouwen het geheim geopenbaard te hebben en een waker in het vertrek, waar zich het geld bevindt, te stellen?"

"Vrees niets, de dames zal geen leed overkomen," fluisterde de rechter. "De geldkast staat in de schrijfkamer van den rentmeester, daar links. De vrouwen slapen rechts, waar de dief niets te zoeken heeft. Doch — stil!"

Daarboven bewoog zich iets — boven, voor of in het huis, dit kon men voor een oogenblik nog niet bemerken. Te zien was er niets. Als er iemand voor het huis gestaan had, dan zouden de toeters houters hem zeker gekend hebben, want zij waren aan de donkerheid gewoon geraakt.

Men draaide een sleutel in een slot om — dit kon men thans duidelijk vernemen. Dus de dief moest toch reeds binnenshuis geweest zijn! Hij opende zelve van binnen het slot, om het huis te verlaten. Böckelmann sloop stil naar de beampten en fluisterde met hen.

Eensklaps werd de deur van binnen zachtjes geopend en naar het scheen, was het de gestalte van een grooten, sterken kerel die op den drempel verscheen en de deur weer stilte achter zich sloot.

"Voorwaarts!" riep de rechter en sprong met zijne twee agenten op den onbekende toe. Felsenhof, als hadde hij een militair commando gekregen, volgde eveneens, en wijl hij het dichtst bij was, bereikte hij den kerel het eerst en greep toe. Een wapen was niet bij de hand, Böckelmann had uitdrukkelijk gelast, den dief te pakken, zonder hem te doden of zelfs te verwonden. Felsenhof voelde, dat toen

hij hem wilde grijpen, zijn arm werd neergeslagen, en een stoot of slag tegen de borst ontving, zoodat hij neertuimelde. Die stoot was zóó hevig geweest, dat hij hem voor eenige oogenblik den adem en het bewustzijn benam. Toen hij tot zich zelven kwam en opstond, gevoelde hij een pijnlijke smart en twijfelde er niet aan of hij was gewond. Böckelmann boog zich naar hem toe.

„Hij is weg, hij is weg!” zeide hij. „Ik ben buiten mij zeiven, wij hebben het spel verloren. En gij zijt gewond, ik zal het mij nooit kunnen vergeven ———.”

„Laat gij hem dan niet vervolgen?” riep Felsenhoff driftig — doch op gedempten toon.

„Zeker — beiden vervolgen hem. Hij sloeg ons met een ijzeren voorwerp terug en ontweek op eenmaal als eene slang. Daarop vloog hij heen als een pijl nit een boog. Die twee zullen hem derhalve wel niet inhalen. Wij moesten een ruiter bij de hand gehad hebben, of wel de uitgangen der straat hebben versperd. Doch wie kan aan alles denken! Ik meende, dat wij hem met ons viere wel aan konden!”

Böckelmann, ontroostbaar over zijn mislukken, scheen den toestand van Felsenhof te vergeten, toen hem een zacht gekerm van den hoofdman en eene lichte beweging aan hem herinnerde.

„Mijn God!” riep hij. „Eene wonde! Maar spoedig hulp ingeroepen! Zou de wonde gevaarlijk zijn?”

„Het komt mij voor, als zou het mes, of wat ook, op het sleutelbeen afgeschampt zijn, de pijn is hevig, ook voel ik het bloed afdruipeu, de linkerarm is gewond. Of er gevaar is——”.

Hij hield op, want de pijn benam hem de spraak. „Schandelijk! schandelijk!” jammerde Böckelmann. „En dat alles te vergeefs!” „Ik ga de vrouw van den rentmeester wekken.”

„Doch verraadt mij niet!” fluisterde Felsenhof.

„Neen, neen, gij zijt voor elkeen de fabrikant Meisner!” zeide de rechter, die reeds aan de bel trok.

„Onzin!” voegde hij er bij. „De deur is immers open, Hadden wij maar licht en waren mijne agenten maar terug om ze naar Kerkdal te zenden. Wat sta ik beschaamd! Als wij den dief niet te pakken krijgen, ben ik verplicht den rentmeester het geld of de schade te vergoeden.”

De meid verscheen, gekleed in nachtgewaad. Ook vrouw Riedenburg vroeg wat er gaande was.

Böckelmann leidde Felsenhof, die zich nog slechts met moeite kon staande houden, binnen, en riep het verschrokken meisje toe: „Zeg uwe meesteres dat ik het ben, de rechter Böckelmann.”

„Ik zal het ontbrekende geld aanvullen,” fluisterde Felsenhof.

„Zeer goed, daarover spreken we later, als we vernemen hoeveel het is!” antwoordde de rechter.

„Goeden avond, vrouw Riedenburg! schrik niet. Hier is een neer die voor uwe woning gewond werd, naar ik hoop niet erg. Ik wil hem slechts zoolang onderdak brengen, tot Kerkdal geroepen is om hem te onderzoeken en te hooren, wat hij er van denkt.”

Vrouw Riedenburg, eene bekwame en goedhartige vrouw, schrikte

niet meer dan een ieder, die in zulke omstandigheid verkeerde, zij rangschikte echter aanstonds alies zoodanig, dat de gewonde in de zoogenaamde vreemdenkamer, die op de binnenplaats u'tzag gel'erbergd werd. Ondertusschen waren beide politiedienaren doodmoe van hunne vergeefsche vervolging teruggekeerd en terwijl de een naar den chirurgijn gestuurd werd, was de andere den rechter behulpzaam. Felsenhof werd naar de ziekenkamer gebracht, op 't bed gelegd en van zijne bovenkleederen ontdaan. Hij had reeds veel bloed vergoten en de wonde, welke hij bekomen had, scheen breed en diep te zijn, welke niet door een mes, maar door een grooter voorwerp moest toegebracht zijn. Bijgestaan door de vrouw van den rentmeester, wiesch Böckelmann de wonde uit, en trachtte het bloed te stillen, hetgeen hem langzamerhand gelukte. Felsenhof had de oogen gesloten en scheen afgemat.

Vrouw Riedenburg beschouwde den jongen man, die ruim dertig jaren kon tellen, en wiens gelaat een echt mannelijk voorkomen en stalen gezondheid verried, met de grootste belangstelling, stelde ook enkele vragen omtrent de oorzaak van het gebeurde, waarop Böckelmann telkens uitwijkend bescheid gaf. Er verliep een geruimen tijd, alvorens de chirurgijn kwam. Toen hij binnentrad, zag hij er iets terugstootend uit en trok den mond samen evenals iemand, die zich beheerschen wil, doch zijn blik vloog spoedig en scherp op Böckelmann en de vrouw van den rentmeester.

„Goddank, dat gij komt!” riep hem de rechter te gemoet, „Hier ligt onze patiënt.”

„Maar wat is er toch gebeurd — toch geen roof?” vroeg de chirurgijn.

Hoewel hij tamelijk zacht sprak, opende Felsenhof bij de eerste woorden de oogen en vestigde zijn blik onafgewend op den spreker, die tusschen hem en het licht stond. Toen echter de chirurgijn zich tot hem wendde, sloot hij de oogen weder dicht.

„Later zal ik u alles mededeelen, heer chirurgijn,” zeide Böckelmann. „Onderzoek thans, wat mijn vriend overkomen is en of er gevaar bij de wond is.”

„Wilt u eens even bijlichten?” vroeg Kerkdal. Böckelmann nam het licht en gaf het den beambte over. De chirurgijn onderzocht de wonde, Felsenhof opende weder de oogen en kermde zeer. Zoodra hij de oogen weder sloot, beschouwde Kerkdal zijn gelaat met de grootste oplettendheid.

„Het voorwerp, waarmede de wond is toegebracht, was een beitel of zoo iets,” zeide hij. „Het sleutelbeen is geraakt, en de arm ontveld, vandaar de pijn. Voor 't overige is de wonde niet gevaarlijk; door den schok zal de arm wel nog een tijdlang verlamd blijven — eenige dagen — dan is alles hersteld. Er is verder niets noodig, dan de wonde zuiver te houden. Ik zal daartoe het waschmiddel voorschrijven.

„Goddank!” riep Böckelmann. „Nu valt er een last van mijn hart! Ontvang mijn dank voor uwe bemoeiingen! Morgen zal ik u alles verhalen!”

„Hebt gij zoo'n haast”, vroeg Kerkdal. „Ik ben zoo haastig niet.

Toevallig was ik nog op, dus behoefde ik niet uit het bed geroepen te worden."

"Gij zijt steeds een achtenswaardig man", riep de rechter en schudde hem hartelijk de hand. „Doch het andere zal ik u morgen vertellen, anders denk ik, dat wij de goede vrouw hier de noodige rust benemen. Kan onze patient naar zijne woning gaan?"

"Dat hangt er geheel van af, hoe hij zich gevoelt", zeide de chirurgijn. „Waar woont onze patiënt? Ik vraag zulks, omdat ik hem dezer dagen nog eens bezoeken wilde."

"Bij de weduwe Meertens," antwoordde de rechter. „Hij is een fabrikant uit Dortmund, die mij aanbevolen is. Hij verlangt eenige weken alhier te vertoeven, ten einde enkele handelsverbintenissen te sluiten! Ik denk nog een half uurtje bij hem te blijven."

"En gij hadt zoo'n haast?"

"Wel in woord, doch niet in daad."

Nu dan, mijne beste groeten!" zeide Kerkdal, boog hoffelijk voor de vrouw en reikte den rechter de hand. Tot morgen.

Hij keek nog eens naar den gewonden, die de oogen open en op hem gericht had, doch ze langzaam sloot, zonder den minsten trek in zijn gelaat te bespeuren. Aarzelend ging hij heen. Mogelijk was hij wel nieuwsgierig, om iets over deze nachtelijke ontmoeting te kunnen vernemen en vertrok daarom ontevreden.

"Waarde vrouw rentmeesteresse, ik wilde u wel graag iets mededeelen," zeide nu de rechter. Wilt gij eenige oogenblikken met mij in het voorvertrek gaan? Hier zouden wij mogelijk den zieke kunnen storen."

"Een woordje mijnheer Böckelmann!" klonk het uit het bed van den zieken.

"Ei, hij is tot bewustzijn gekomen, gelukkig! riep de rechter en liep naar hem toe.

"Ik verzoek u, spreek niemand over mij," fluisterde Felsenhof, toen Böckelmann zich over hem buigde. „Vertel vooral niets aan den heer Kerkdal. Geen mensch behoeft hieromtrent iets te vernemen."

"Hoe meent ge dat!" vroeg de rechter. „Het spreekt van zelf, dat ik uw ware naam nooit zal noemen."

"Zwijg, bid ik u, daaromtrent en vooral ook waarom en hoe ik ben gewond geworden," fluisterde Felsenhof. „Zeg maar, dat wij den persoon toevallig uit het huis zagen komen, wel verstaan, toevallig!"

"Nu, aan Kerkdal zou men zulks toch wel kunnen zeggen," gaf de rechter ten antwoord.

"Laat dit liever, laten we er zoo weinig mogelijk over spreken, ik verzoek u dit," fluisterde de hoofdman.

"Goed, goed, ik zal zeggen, dat een toeval u hierheen heeft geleid, antwoordde Böckelmann. „Kerkdal zal er verder niet meer over spreken. Het is ook beter zoo, wij moeten het geheim bewaren."

"Ik dank u — ik heb er groot belang bij!" zeide Felsenhof. „En hebt gij den dief niet gekend?"

"Neen, hij droeg een valschen baard," antwoordde de rechter. „Spreek nu geen woord meer, het zou u nadeelig kunnen zijn."

"Gij kunt gerust zeggen, dat ik het geld wat wellicht gestolen

is, wel zal aanvullen, fluisterde de kapitein.

„Best, best, dat zal wel terecht komen,” zeide Böckelmann. „Laat dtt aan mij over!”

Daarop verzocht hij de vrouw van den rentmeester, hem naar 't voortrek te volgen en beiden verlieten de ziekenkamer.

Felsenhof scheen minder kalm te zijn. Of het nu zijne wonde was, of wel zijn gemoed, dat hem zoo innig pijnigde, kan men niet zeggen; zijn adem joeg onregelmatig en deed soms bewegingen, welke zijn lijden nog meer schenen te verhoogen. In het volgende oogenblik hoorde hij aan de deur een gesprek.

„Is alles in orde, Müller? vroeg eene zachte vrouwen of meisjesstem. Wat heeft de heer chirurgijn gezegd?”

„Er is volstrekt geen gevaar, mejuffrouw Riedenburg, antwoordde de gerechtsdienaar, die in de half geopende deur stond.

„Den Hemel zij dank!” zeide Annette. „Maar in Godsnaam, zeg ons, hoe gij de deur onzer woning open gevonden hebt?”

„Ja mejuffrouw, dat zal de rechter thans wel aan mevrouw mededeelen,” antwoordde Müller. „Wij mogen over de zaak niet het minste verraden — dat is ons streng verboden.”

„En wie is de gewonde?” vroeg Annette. Iemand uit ons stadje?”

„Nee, Maar gij kunt hem immers gaan zien,” zei de politie-beambte, vertrouwelijk. „Hij ligt daar met gesloten oogen op het bed, alsof hij sliep.”

„Hebt gij hem reeds een verkoelenden drank toegediend — dat zou zeer goed zijn!” zeide Annette.

„Waarlijk daaraan hadden wij nog niet gedacht,” antwoordde de beampte.

Een tijdlang vernam Felsenhof niets meer. Dan scheen Annette teruggekomen te zijn. De bediende naderde hem en vroeg of de heer Meisner niet verlangde te drinken.

„Jawel,” antwoordde Felsenhof zachtjes. „Is iemand van de huisbewoners hier, ik wenschte wel een paar woorden———”

Deze laatste woorden had hij iets luider gesproken. Annette verscheen plotseling op den drempel.

„Juffrouw, mijnheer wenschte u te spreken,” riep Müller. „Wil u even binnen komen.”

Annette liet zich door niets weerhouden. Het licht der kaars viel op 't gelaat des gewonden. Toen Annette naderbij kwam, zag zij een paar groote oogen op haar gericht — zij verbleekte — de gewonde lachte, daarna bewoog hij plotseling zijn rechterarm en legde den wijsvinger tegen den mond.

„Ik wenschte u te bedanken, waarde dame en u medetedeelen, dat ik heden nog hoop naar mijne woning te kunnen terugkeeren. Müller, riep de heer rechter niet op u?”

„Ik zal eens gaan hooren!” gaf de bediende ten antwoord en ging uit de kamer.

„Annette, zei de zieke nu, ik ben het, om uwentwille ben ik hier,” fluisterde de kapitein haastig, terwijl het jonge meisje hem met strakke oogen aanzag en de handen van verbazing samenvouwde. „Ik moet alles geheim houden, doch zal u schrijven. Blijf mij trouw,

Annette, ik denk slechts aan u alleen! Alles zal zich ophelderen, als gij mij maar trouw blijft——!"

„Mevrouw laat om u vragen, juffrouw, onderbrak hem Müller, die in de deur verscheen. „Nee, zei hij, de heer rechter had niet geroepen. Maar, wat ziet u er verbaasd uit, mejuffrouw——?"

„Ik heb nog nooit een gewonde gezien," antwoordde het jonge meisje nauw hoorbaar. Daarop verliet zij wankelend het vertrek.

In 't woonvertrek zat hare moeder, geheel verbleekt, met neergeslagen oogen en gevouwen handen op de sofa. Vergetend wat haar zelve zoo diep ontstelde, ijde zij aanstonds naar hare moeder, nam haar bij de handen, wierp zich voor haar op de knieën en smeekte haar te zeggen, wat er gebeurd was.

Böckelmann, die met bokommerd gemoed haastig het vertrek op en neer stapte, deelde haar het gebeurde mede. Hij zeide, dat de politie er van verwittigd was geworden, dat er bij den rentmeester een inbraak zou plaats hebben.

Wijl men alle reden had te denken, dat de misdadiger tot de groote rooverbende behoorde, welke den ganschen omtrek tusschen Hertzograde en Maastricht onveilig maakte, was het de politie te doen, den dief zelve te vangen. Jammer genoeg, is dit niet kunnen gebeuren, omdat de man te sterk en vlug was. De diefstal had dus plaats gehad, zonder dat de politie nog verdere nasporingen had kunnen doen. Böckelmann verzocht, alles geheim te houden. Aan het publiek zou men zeggen, dat hij met zijne politieagenten en den heer Meisner toevallig hier voorbijgekomen was. En mogelijk ook, kan men toch nog het spoor van den dief ontdekken.

„En heeft de dief al het geld gestolen, dat vader in bewaring had?" vroeg Annette haastig.

„Ja, uwe moeder heeft mij den sleutel overhandigd — de kast is met een looper geopend en weder gesloten, van inbraak is geen spoor te ontdekken. Het waren 2000 gulden in goud en 800 gulden in Louis d'ors. Ik zal u echter het geld teruggeven."

„Maar wie, wie zou de dief zijn geweest?" riep het meisje in verwijfeling uit.

„Ja, dat zou ik ook wel willen weten," gaf Böckelmann ten antwoord. „De dief moet reeds overdag of in den avond in het huis gesloopen zijn en zich tot middernacht verborgen hebben".

Hij riep nu de meid en ondervroeg haar. Niemand had sedert de rentmeester vertrokken was, de huisgenooten bezocht, behalve Kerkdal. Enkele andere personen, die aan de deur gebeld hadden, had men afgewezen.

Böckelmann vroeg, of de huisdeur, terwijl Kerkdal binnen was, ook weder gesloten was geworden. Nee, dat was niet gebeurd.

„Dan moet de schurk op den loer gestaan hebben, om deze gelegenheid waar te nemen," zeide Böckelmann. „Doch wat helpt dat? Ik heb hem niet herkend. Zijne gestalte was groot en sterk, doch men treft ze zoo meer aan. Mijne innigste hoop berust er nog op, dat iemand hier of daar den dief herkend heeft, toen hij op de vlucht was. Doch, ik moet het bekennen, het is eene zwakke hoop! Beroep den rentmeester maar niets, het zou hem te zeer verontrusten.

Daarenboven ik geef u het geld terug. Ik heb geene kinderen, en door mijne schuld is uw geld verloren gegaan. Riedenburg behoeft er niets van te weten te komen. Ik hoop u het geld overmorgen te overhandigen. Maar is er ook van uw geld bij?"

"Zeker!" zuchtte mevrouw Riedenburg. "En zooveel bezitten wij niet. Als u ons iets kondet voorschieten. . . ."

"Daarover geen woord!" riep Böckelmann. "Ik zal mijne verplichting nakomen. Gaat nu maar ter ruste en spreek over niets meer. Ik ben hier toevallig voorbij gekomen, vergeet dat niet. Zou de heer Meisner wel in staat zijn mij te vergezellen?"

"O, laat hem toch hier!" bad mevrouw Riedenburg, die zich weder hersteld had. "In zekeren zin toch, heeft hij zijn leven voor ons gewaagd!"

Annette wilde zulks evenzeer verzoeken, doch de woorden be stierven op hare lippen.

"Dat hij zelf beslisse" sprak Böckelmann en ging daarop naar het vertrek, waarin zijn vriend lag.

Doch deze zat reeds overeind en verklaarde aanstonds met den rechter te gaan. In zijne woning kon hij beter rust genieten, dan hier, waar alleen vrouwspersonen zijn, die zijne verzorging in zekere mate pijnlijk moest aandoen.

Böckelmann stemde hiermede in en het verzoek van mevrouw Riedenburg kon niet ingewilligd worden. Felsenhof drukte hare hand innig voor de opname in hun huis.

"Zoodra ik genezen ben, kom ik nog eens terug, om mijn dank te herhalen, zeide hij.

Daarop verliet hij, leunend op den arm van Böckelmann, het vertrek. Annette stond in den gang bij de deur. Zij leunde tegen den deurpost en zag er zeer bleek uit.

"Goeden nacht, tot weerziens!" zeide Felsenhof, en lachte tegen het goede meisje. "Ik hoop, zei hij, dat gij nog goede klanten van mij wordt."

"Wat een prachtig en beleefd man!" zeide mevrouw Riedenburg, toen zij de deur achter de drie mannen gesloten had. "Voor een koopman in linnengoed heeft hij een zeer beschaafd voorkomen!"

Annette sprak geen woord. Zoodra zij alleen was, wierp zij zich op 't bed neder en weende, tevreden, om al de onrust haars harten onder den schrik van de nachtelijke ontmoetingen te kunnen verbergen.

Hij was er — doch onder een vreemden naam, in 't heim, en hij had den rechter vergezeld om hare familie voor een diefstal te beschermen! Wat zou dat te beteekenen hebben? Kwam hij niet te laat? Vreugde en bezorgdheid drukte geheel op haar harte.

III.

Eenige dagen later zat Felsenhof in zijne kamer bij de weduwe Meertens. Het was een aangenaam vertrek van middelbare grootte, met oude, maar fijn besneden meubelen, zooals men ze thans nergens meer, behoudens bij rijke en voornamen lieden nog aantreft. Een zwaar gordijn scheidde het kleine slaapvertrek van de ruime zitkamer. Zindelijkheid, zelfs eene zekere gegoedheid, sprak uit alles, want vrouw Meertens was de vrouw van een bemiddeld koopman geweest, die plotseling in schulden geraakte en van verdriet gestorven was. De weduwe woonde met haar kind, een jongetje, in een armoedig huisje. Hier echter, in de andere helft der woning, welke zij, als het kon, aan den een of anderen ongehuwden ambtenaar verhuurde, had zij de laatste resten van een beter verleden bewaard en zelden verliet hij, die het een tijdlang bewoond had, zonder leedwezen het huis.

Ook het uitzicht was vriendelijk. De weduwe woonde aan 't einde der stad. Het huisje lag aan eene glooiing en het oog waarde ruim over eene breede vlakte, die weinig aantrekkelijks bezat. Doch dit uitzicht was toch nog te verkiezen boven dat in de enge, hoekige straten, en Felsenhof zat daarom schier den geheelen dag in den fraaien, ouden leuningstoel voor het raam en zag naar buiten waar het eerste groen zich vertoonde. Niet ver van hem lag het klooster met eeni winkels er naast; in een derzelven woonde Kerkdaz.

De dokter had zijn beloofd bezoek bij den „heer Meisner“ nog niet afgelegd, doch was door Böckelman verontschuldigd geworden, en die zijn nieuwen vriend mededeelde dat de dokter zelf eene niet al te beste gezondheid had en de kamer houden moest. Overigens was dit bezoek overbodig, daar Felsenhof bijna hersteld was. Na wat koorts begon de wonde spoedig te genezen, de kapitein kende bovendien uit zijn krijgsmansleven de beste middelen tegen zulke kwetsuren en wachtte slechts op 't sluiten der wonde, om te kunnen uitgaan. Hij had Böckelman gezegd dat hij eenige woorden met Annette Riedenburger gesproken had en ried de rechter hem aan, thans geen verderen stap te ondernemen, maar eerst af te wachten, totdat de verlegenheid, waarin de familie door den diefstal gebracht was, eenigzins geweken was.

Gevaar lag er in die vertraging niet, omdat de dokter zelf lijdend was en de rentmeester, naar hij geschreven had, door zijne zaken langer dan hij meende moest wegblijven en eerst binnen acht dagen kon terugkeeren. Böckelman die mevrouw Riedenburger meermalen daags bezocht, beloofde bovendien zijn vriend van alles wat er omtrent het huwelijksproject voorviel, goed op de hoogte te houden.

De dief was, zooals wel te voorzien was, niet te ontdekken. In geheel Herzogenrade geloofde men algemeen dat de rechter toevallig voorbij de woning der rentmeesters gekomen was. Böckelman moest er zich dus toe bepalen, in het geheim te bespieden, wie veel en goud uitgaaf of wisselde. Maar ook dit leidde tot geen resultaat. De gestolen som was reeds door den rechter aan de familie Rieden.

burg ter hand gesteld; wel had Felsenhof er duizend gulden moeten bijpassen, omdat het den rechter niet mogelijk was geweest, in zoo korten tijd in het stadje de geheele som in eens bijeen te krijgen.

Felsenhof had toevallig meer dan duizend gulden in goud bij zich, wyl hij eene aan zijn overleden broeder komende schuld te Gulick, op weg naar Herzogenrade, ontvangen had. Hoe zij het onder elkander en met den rentmeester zouden schipperen, zou later bepaald worden. Voor heden betrof het maar den rentmeester uit verlegenheid te redden. Het was in den namiddag en Felsenhof zat voor 't raam en staarde over de vlakte. Zijn gelaat droeg de sporen eener ernstige en nadenkende uitdrukking. Het was eene enkele gedachte welke hem onophoudelijk — als hij niet aan Annette dacht! — bezig hield. Doch hij kon en durfde met niemand daarover spreken. Men zou hem uilachen of nog erger, voor een ondeugend en lasterlijk mensch houden. En toch wilde hem de gedachte niet uit 't hoofd, steeds keerden zijn beschouwingen en vermoedens bij hem terug en met ongeduld verbeidde hij zijne algeheele genezing, om stappen te doen, welke tot zijne eigene geruststelling zouden leiden.

„Mijnheer Meisner,“ klonk eene hem welbekende jeugdige stem tegen, „mag ik boven komen?“

„Wel zeker, George!“ antwoordde de kapitein en wenkte den knaap, die met zijn schooltasch onder den arm voor het raam stond.

Weinige minuten later kwam een blond gelokten knaap van ongeveer acht jaren, met heldere blauwe kijkers de kamer binnenspringen. Het was het eenigste kind der weduwe Meerens, haar geluk, waarop zij met recht trotsch mocht zijn, want zoo innemend als zijn gelaat was, zoo goed was zijn hart, zoo opgeruimd zijn gemoed, zoo helder zijn verstand. Felsenhof, die zeer veel van kinderen hield, had den knaap weldra aan zijn hart gedrukt en hem voor zich ingenomen, want zijn vrijen tijd bracht hij 's morgens en 's avonds op de kamer van den nieuwen huurder door. Deze deed alles om den jongen genoeg te doen, vervaardigde hem speelgoed, vertelde hem sprookjes en sagen, verhaalde de heldendaden der voorvaderen en leerde hem bovendien nog veel dat zijn geest en hart ontwikkelde.

Heden was George echter in zijn schik. De oude meester had den jongens gevraagd, wat zij van den olifant wisten. Niemand wist het buiten George die door de verhalen van den kapitein een goed antwoord geven kon.

„Morgen zal de meester ons iets vragen over den beer, wilt gij mij daarvan iets vertellen, oom Meisner?“ vroeg de knaap.

„Zeer zeker. Ik heb ze zelven in Zweden en Noorwegen gezien waar zij rondloopen net als hier de honden en katten.“

Hij verhaalde hem dan alles over den beer, en toen hij geeindigd had, sloeg de knaap de armen om zijn hals, terwijl zijne oogen schitterden van vreugde, en zeide:

„Ik dank u, ik heb u zoo lief oom Meisner, zoo lief als oom Kerkdal.“

Felsenhof vroeg verwonderd: „zoo hebt ge dien ook lief? Vertelt u de dokter ook zulke mooie verhalen!“

„Nee, zoo mooi als de uwe niet,“ fluisterde de knaap en streef-

de den kapitein. „Maar hij geettme altijd iets als hij me bij Til treft, lekkers, fruit of speelgoed en dan bezorgd hij mij pret, en moet ik van alles vertellen.“

„Wat dan, vroeg de kapitein.

Ja dat mag ik niet zeggen dat heeft hij mij verboden, antwoordde de kleine Georges.

Nu, mij duist gij er toch wel iets van vertellen! zei Felsenhof en streek hem over het hoofd. Ik ben immers vreemd en ken den heer Kerkdal niet.“

„Nee, fluisterde Georges, „hij heeft het mij verboden. En toen hij het mij verbood, zag hij mij zoo boos aan dat ik er bang door werd.

Felsenhof zette zich wederom achterover in den leuningstoel.

„Als gij het beloofd hebt dan moe' gij woord houden, zei hij „gij behoeft anders niet bang te zijn, doch waar wonen de Tils?

„Weet ge dat niet? Daar ginds — en hij wees uit het raam — dat eenige huis aan het klooster. Ik speel daar dikwerf met Lodewijk en Grietje.“

Felsenhof keek vol gedachten naar het prachtige huis. Maar de blonde knaap stoorde hem dra in zijne mijmering, Het hielp niet, hij moest meer van den beer verhalen en ook vertellen van de soldaten.

„Moeder meent, dat gij ook soldaat geweest zijt!

„En waarom meent zij dat, mijn jongen!“ vroeg Felsenhof.

„Omdat gij alles zoo goed weet en er zoo flink uitziet!“

„Nu, het kan wel zijn,“ zei de kapitein lachend, „in de laatste jaren is er veel oorlog geweest.“

„Waren de dragonders, die nu hier zijn, ook in den oorlog!

„Eenige ja, onder andere de oppervachtmeester.“

Hij zweeg, want hij herinnerde zich dat tusschen hem en Böckelman bepaald was, dat hij zijne bekenden uit de wachtkamer niet meer herkennen mocht, opdat het niet zou uitlekken dat er op de vergadering der bokkenrijders een vreemdeling was aangekomen die mededeelingen nopens de vergadering zou gedaan hebben en het incognito van Felsenhof ware hopeloos verloren.

Op het zelfde oogenblik, dat Felsenhof zijn laatste woord sprak, werd er tamelijk hard op de deur, welke op een kier stond geklopt.

Op het „binnen“ des kapiteins verscheen Kerkdal in de kamer.

Hij zag er eenigzins ziekelijk uit en steunde op een stok. Overigens was hij eenvoudig gekleed en scheen opgeruimd.

„Ik kan hier aanstands weder heengaan, zei hij na eene lichte buiging, want uw luide roep „binnen“ zegt mij, dat mijn bezoek bepaald overbodig is. Als ik echter blijf...“

„Dan zijt gij mij hartelijk welkom! voltoidde de kapitein die opgestaan was en den dokter te gemoet ging.

„Ik ben u grooten dank verschuldigd voor de bereidwilligheid.

„Waarde heer Meisner, nu geen complimenten, tusschen mannen als wij,“ zei Kerkdal. De wonde was volstrekt niet gevaarlijk — ik zou de genezing gerust aan uw krachtig gestel hebben kunnen overlaten. Ware het erger geweest nu, dan zou de verkoudheid, welke mij de kamer deed houden, mij zeker niet verhinderd hebben, u

mijn aandacht te wijden. — Oh, George, gij ook hier! Hebt gij al kennis gemaakt met den vreemden heer?

— Hierbij stak hij hem vertrouwelijk de hand toe.

„Niet waar zoo een kan iemand alle grillen verjagen, zei Kerkdal lachend. In den knaap zit een verstand zooals men het zelden aantreft. Men zou er afgunstig op kunnen worden. Maar — ter zake. Dus gij bevindt u wel. Wilt gij mij de wonde eens laten zien.“

Felsenhof nam het lichte verband er af. Kerkdal onderzocht de wonde, drukte er zacht op met den vinger en zeide:

„Bijzonder goed genezen. Gij moet voortreffelijke sappen in u hebben. Maar het schijnt dat gij niet voor de eerste maal in het gevecht geweest zijt — daar hebt gij eene andere wonde —.“

„Ja deze is al oud, eene geschiedenis uit mijne jeugd, antwoordde Felsenhof, toen Kerkdal hem lachend aankeek. Ik was een half jaar soldaat doch kreeg er tegenzin in en wist er mij van te ontslaan.

„Nu, dan is er toch nog veel van bijgebleven, want gij maakt nog steeds den indruk van een soldaat. Uwe houding is zoo fier en moedig. — Nu, heeft men den dief aangehouden. Ik ben in het geheel niet uitgeweest en mijn eerste uitstapje is hier.

Felsenhof maakte een beleefde buiging en verhaalde dan, dat de laatste mededeelingen van Böckelmann nog niets bepaalds over den dief bericht hadden.

„Wij leven hier in een voortdurenden angst,“ zeide Kerkdal daarop. „De oorlog heeft ons nog al goed gespaard, maar de naweeën, het roovergeboefte, schijnen ons des te sterker te willen aangrijpen. Gij hebt toch wel eens van de bokkenrijders gehoord, die onze gansche streek onveilig maken. Ook de diefstal bij den rentmeester schijnt met deze bende in verband te staan. Want zij houden er van, ergens in te sluipen en zoo geheimzinnig te stelen, dat de menschen bijna aan tooverij gelooven. Het was een zeldzaam en ongelukkig toeval dat gij juist bij Riedenburg voorbij kwaamt, toen de dief het huis verliet.“

„Ja, mijn vriend Böckelmann, bij wien ik mij juist bevond, had er eenigszins lucht van gekregen, dat ergens een diefstal zou plaats hebben en ik beging de lichtzinnigheid, hem mijne hulp daarin aan te bieden“, zei Felsenhof. „Op weg naar de ons aangewezen plaats, kwamen wij het huis van den rentmeester voorbij.

„Het moet een sterke kereel geweest zijn, die vier zulke mannen terugsliep“, zeide Kerkdal.

„Dat was hij!“ bevestigde Felsenhof. „Inmiddels wij waren ongewapend, of wilden — of konden ze ten minste op dat oogenblik niet gebruiken. Böckelmann is het meest van ons allen bedroefd. Hij heeft eene goede vangst — mogelijk twee — verzuimd en zijn eergevoel is diep gekwetst.“

Kerkdal keek voor zich en speelde met den knop van zijn stok.

„Zonderlinge geschiedenissen!“ zeide hij hoofdschuddend. „Wat men toch niet in zoo'n klein stadje als Hertzogenrade moet beleven! Gij komt uit Westfalen en zijt fabrikant in linnen, heer Meisner?“ vervolgde hij, terwijl hij den kapitein kalm en bedaard aankeek.

„Eigenlijk niet van 't vak,“ antwoordde deze. „Ik heb de we-

verijen van mijn broeder overgenomen. Doch met eenigen lust en wat voorliefde, ook wel met eenigen dwang leet men zich in deze nieuwe verhoudingen wel schikken."

"Bij gelegenheid laat u mij uwe stalen wel eens zien, zeide de geneesheer.

"Met veel genoegen", antwoordde Felsenhof. "Maar ook daarmee heb ik een ongeluk gehad. De kist, die de monsters bevat, is nog niet aangekomen. Mogelijk, dat de bokkenrijders de stalen iets nauwkeuriger bekeken hebben."

"Ja, dat kon!" lachte Kerkdal. "Nu als uwe monsters komen, laat ze mij eens zien. Mogelijk kan ik u een goede bestelling doen. Mijn linnenkast is, wel is waar goed voorzien, doch als men van plan is te trouwen——"

"Oh, u wilt gaan trouwen! Geluk dan!" zeide Felsenhof, en onderdrukte bij deze woorden de verrassing, die hem beving.

Ja, ik geloof, 't wordt hoog tijd en naar te hopen is toch niet te laat," zeide Kerkdal en zag den kapitein lachend aan. "Ik ben een goede zevenenveertiger, maar ik hoop, dat mij nog iets van de frisheid der jeugd is bijgebleven. En mijne aanstaande is een verstandig, kloek meisje. Doch het past niet er over te spreken, want eerstens zult gij er weinig belang in stellen en tweedens moest ik er niet over spreken, wijl de verloving nog niet heeft plaats gehad."

"Nu, een zoo welgesteld en goed uitziend man kan 't geluk toch niet ontbreken," zeide Felsenhof, zoo kalm en hoffelijk als mogelijk. "Zijt gij met uw lot in zulk eene kleine stad tevreden? Gij schijnt mij wel voor een grooteren werkkring geboren."

"Ik draag iets Cesarachtigs bij mij," schertste Kerkdal. "Ik wil liever hier de eerste, dan elders de tweede of derde zijn. En inderdaad, hier ben ik de eerste. De vroegere geneesheer is overleden, een nieuwe heeft zich nog niet komen vestigen, en staat ook te bezien, of nog een nieuwe komen zal, want veel praktijk zal hij wel niet krijgen. Het is waar, op zijn strengst genomen, ben ik slechts een chirurgijn of wondarts; maar ik heb mij ook veel met de inwendige ziekten en wel met goed gevolg, bezig gehouden. De menschen in de geheele streek stellen vertrouwen in mij. Ik beken gaarne, dat de Hemel meer geholpen heeft, dan mijne onschuldige medicamenten."

Het gesprek viel nu op de geneeskunde en Felsenhof meende te merken, dat Kerkdal zich soms wel wat te veel op zijne kennis liet voorstaan. Daarna sprak men over andere zaken en Kerkdal scheen ook in de litteratuur nog wel thuis te zijn.—

Hij kende namelijk de meeste geschriften der nieuwe Fransche filosofen en dichters tamelijk wel.

Eensklaps bekeek hij de klok, stond ijlings op en zeide heen te moeten gaan. Hij hoeste ook nu een weinig, iets wat eerst niet het geval was en schold op de onbestendige lentelucht.

"Ik hoop, dat gij mij ook eens komt bezoeken." Vergeet vooral niet, mijnheer Meisner, het mij te laten weten, als uwe monsters aangekomen zijn. En gij Georg, hier wendde hij zich tot den knaap, "wilt gij mij een eindweegs vergezellen! Ik zal bij Til een goed woordje voor u spreken, daar hebben zij van avond koekjes gebakken."

„Nu, dan ga ik mee!” riep Georg verheugd. „Of zal ik bij u blijven, oom Meisner?”

„Ga, mijn jongen, gij zult u daar beter vermaken, dan bij mij”. Kerkdal nam den knaap bij de hand en verliet met hem het vertrek.

Toen zij uitgegaan waren, ging Felsenhof terstond naar het raam en zette het geheel open. Daarna bleef hij een wijle staan en staarde droomend over de ruimte heen, als scheen hij iemand te willen ontmoeten. Op dit oogenblik klopte het en Böckelmann trad binnen.

De rechter had geen bijzonder nieuws; wyl hij juist voorbij kwam, wilde hij ook even naar den gezondheidstoestand van den kapitein vragen. Deze vertelde hem, dat de geneesheer bij hem was geweest.

„Niet waar? Een voortreffelijk man?” riep Böckelmann. „Gij gelooft niet, hoezeer hij gezien is en geacht wordt. Hij is de goedheid en de vriendelijkheid zelf — niemand laat hij duur betalen, de armen hebben gratis consultatie en ook de medicijn bij hem. Daarbij is hij zeer beleefd!”

„Ja, dat geloof ik,” zeide Felsenhof. „Let wel, heer Böckelmann, als iemand vermoeden heeft, dat ik de linnenfabriekant Meisner niet ben, dan is het deze heer Kerkdal.”

„Nu, dat ware geen ongeluk!” zeide Böckelmann. „Ik zou hem dra het stilzwijgen opleggen. En op 't zinde zal hij toch vernemen, dat gij kapitein Felsenhof zijt — wegens de dame Riedenburger.”

„Hij heeft mij over deze verloving en 't huwelijk als over eene vast beslotene zaak gesproken,” antwoordde de hoofdman. „Waarlijk, ik zou mijn incognito weldra moeten breken — en toch durf ik niet. Ik heb er reden voor — er gaat mij hier zooveel door 't hoord, Böckelmann! Doch we moeten het vooreerst nog maar eens laten zooals het is. Zwijg gij vooral jegens Kerkdal. Hij had mij haast in de val, want hij verlangde mijne monsters te zien.

Dus deze moeten wij hebben. Weet gij een vertrouwd persoon, dien men naar Aken of Maastricht kan zenden, om daar een aantal soorten linnen met nauwkeurige opgave van prijs te koopen? Ik moet bepaald assortiment hebben.”

„Goed, dit zal bezorgd worden!” zeide Böckelmann. „Ik heb er ook al eens over gedacht! Overigens schijnt het mij toe, dat gij een klein vooroordeel tegen Kerkdal hebt opgevat!”

„Nee, neen, dat niet!” antwoordde de kapitein levendig. „Doch dit er buiten gelaten! Integendeel, het spijt me, als ik er aan denk, een braaf man de hoop van een groot geluk te ontnemen! Als ik dacht, dat Annette mij niet meer beminde — — —”

„Dat zal dra blijken!” zeide Böckelmann. „En in zulk geval moet een van de twee wijken, dat is niet anders!”

„Mag ik u verzoeken, om juffrouw Annette een paar regels van mij over te brengen?” vroeg de kapitein.

„Zeker in 't geheim?” sprak de rechter. „Want vrouw Riedenburger mag toch nog niet in 't geheim getrokken worden. Nu, ik ben bereid, hoewel 't niet mijn ambt is, de „postillon d'amour” te spelen.

Ik begrijp, dat het arme kind naar opheldering verlangt. Zij ziet mij steeds zoo vragend en onrustig aan."

"Het zal geen geheim zijn," zeide Felsenhof. "Gij kunt den brief zelf lezen."

En daarop nam hij plaats aan de tafel en schreef het volgende:

„Hooggeachte juffrouw Riedenburg!"

„Ik vreesde, kortelings door mijn onverwacht verschijnen, u te hebben verschrikt. Mag ik hopen, dat dezen schrik tevens een verblijvende geweest is? Ik ben alleen hier heen gekomen, om u aan onze laatste ontmoeting te Keulen te herrinneren en de vraag to u te richten, of ik de hoop, welke destijds uit uwe oogen voor mij scheen te stralen, koesteren mag en mij nog verder met de gedachte kan bezig houden, welke mijn gemoed nooit verlaten heeft. Geheel onverwachte omstandigheden, welke ik u thans nog niet kan mededeelen, gaven mij plotseling aanleiding niet, zooals ik het beoogde, geheel open en onder mijn naam in dit stadje te komen, maar om, naar te hopen voor korten tijd, een ander persoon voor te stellen. De heer, die u deze regels overbrengt, kan bevestigen, dat achter dit incognito niets steekt, wat tegen mij pleiten kan. Integendeel, ik hoop daardoor de bewoners dezer plaats en der omstreken een gewichtigen dienst te bewijzen. Dit alles moet u wel raadselachtig voorkomen, maar ik bezweer u, vertrouwen in mij te stellen. Overigens kan ik, als het noodig zal wezen, elk oogenblik mijn waren naam en stand weder aannemen.

„Dit ter uwer geruststelling! Bovendien heb ik een dringend verzoek aan u. Wees zoo vriendelijk en schrijf mij eenige regels over den heer Kerkdal. Er ligt mij veel aan gelegen, uw gevoelen omtrent dien heer te vernemen. Wees zoo oprecht alsof gij met u zelve of met uw biechtvader spraakt. Het is voor mij van 't hoogste belang te weten, hoe gij in 't binnenste uws harten over genoemden heer denkt. Deze regels kunnen zonder onderteekening zijn evenals de mijne. De heer B. zal u den naam des afzenders, bijaldien gij hem niet raadt, noemen en mij uw antwoord overbrengen. Ik smeek u, geef gevolg aan mijn verzoek!"

„Goed!" zeide Böckelmann. „Tegen zulk een brief valt niets in te brengen. Maar waarom stelt gij deze zonderlinge vraag aan juffrouw Annette?"

„Omdat ik besloten heb te vertrekken, als juffrouw Riedenburg den dokter werkelijk bemint," antwoordde de kapitein kalm. „De gedachte is mij onuitstaanbaar mogelijk spelbreker te worden."

„Zooals gij wilt!" antwoordde Böckelmann en stak den brief bij zich. „Het antwoord van Annette zal u zeker bewijzen of gij hopen kunt of niet. En nu vaartwel! Als alles zoo goed afloopt, als ik het verwacht, dan breng ik u dezen avond nog het antwoord!"

Zij reikten elkander de hand en Felsenhof verzonk, nadat de rechter vertrokken was, weder in zijn vorig gepeins, totdat vrouw Meertens hem licht kwam brengen. De kapitein vroeg of Georg was

teruggekomen, doch de weduwe zeide neen. Buurman Til had iaten weten, dat de knaap dien avond bij hem door bracht en hij zelf hem naar huis zou brengen.

Felsenhof ging nu een brief aan zijn zaakwaarnemer schrijven en verzocht om antwoord aan 't adres van Mr Böckelmann. Op dat oogenblik trad de rechter haastig binnen.

„Alles ging goed!" riep hij. De rentmeesteres had bezoek van eenige vriendinnen en ik kon Annette spreken, zoolang ik verkoos. Ik reikte haar uwen brief over, waarop zij in een ander vertrek ging. Toen zij terugkwam, had zij een bloes op de wangen en hare oogen straalden, alhoewel zij mij bevochtigd toeschenen. Hier is haar antwoord."

Felsenhof ontvouwde haastig het papier en las het sierlijke schrift: „De eerste zinsnede van uw brief laat ik onbeantwoord, want zij bevat een geheim, waarin ik niet durf treden. Betreffende uwe vraag, antwoord ik met de volste waarheid, dat ik, volgens al hetgeen ik over den heer K. vernomen heb, hem slechts achten en waardeeren kan en dat ik eene verbintenis met hem, welke mijn vader wenscht en mogelijk reeds besloten is, met gegronde redenen geen weersland kan bieden.

„Daarentegen verklaar ik u even oprecht, dat in 't diepste mijns harten eene stem tegen den heer K. spreekt dat ik hem niet voor oprecht houd en dat eene verbintenis met hem, mij ongelukkig zou maken. God moge mij vergeven, indien ik den heer K. eenig onrecht zou naspreken! Deze mededeeling blijve een geheim. Aan u ben ik het verschuldigd te zeggen!"

Een hoog rood kleurde de wangen van Felsenhof toen hij der brief las.

„Welaan dan," riep hij met vaste stem, „ik zal den strijd aanvaarden?"

„Welken strijd?" vroeg Böckelmann.

Felsenhof antwoordde niet aanstonds, hij vreesde, te veel gezegd te hebben.

„Nu," zeide hij dan, „hetgeen mij juffrouw Riedenburger schrijft, geeft mij moed, om de vorige hoop te koesteren en voor den heer Kerkdal het veld niet te ruimen."

„Maar dit begreep zich van zelf," zeide Böckelmann. „Heb ik u niet gezegd, dat Kerkdal zelve zal terugtreden, als hij verneemt, dat Annette u voortrekt."

Mogelijk doet hij het niet. Maar beste heer Böckelmann, veroorloof mij, u te verzoeken, hier over niet te veel van mij te willen eischen. Binnen korte dagen hoop ik te weten, waaraan ik ben. Tot daartoe blijve alles bij 't oude. Doe mij de monsters toekomen, opdat ik in staat zij, mijne nieuwe rol met behendigheid te kunnen spelen en bewaar mijn geheim tegenover den heer Kerkdal op 't strengste. U kunt het voorbode, gijligheid, ijverzucht, zoo gij wilt noemen — genoeg. ik ben me bewust, dat ik voortaan tegenover dezen man mij zeer voorzichtig te gedragen heb!"

Böckelmann zag den hoofdman verbaasd aan en schudde met 't hoofd.

„Zonderling, dat zelfs de verstandigste mannen hunne grillen bezitten!“ zeide hij dan. Doch zoo als gij wilt. Mij is het om 't even of u hier in 't geheim blijft. Gisteren nacht zijn er weder drie belangrijke diefstallen in een naburig dorp gepleegd.“

„Verlaat er u op, dat ik doen zal wat ik kan!“ zeide Felsenhof. „Als mij geen ongeluk overkomt, dan weten wij mogelijk al binnen acht dagen, waaraan wij ons te houden hebben.“

„Maar man,“ riep de rechter, „wat moet u dan overkomen? Gij hebt iets op t hart, dat gij mij niet zeggen wilt. Er uit er mee!“

„Neen, gij zoudt mij uitlachen!“ antwoordde de hoofdman. „Laat mij mijn weg alleen gaan. Ik heb op eene eigenaardige wijze hier mijn intocht in 't dorp gehouden, en mogelijk komt mij nog iets zeldzamers voor. Ik wil weten, wien mijne komst hier reeds vooruit bekend was en bezorgdheid inboezemde en dit — hoop ik te vernemen!“

„Maar daartoe hebt u toch in ieder geval hulpen en ondersteuning noodig,“ zeide Böckelmann.

„Neen! ik behoef slechts voorzichtigheid en moed!“ zeide Felsenhof. „Ieder medehelper kan mij nadeel veroorzaken; ik zou verdacht worden. Doch ontdek ik iets, wees zeker, ik deel het u aanstonds mede, zij het vóór of tegen!“

„Zeker!“ riep Böckelmann. „Gij zijt een zonderling men moet u laten begaan. Wanneer denkt gij-weder in de frissche lucht te komen?“

„O, als 't moet, vandaag zelfs,“ antwoordde de kapitein. „Om de wonde maal ik niet meer.“

Hoofdschuddend verliet de rechter zijn vriend. Zij hadden elkander gezegd, wat te zeggen viel. —

Felsenhof las nog eenmaal den brief van Annette en drukte er een kus op. Hierna wierp hij hem in 't vuur.

„Zóó is 't beter!“ zeide hij in zich zelve. Daarop ging hij naar beneden bij vrouw Meertens en vroeg haar om dezen avond eenige verse eieren te willen koken. Doch dit was slechts een voorwendse, want hij bleef langer dan het noodig was en begon over Georg te spreken, een thema dat voor de moeder onuitputtelijk was. Daarop bracht hij het gesprek ook op den dokter van wien Georg zoo veel hield.

„Lieve Hemel, jong en oud houdt veel van Kerkdal,“ zeide vrouw Meertens. „Wij hebben nooit zulken bekwamen en menschievenden dokter gehad. Ik denk, als hij hier blijft, zal hij mogelijk iets voor Georg doen en hem in zijne studien ondersteunen.“

„Ja, hij schijnt zich gaarne met Georg te onderhouden — hij treft hem bij Til, zooals hij mij zeide?“

„Bij Til is 's avonds dikwerf een lastig gezelschap,“ antwoordde de weduwe. „De mannen zitten daar en verhalen elkander hunne ontmoetingen. En dan roepen zij Georg nog wel eens en hebben nun pret aan hem, wijl hij zoo geestig en vriendelijk is.“

„Daar valt toch, hoop ik, geen woord, dat de ziel van den knaap zou kunnen bederven?“ vroeg Felsenhof.

„O, mijnheer Meisner, waaraan denkt ge?“ riep de weduwe

verbaasd. „Daar zal de dokter toch wel voor zorgen, dat dit niet plaats hebbe. Hoogstens schijnen zij hem daar wat spookgeschiedenissen te vertellen. Ten minste ik heb Georg daarvan in zijn slaap hooren spreken. Hij is zeer opgevoonden, als hij van daar terugkomt. Maar ik maak mij daarover niet bezorgd, wijl de dokter steeds daarbij is.“

„Nu, er zijn goede en kwade spoken, zeide Felsenhof, „Vertelt u Georg daar nooit iets van?“

„Neen. Hij heeft het immers druk genoeg met de school. Ik ben al tevreden, als het hem bij Til een poosje bevalt. Wat zou ik den levenslustigen knaap hier in huis, waar het zoo eenzaam voor hem is, kunnen geven, als nu juist niet een heer, die van kinderen houdt, bij ons inwoont!“

Felsenhof brak het onderhoud af en ging naar zijne kamer. Hij bestelde heden ook voor de eerste maal eene flesch wijn en vrouw Meertens was recht verheugd, dat haar kostganger weder zoo goed hersteld was. Tegen zeven uur ontving hij zijn avondeten en den gevraagden wijn.

Toen vrouw Meertens later de tafel afgenomen had, ging hij voor het raam staan en blikte in de duisternis. De weg naar 't klooster en de naastbijzijnde gebouwen liep langs de woning van vrouw Meertens en het scheen den hoofdman toe, alsof heden meer menschen dan naar gewoonte voorbijgingen. Ook hoorde hij door de voorbijgangers soms den naam Til uitspreken. Felsenhof luisterde met aandacht om iets meer te vernemen, doch te vergeefs. Eindelijk, als door eene geheime macht gedreven, begon hij zich langzaam gereed te maken om uit te gaan, stak zijne pistolen bij zich, sloot den lessenaar, waarin hij zijne papieren verborgen had, en verliet het vertiek.

Hij ging naar vrouw Meertens en zeide haar, dat hij behoefte had, dezen avond nog wat te keuvelen en daarom naar den heer Böckelmann ging, mogelijk dat deze ook eene wandeling ging doen.

Hij kon het op de kamer niet langer meer uithouden. Vrouw Meertens verheugde zich, over zijne beterschap en wenschte hem veel genoeg.

De nacht was tamelijk donker; wijl echter de sterren schitterden en in de meeste huizen licht brandde, dacht Felsenhof den weg wel te vinden. Hij ging langzaam en voorzichtig, had den kraag zijns mantels opgeslagen — het was de zelfde welke de heer Böckelmann hem geleend had — en de pelsmuts diep in de oogen getrokken.

Dus dacht hij, niet zoo gemakkelijk door een zijner weinige bekenden te Hertzogenrade, herkend te worden. Vooreerst ging hij 't klooster voorbij en de woning van Til. Een persoon, dien hij ontmoette, vroeg hij waar de dokter woonde. Toevallig stond hij voor de woning. Deze bestond uit een klein huisje, dat de dokter alleen bewoonde. Door de gesloten vensters zag Felsenhof nog licht. Hij bleef dus op een afstand achter een hoop brandhout staan. Hier wachtte hij wel een half uur.

Wat wilde hij eigenlijk, wat dreef hem hierheen? Met zekerheid zou hij zelve het niet kunnen zeggen. Het was een voorge-

voel, eene onrust, waarover hij zich bepaald geene rekenschap kon geven. Dit bekend te maken, waagde hij niet. Men zou hem bespot en uitgelachen, mogelijk wel in verdenking gebracht hebben. Hij had reden, ieder te wantrouwen, mogelijk den heer Böckelmann uitgezonderd. Hetgeen hij in dien nacht bij de eenzame, vervallen kapel gezien en gehoord had, sterkte hem in 't vermoeden, dat de bende der bokkerijders hare leden onder zulke personen telde, van wie men niets kwaads vermoede. Hoe gemakkelijk zou hij zich eens kunnen versproken hebben! Bevestigde het zich, wat Felsenhof dacht, dan moest hij wel op zijne hoede zijn en anders ontsnapten hem de meest schuldigen. Of wel hij zou 'achter 't geheim komen, of wel niemand zou ooit vernemen, wat hij vermoed had.

Na ruim een half uur opende zich de deur des Dokters huis en deze trad met eenige andere mannen naar buiten. Zij spraken luid en levendig onder elkander, maar, zooals het scheen, slechts over de aangelegenheden van bekenden. Het was de zuivere taal van de bewoners eener kleine stad, die zich goed onder elkander kennen en aan onderhoud geen gebrek hebben. Felsenhof volgde hen op verre afstand tot de woning van Til. Hij vernam, hoe de deur achter hen dicht gegrendeld werd en plaatste zich nu iets naderbij.

Van tijd tot tijd vernam hij stemmen uit een vertrek, dat tamelijk verlicht was, want uit de kleine hartvormige openingen van de vensters drong een scherpe lichtstraal. Doch deze openingen waren te hoog, dan dat iemand zou kunnen naar binnen zien.

Felsenhof dacht erover zich onder het raam te plaatsen, om te vernemen, hetgeen er verhandeld werd. De omtrek was geheel verlaten, geen sterveling kwam voorbij. Langzaam naderde hij de woning.

Een hond blafte hem tegen. Aanstonds trad Felsenhof schielijk terug, terwijl de hond zijn geblaf staakte. Ook vernam de kapitein hoe eene vrouwenstem den hond stilte gebod.

Felsenhof verzoon een andere list, die eveneens mislukte. Hij wilde de straat langs de woning voorbijgaan en weder terugkeeren, dan eenige minuten onder 't raam blijven staan luisteren. Ook dit verijdelde de hond weder, want zoo haast hij stappen vernam, begon hij te baffen of minstens te brommen, zoodat de kapitein niets verstaan kon. Hij zag zich dus genoodzaakt zijn plan op te geven.

Gaarne had hij de hier vergaderd zijnde personen bespied, als zij naar huis gingen. Maar hoe lang moest hij dan nog wachten?

En als hij van zijnen kant opgemerkt en aangesproken werd -- zou er dan geene verdenking op hem vallen? Langzaam, soms stilstaande, ook wel eens eenige schreden weder terug keerende, ging hij naar huis, zocht in 't donker zijne kamer op zonder licht te ontschenken en leunde uit 't raam om ten minste de komst van Georg af te wachten.

Het was tegen 10 uur, toen de knaap aan de hand van een man aankwam, in wien Felsenhof Til meende te erkennen. De knaap was zeer opgewonden en sprak zóó luid, dat Til zeide:

„Nu, hoor Georg, houd den mond! Anders moogt gij nooit weder bij ons. Dat behoeft iedereen niet te weten!“

„O neen, Til, ik zei ook immers niets!“ betreurde de knaap.

Daarop vernam Felsenhof, hoe Til den jongen aan zijne moeder overgaf en het huis verliet. Niet lang daarna vernam hij luide mannenstemmen en eenige mannen kwamen onder zijn raam voorbij; zij spraken over goed en slecht bier en over tabak. In een der stemmen scheen men den kapitein te herkennen en vernam, hoe hij op de vraag: „Kersten, waar koopt gij thans den tabak?“ antwoordde: „Ik breng hem gewoonlijk van maastricht mee—daar is hij beter koop!“ waarop de anderen begonnen te lachen. Het kwam Felsenhof voor, als lag er iets gedwongen in het gesprek toch kon hij zich daarin vergissen. Hij schreef den naam Kersten op. Daarna ging hij te bed en sliep, vermoeid door de wandeling en de avondlucht, weldra in.

Hij kon nog niet lang geslapen hebben, of een zacht kloppen op de deur wekte hem.

„Och, heer Meisner,“ klonk angstig de stem van vrouw Meertens, „doe mij 't genoeg even op te staan. Mijn Georg is ziek, ik weet bepaald geen raad meer.“

Felsenhof sprong aanstonds uit het bed, kleedde zich aan, sloeg zijn mantel om en ging naar beneden. Vrouw Meertens bad hem meermalen om verschooning; hare stem verried den doodelijksten angst en toen de kapitein na de vrouw iets tot bedaren gebracht te hebben, in de kamer trad en een blik op Georg wierp, begreep hij tot zijne verbazing, dat deze angst maar al te zeer gerechtvaardigd was. De knaap beefde over al zijne leden, wierp zich wild heen en weer, had de deken van zich geworpen en zijne oogen gloeiden evenals het gelaat als vuur. Hij prevelde onverstaanbare woorden, viel weder achterover en bleef zóó een tijdlang als bedwelmd liggen om daarna weder plotseling zich op te richten en onsamenhangende woorden te spreken.

„Hij was ingeslapen,“ zeide vrouw Meertens, die bleek en radeloos voor 't bed stond. „Eensklaps vernam ik — ik was juist in slaap — hoe hij zich inspande en kermde. Ik sprong op en hield hem bij het hoofd vast. Aan 't braken scheen geen einde te komen. Machteloos zonk hij achterover en begon te zuchten en te ijlen. Het zal koorts zijn.“

„Dat dunkt mij ook,“ zeide de hoofdman, die de hand des kinds genomen had en de pols voelde. „Georg — Georg, mijn jongen — kent gij mij niet?“

De knaap zag hem met vurig roode oogen, die hun zachten, gouden glans verloren hadden, aan, trachtte te lachen en fluisterde: „Oom Meisner.“ Daarop richtte hij zich hoog op, vouwde de handen en riep met eene zeldzaam en vreeselijke stem, den blik naar boven: „In den naam van den drieënigen, almachtigen God, die gebiedt over de Astaroths, duivels en kobolden bezweer ik u, Uriel, te verschijnen, neder te blikken tot ons, ons een teeken te geven en uwe getrouwe dienaren te willen zijn, die u op de kniën smeeken zooals ik — —“

Hij viel achterover, slechts een hevig roggelen drong uit de keel.

„Nu hoort ge, wat hij zegt!“ antwoordde Felsenhof, wiens ernstige droeve blik onophoudelijk op den knaap gevestigd bleef. Ik zal naar den dokter gaan.“

„O, heer Meisner! als gij zoo vriendelijk wilt wezen — God zal het u loonen. —“

Felsenhof liet de vrouw niet uitspreken. Hij ijlde naar zijne kamer. Zeldzamerwijs nam hij, behalve een stok, ook ditmaal zijne pistolen mede. Daarop begaf hij zich op weg naar den dokter.

Toen hij voorbij de woning van Til kwam, vernam hij daar den zachten kreet van een kind. Hij wachtte echter niet. Binnen enkele minuten was hij voor de deur van den dokter. De vensters waren dicht, maar tusschen de reten zag hij licht branden en gluurde door eene reet in 't vertrek.

Kerkdal zat nog geheel aangekleed voor eene groote kast, op wier uittrektafel een aantal zaken lagen, welke Felsenhof niet kon herkennen. Doch het schenen hem gouden en zilveren sieraden toe. Kerkdal nam een derzelve en ging daarmede bij het licht. 't Was een armband. Zijn gelaat had daarbij eene merkwaardige, niet alleen eene opmerkelijke, maar gierige uitdrukking. Felsenhof werd aan een ouden gierigaard of dief herinnend, die de gestolen waren tracht te beproeven. In de hoeken der kast stonden eenige zakken, waarschijnlijk wel met geld gevuld.

Felsenhof klopte nu luide met den stok tegen het venster, doch hield daarbij den dokter in 't oog. Deze sprong verschrkt op en richtte een strakken blik naar 't raam, nam zijne vroegere kalmte weder aan, stopte alles in de kast en sloot haar dicht, zonder zich nog om het kloppen te bekreunen. Daarom trok hij zijn jas uit en den slaaprok aan, opende de deur van zijn slaapvertrek en riep: „ja, ja, ik kom! Wat is er dan? Wie is daar?”

Felsenhof steeg den trap af, ging onder het raam en klopte opnieuw.

„Nu, geduld maar!” riep het binnen. Daarop openden zich raam en venster en het hoofd van den dokter werd zichtbaar. Kerkdal scheen den hoofdman zoo dadelijk niet te herkennen.

„Ik ben het, de koopman Meisner,” zeide Felsenhof. „Ik kom op last der weduwe Meertens, om u bij haren jongen te roepen, die ziek geworden is.”

„Hoe, zijt gij dat? En is onze Georg ziek? Ik kom aanstonds!”

Inderdaad nauwelijks verliep ééne minuut of Kerkdal verscheen reeds in mantel en pet voor de deur.

„Laat ons spoedig gaan!” zeide hij. „Maar ik vergeet geheel uwe wonde — gij zijt in weerwil daarvan maar met mij geloopt! Is er dan zulk gevaar bij?”

„Ik vrees ja,” antwoordde Felsenhof. „In zooverre ik meen, is het de heete koorts.”

Zij gingen tamelijk snel naast elkander.

„Jlt hij?” vroeg Kerkdal haastig.

„Jawel, hij spreekt over geesten, duivels —”

„Heb ik het niet gedacht!” riep de dokter. „Daar vertellen hem die dwaze menschen spook- en geestengeschiedenissen, welke hij zoo graag hoort, en brengen zijn hoofd op hol. 't Is onverantwoordelijk. Ik zal het niet meer toelaten. Maar daar kan hij toch niet ziek van geworden zijn? Hij kwam mij heden ook zoo opgewonden voor, ik herinner mij —”

Op dit oogenblik werd hij door een man onderbroken, die reeds uit de verte riep:

„Zijt gij het, dokter?“

„Dat schijnt de stem van Til te zijn,“ zeide Kerkdal.

„Wat zou die nu hebben? Zou daar ook iets niet in orde zijn?“

Zij gingen haastig voorwaarts. Het was inderdaad Til, die eveneens naar den dokter wilde, omdat zijne vrouw, de meid en de beide kinderen zich onpasselijk gevoelden.

„Nu vooruit!“ riep de dokter. „Dat is nu eene rare geschiedenis. Vrouw, meid, kinderen en hier deze heer haalt mij voor Georg Meertens, die ook zeer ziek moet wezen — wat is er dan heden avond bij u op tafel gekomen, Til?“

„Witvisch, dokter, met peterselie-saus.“

„Gerechte hemel, dan zal de meid of uwe vrouw toch geen scheerling genomen hebben?“ riep de dokter verschrikt.

Zij stonden voor de woning van Til.

„Ik moet hier een oogenblikje binnen,“ zei de dokter. „Kom mee, heer Meisner, het zal op een minuut meer of minder niet aankomen. Hebt gij dan van den visch niet gegeten, Til?“

„Neen, ik houd er niet van“ antwoordde de man, dien Felsenhof, nu zij binnen waren nauwkeurig beschouwde en in wien hij een krachtigen man van middelbaren leeftijd, met kloeke, zelfs schelmsche oogen zag..

Kerkdal ging aanstonds in de slaapkamer en liet de deur achter zich open. De kaptein vernam, hoe de dokter, zijne vragen tot de vrouw en de kinderen richtte. Kort daarna keerde hij terug.

„Goddank!“ zeide hij. „’t Is niet erg. In alle geval is het dulle kervel geweest en hier heeft eene vergiftiging plaats gehad.“

Maar de hoeveelheid was toch gering. Laat uwe vrouw en de meid zwarte koffie drinken, Til — die hebt ge toch in huis? Goed dan — geef ook de kinderen er iets van, of wel frisch, zuiver, koud bronwater — afgewisseld met water en azijn — dat is voldoende. De symptomen zijn deels voorbij. Ik haal weer ruimer adem. Nu zal het met Georg ook zoo erg niet zijn. Kom, mijnheer Meisner. Goeden nacht, Til, in ’t terugkomen kom ik nog eens even aan. Dan zal alles wel weder in orde zijn.“

Beiden spoedden zich nu haastig in den nacht naar de woning van vrouw Meertens. Kerkdal sprak nog eens de meening uit, dat de ziekte van Georg ook uit ’t gebruik van scheerling zou voortgesproten zijn en dat dit kwaad spoedig kon genezen worden.

Doch zoo was het niet. Toen beiden in de woning van vrouw Meertens kwamen, zagen zij de vrouw gebogen over het bed. De knaap reutelde moeielijk, hij lag daar met half gebroken oogen en in hevige stuiptrekkingen. Kerkdal greep hem aanstonds bij de hand en riep hem luide bij zijn naam. Geen antwoord. Het gereutel hield op met een eigenaardigen, hartverscheurenden, doffen kreet of zucht — het hoofdje zonk op het kussen. Kerkdal liet de hand van ’t kind los en bedekte zijn gelaat met zijne hand. Daarop plaatste hij zich, als verpletterd, op een stoel. Vrouw Meertens staarde nog steeds op ’t aangezicht van het kind, dat steeds bleeker en valser werd. Zij boog zich over hem neder, scheen naar zijn adem te luisteren — en vernam niets!

Felsenhof had den dood zoo dikwerf op het slagveld en het ziekbed gezien, om niet te weten, dat hij hier binnengeslopen en de blonde knaap een lijkje was. Ook kon men het den arts wel afzien. Kerkdal diende te weten, dat hier niet meer te helpen was. Stom en verpletterd stond de kapitein. Hoe dikwerf waren in den slag zijne kameraden rond hem heen gevallen — maar al donderden de kanonnen, suidsen de koets, brieschten de paarden — strijd of overwinning! Dood of leven! heette het daar en de dood kwam dus niet onverwacht en niemand vreesde hem. Maar te denken, dat hem de schoone knaap des namiddags nog zoo vriendelijk tegengelachen had — en te weten, dat eene moeder om haar eenigste geluk, hare eenigste hoop bedrogen was, — dit sneed hem door 't hart en zou hem schier met een verwijt tegen de Voorzienigheid vervullen. Nog twijfelde zij aan de waarheid! Welke moeder gelooft aan den dood van haar eenig kind, als het pas de oogen ter eeuwige ruste gesloten heeft? — het kan immers in bezwijming liggen — het slaapt! Maar als zij dan de volle waarheid verneemt — — Felsenhof drukte zijne gedachten niet uit. Hoe vreemd hem moeder en zoon ook waren, hij zou gaarne een groot offer willen brengen, als hij dien harden slag voor de moeder ongedaan kon maken.

Inmiddels scheen de arts iets tot bedaren gekomen te zijn. Hij liet de handen zakken en Felsenhof verschrok over het vale, aschkleurig gelaat des mans, die wel tien, twintig jaren ouder scheen geworden. Was het droefheid en deelneming? Wordt een arts, die aan den dood in zijne afgrijselijkste gedaanten gewoon is, zoo hevig ontsteld? Felsenhof was ook diep geroerd — maar op 't gelaat van den Dokter lag meer — schrik en verbazing! En terwijl Felsenhofs oogen op 't bleeke gelaat des kinds staarden, scheen de Dokter niet naar het lijk te zien. Zijne voeten wankelden, toen hij opstond.

„Te laat!“ fluisterde hij met eene heesche stem. „Ik ben te laat geroepen — hij heeft te veel scheerling gebruikt — vreeselijk! Ik kan de arme vrouw heden niet te woord staan. Ik kom morgen terug. Ik zal alle kosten voor de begrafenis dragen. Spreek er maar niet veel over, 't is toch niet anders. Til zou er veel onaangenaamheden door kunnen krijgen — goeden nacht, goeden nacht!“

Hij was de deur uit, alvorens Felsenhof nog tijd had te antwoorden. De kapitein zag hem met stoeren blik achterna. Hij hoorde, hoe Kerkdal zich van de trappen haastte. Zijne oogen schenen grooter te worden — hij stond daar, alsof er geene wereld rondom hem ware, alsof zijne gedachten op één punt geconcentreerd waren — daarop verhief hij de hand en wel zóólang als iemand die bij zich zelve een eed zweert.

„Wat mag hem wezen? Waar is de heer Kerkdal?“

— Deze woorden van vrouw Meertens, wekten hem uit zijne diepe overpeinzing. Langzaam liet hij de hand zinken.

„Weg!“ antwoordde hij zacht. „De Dokter meende, dat er voor heden niets te doen is.“

„Maar hij slaapt toch zoo vast en is zoo bleek! Hij verroert zich niet — de adem!“ — fluisterde de vrouw en liet hare oogen droef door 't vertrek dwalen. „Ik ben zoo bang — hij ziet er zo“

vreemd uit.“ — —

„Laten wij hem slapen!“ zeide Felsenhof zachtjens en plechtig „Wat God doet, is welgedaan!“

De vrouw zag hem met groote oogen aan, doch scheen hem niet te begrijpen.

„Gij moet wakker blijven,“ zeide de kapitein. „Gij kunt den knaap niet alleen laten. Hebt gij geen vriendin, die ik roepen kan, om u bij te staan — eene goede trouwe vriendin — —?“

„O, ik behoef niemand,“ antwoordde de weduwe en schudde het hoofd. „Hij slaapt immers — ik zal bij hem waken. En hij ademt niet — 't schijnt, dat hij geen lucht bezit! Arme, arme Georg! Doch het ergste is wel voorbij — het was vreeselijk om aan te zien, toen gij weg waart — het hart dreigde mij te breken. Arme, lieve Georg — welke smarten bebt gij verduurd en welken doodsangst mij ingeboezemd!“

Felsenhof verliet stil de kamer. Hij had er Georg van hooren spreken, dat de vrouw van den secretaris, twee huizen verder, de eenige vrouw was, met wie zijne moeder omgang had. Hij ging er heen, wekte de bewoners en verhaalde wat er gebeurd was. De vrouw van den secretaris kleepte zich aan, zonder een woord te spreken en volgde daarna Felsenhof naar de woning van vrouw Meertens, die nog steeds voor 't bed stond en op den knaap nederzag.

Daarop ging de kapitein naar zijne kamer, slapen kon hij niet. Hij wikkelde zich voorzichtig in den mantel en plaatste zich in den leuningstoel. Soms sluimerde hij in, doch weinige minuten daarna stond hij weder op.

Het beeld van Kerkdal was hem verschenen met het vreeselijke, aschvale gezicht en die bange uirdrukking. Hij kon haast niët meer aan hem denken. Een vloed van gedachten en vermoedens kwelde hem.

Felsenhof overlegde nu ook of hij bij de weduwe zou blijven wonen. Zijn gemoed was toch reeds genoeg verdonkerd. Zou hij zich, zonder de ongelukkige zelfs den geringsten dienst te kunnen bewijzen, dagelijks door den hartverscheurenden aanblik der weduwe laten nederdrukken? Hetgeen hij voor had, eischte helderheid van geest en een gezond hart. Het zou moeilijk zijn beide op deze plaats des ongeluks te bewaren. Zijn gemoed was te week voor zulk leed. Hij besloot Böckelmann om eene woning te vragen. Stoffelijk nadeel zou de weduwe door zijn vertrek niet lijden; integendeel, zij zou zijne hand nog meer geopend zien.

Eerst tegen den morgen sluimerde hij een uur in. Na zijn ontwaken trad hij zachtjes in 't vertrek der weduwe. Zij zat naast het bed en hield de hand van haren lieveling in de hare. Nog had zij de waarheid niet begrepen. Toen Felsenhof de vrouw, die zijn binnen komen niet bemerkt had, gadesloeg, vroeg hij haar of zij zich van de waarheid bewust was. Hij vreesde, zij zou waanzinnig worden of van schrik zich de dood op 't lijf halen, als hij 't ronduit bekende.

De vrouw des secretaris, die zich even verwijderd had om naar haar huishouden te zien, kwam nu weder terug. De kapitein sprak zachtjes met haar in den gang. Ook zij deelde de meening, dat vrouw

Meertens de waarheid nog niet begrepen had en mogelijk nooit zou begrijpen. Wat hier moest gebeuren, om de ongelukkige vrouw te redden, daarvoor wist niemand raad.

De kapitein beschoude door de een weinig geopende deur lang en opmerkzaam den dooden knaap, wiens gelaat eene eigenaardige kleur aangenomen had. Felsenhof herinnerde zich deze kleur nog eens bij een doode opgemerkt te hebben. Hij haalde diep adem. Het hoofd brandde hem. Wat kon hij doen om uit zijne onzekerheid te komen, om ergens een punt te vinden, van waaruit hij verder diende na te vorschen.

Om negen uur verscheen Kerkdal. Felsenhof stond juist voor 't raam, toen de Dokter de woning naderde. Hij trad een stap achterwaarts en beschouwde den man, die hem zooveel hoofdbrekens veroorzaakte.

Het gelaat van Kerkdal teekende zachtheid en kalmte, hoewel wat gedrukt — overigens was hij de koude. Hij ging niet aanstonds tot vrouw Meertens, maar kwam eerst bij den kapitein en vroeg dezen, hoe het met de vrouw ging. Felsenhof verhaalde, wat gebeurd was. Kerkdal scheen bewogen en treurig, evenals ieder medelijdend arts bij zulk ongeluk.

„Ik zal in 't geheel niet tot de vrouw gaan,” zeide hij. „Waarom zou ik mij 't hart nog meer bedroeven, daar ik er toch niets meer aan doen kan! Zeg haar, als zij bij haar komt, hoe groot aandeel ik in hare droefheid neem. Hier breng ik iets om de begrafenskosten te dekken — en mogelijk nog iets meer!”

„Zoudt ge deze zorg niet aan mij willen overlaten?”, vroeg Felsenhof, toen de dokter eene rol geld op tafel legde.

„Waarom? Gij zijt vreesachtig hier,” zeide Kerkdal. „Ik ken de vrouw en den knaap reeds lang. Neen, dat is mijne zaak!”

Er werd geklopt en Böckelmann trad binnen. Hij had het sterf geval vernomen en was niet minder verbaasd en bedroefd. Felsenhof en Kerkdal vertelden hem afwisselend, wat er voorgevallen was.

„Laten wij zooveel praatjes er niet over maken,” bemerkte deze laatste. „Het is een ongeluk, maar 't is toch eenmaal gebeurd en er valt niets aan te veranderen. Waartoe zou ons een langdurig onderzoek dienen? De arme knaap wordt er toch niet meer levend van. Vrouw Til heeft de visch zelve toebereid, aan een opzet of iets anders valt niet te denken. Laten wij den armen Georg plechtig begraven, vergeten wij ook de weduwe niet en dat de goede God dan verder zorge!”

„Dat is verstandig en flink gesproken!” zeide Böckelmann en schudde de hand van den dokter. „Dus bij Til is alles weder gezond?”

„Alles frisch en gezond!” zeide Kerkdal. „Georg schijnt de geheele rest der soep gegeten te hebben. Ten minste zeide de meid, dat zij een vol bord voor haar had teruggezet en dít later leeg had gevonden.”

De dokter nam afscheid, omdat hij, zooals hij voorgaf, naar 't klooster moest gaan. Böckelmann was weder onuitputtelijk in loftuitingen over Kerkdal, dien hij als een echt voorbeeld van een dokter

hield. Felsenhof onderbrak hem met de vraag naar eene andere woning. „Zeg mij, heer Böckelmann,“ voegde hij er bij, „kent gij hier in 't stadje iemand, die in zoo'n slechten reuk staat, dat men bij hem alles, dus ook gemeenschap met de bokkenrijders durft veronderstellen?“

„Wel zeker!“ lachte de rechter. „Ik ken meer zulke personen en ik laat ze ook bewaken, maar ik kan hen nog niet in de val krijgen.“

„En heeft een dezer eene kamer te verhuren?“ vroeg de kapitein

„Waarom dat?“

„Nu, ik verzoek u eerst mijne vraag te beantwoorden!“ zeide Felsenhof.

„Jawel, ik ken één, die uit het verhuren van kamers een bedrijf maakt en zoo iets van een klein logement heeft. Hij is een doortrapte vos en als wel iemand tot de bende behoort, dat is hij het. Gij zult toch bij zulke menschen uwen intrek niet nemen, hoop ik?“ antwoordde Böckelmann,

„Dat is juist mijn plan!“ antwoordde Felsenhof. „Ik gevoel mij thans weder geheel gezond en wij moeten dezen schurk op de hielen zitten. Streef niet tegen, mijn besluit staat vast. Met dat stil rondgluren in 't stadje kom ik niet verder. Wie zwemmen wil leeren, moet te water. Is er bij Til geen kamer te huren?“

„Nee, daarmee heeft zich Til, die een boer is en zijn huis alleen bewoont, nooit ingelaten. Gij denkt toch niet . . .“

„Dat Til tot de bende behoort?“ vulde Felsenhof aan.

„O, neen, het kwam mij zoo te binnen, omdat het huis er zoo zuiver en zindelijk uitziet. Dus — ik neem mij kwartier bij den eersten. Wie is dat?“

„Een zekere Vliet — daar, gij kunt het huis zien liggen, dat voorlaatste onder aan de hoofdstraat.“

„Dan blijf ik toch hier in de buurt,“ zeide Felsenhof.

„Maar zindelijkheid en spoedige bediening moet gij er niet verwachten,“ zeide Böckelmann. — „Ik zou u toch aanraden . . .“

„Laten wij het daarbij blijven!“ onderbrak hem de kapitein.

„Ik zal aanstonds zelf er heengaan en zien, of er eene bewoonbare kamer te huren is. Gij hebt toch de stalen niet vergeten?“

„Nee, reeds is een bediende naar Maastricht,“ antwoordde de rechter. Morgen voormiddag op zijn laatst, ontvangt gij ze. Doch met Vliet is 't niet goed kersen eten.“

„Gij brengt mij niet van mijn besluit af!“ onderbrak hem Felsenhof. „En bovendien hebben wij niet veel tijd te verliezen. Als ik eerst ter wille van juffrouw Riedenbergh onder mijn waren naam moet optreden, dan is het mogelijk te laat. Dus — gij ontmoet mij van nu af daar ginds.“

„Met u is niets uit te stellen,“ zeide Böckelmann en weder verliet hij hoofdschuddend zijn zonderlingen vriend. . . .

Een uur later was Felsenhof in de woning van Vliet ingekwartierd. Voor vrouw Meertens, die op niets lette, wat om haar voorviel, had hij de huur en nog een goede som in de hand van de vrouw des secretaris gelegd.

In ieder geval had Felsenhof een slechte ruil gedaan. Vliets woning was even onrein en onrustig als die der weduwe zuiver en stil was. Het eenigste vertrek, dat Felsenhof bewonen kon, stonk van 't vuil. Maar de kapitein scheen er geen acht op te slaan. Zijne gedachten waren op geheel andere dingen gevestigd en bovendien had hij in 't veld geleerd, zich in alles te schikken. Hij was door Vliet, een knorrig, verdrietelijk man, die er zich niet veel om bekommerde, of hij eene kamer verhuren kon of niet, met aandacht opgenomen. Ook kwam het Felsenhof voor, dat de waard zijn persoon en zijn goed met een doordringenden blik onderzocht. Doch dit alles schrikte hem niet af.

Wat het uitzicht betrof, deed de nieuwe woning voor de andere niet onder. Wel tag zij iets lager en de gezichteinder was iets meer bekrompen, doch daarvoor bood zij een vriendelijk uitzicht op de stad en de naaste omgeving met het klooster.

De kapitein regelde alles spoedig, hij deed zich de sleutels der deur en der kast brengen, en was zorgvuldig op zijne hoede. Alleen zijne uitmuntende pistolen liet hij niet zien. Dat hij zich ook hier als een koopman in linnen voorgaf, begrijpt zich van zelf.

Hij besteedde den dag om de stad te bezien. Ook wandelde hij rond het klooster. Kortom, vooreerst kreeg hij kennis van 't terrein. Ook schreef hij eenige brieven, en zou hem iemand over den schouder gezien hebben, dan zou hij over den inhoud van 't papier, dat vóór den sterken jongen man lag, eenigermate verbaasd gestaan hebben, want het was een testament.

Zijn paard, dat tot hertoe door Böckelmann in de stad ondergebracht was, liet hij evenzeer naar Vliets woning brengen. Huis en stalling had hij over dag reeds goed in oogenschouw genomen. Zijne kamer was boven de gelagkamer. De zoldering was dun. Hij kon, als alles rustig was, duidelijk elk woord opvangen, dat daar beneden gesproken werd. 's Avonds at hij vroeg. Overigens had hij met Böckelmann, dien hij in den loop van den dag in de stad had bezocht, afgesproken, om den eerstkomenden middag bij hem te gast te zijn. Daarna deed Felsenhof het licht uit, zette het raam op een kier en luisterde. Beneden in de galagkamer was het geheel stil. Vliet was, zooals hij vernomen had, naar een herberg in de stad.

Weldra vernam hij twee mannenstemmen. Zij spraken Hollandsch, dat hij niet te best verstond. Toch kon hij het onderhoud volgen. Beiden waren de knechts van Vliet, zooals hij begrijpen kon, die met den knecht van Til, daar stonden te praten onder de poort.

Na over een en ander gesproken te hebben, zei de knecht van Vliet: „Zeg, ik zou het haast vergeten zijn, heeft men gisteren bij u scheerling in plaats van peterselie bij den visch gegeten? Weet gij er niets van? De kleine Georg Meertens is er aan gestorven.“

„Och, onzin,“ zeide Til's knecht. „Ik geloof niet, dat er scheerling in was. Zij zullen zich de maag bedorven hebben, en wat den kleinen Meertens gescheeld heeft, weet ik niet. Als in 't gerecht scheerling geweest was, zou ik het eerst gebarsten zijn. Want ik heb, toen ik laat thuis kwam, de meid haar heel bord leeg gegeten en geslapen als anders.“

„Hebt gij dit dan niet gezegd?“ vroeg de knecht van Vliet.

„Neen. De meid vroeg mij voor ik slapen ging, waar de soep gebleven was. Ik zeide natuurlijk nie s en toen hebben ze zeker gedacht dat Georg Meertens ze uitgegeten had. Voor de rest bemoei ik er mij niet mede, 't is toch niet anders. Maar scheering was 't niet.“

„Het doet mij leed om de weduwe Meertens,“ zeide de knecht van Vliet. „Hier in 't huis meent men, dat zij den slag niet zal te boven komen.“

De aankomst van een wagen onderbrak het gesprek. Maar Felsenhof, die ademloos geluisterd had, bleef nog lang, zonder zich te verroeren in zijne houding. Dan schepte hij ruimer adem en stapte nog langen tijd de kamer op en neer. Hij was zeer vermoeid, want in den voorgaanden nacht had hij bijna niet geslapen en had in den loop van den dag veel rondgewandeld. Maar hij kon den slaap niet vatten, hoewel hij zich van loomheid neervleide.

Ongeveer te middernacht vernam hij zachte stappen in den gang vóór zijne kamer. De deur had hij van binnen gesloten en gegrendeld. Het was alsof iemand de kling der deur roerde. Felsenhof hield zich stil. Het was slechts zijn doel om den waard — want hij vermoedde, dat deze de rustverstoorder was — in verzekerde bewaring te krijgen. Alles werd stil en Vliet scheen te luisteren naar de diepe ademhalingen, welke Felsenhof met opzet uitstiet.

Daarop roerde men de kling harder. Felsenhof hield zich stil als een muis.

„Nu ken ik mijn man!“ dacht hij. „Nu zullen wij zien!“

IV.

Twée dagen waren sinds dien verlopen. Georg Meertens was begraven. Schier de halve stad had hem ter laatste rustplaats vergezeld, ook de kapitein was gevolgd, alleen de dokter was door eene landelijke reis verhinderd. Vrouw Meertens bevond zich in het gasthuis; zij was waanzinnig geworden.

Het was drie uur in den namiddag — een hartelijke dag — toen Felsenhof het huis uitging naar de stad. Hij had zich zorgvuldiger gekleed dan naar gewoonte; en toen hij daar heen schreed, vergetend, welke rol hij te spelen had, sprak toch in weerwil der echt burgerlijke kleeding uit elke beweging de geschouderde soldaat; alles aan hem verraadde kracht en ook regelmaat. Hij zou zich echter wat meer onkenbaar gehouden hebben, hadde hij geweten, dat aan 't raam van een klein huisje de dokter stond, wens blikken hem doorborend volgden, tot dat Felsenhof onder den boog der poort van Hertogenrade uit 't oog was.

De kapitein begaf zich naar Böckelmann. Hij had met hem afgesproken, heden namiddag samen een bezoek te brengen aan de rentneesteres. Toen hij bij Böckelmann, die in het gerechtsgebouw woonde, binnentrad, reikte deze hem een brief over. Hij kwam uit zijn vaderland van zijn zaakwaarnemer. De kapitein verontschuldigde zich om hem aanstonds te lezen en overliep hem snel, want hij

behield aanvankelijk slechts zaken van algemeenen en niet gewichtigen aard. Daarop las hij echter met aandacht, want op 't einde stond het volgende bericht:

„Nu dien ik u nog iets te melden, dat mij eigenlijk niet aangaat, doch desniettemin niet kan onderdrukken. Gij hebt mij geschreven, dat gij om zonderlinge redenen verplicht waart, te Hertzogenrade onder een vreemden naam op te treden. Dus mogelijk, dat gij in 't geen ik u mede te deelen heb, hier of daar iets gewichtigs kunt vinden. Gisteren was ik bij onzen jongen adjunct, om iets met hem te bespreken. Deze ging voor een poosje uit en ik nam onwillekeurig een brief van de tafel, waarin uw naam stond. 't Was wel vrij, maar wellicht kan 't toch goed geweest zijn. Hij dateerde uit Hertzogenrade van verleden Zondag en scheen, naar 't schrift te oordeelen, door een bekwame hand geschreven te zijn. Hetgeen u betrof luidde ongeveer U hebt mij geschreven, dat uw landheer, de kapitein Felsenhof, naar hier zou komen, deze is tot heden niet gearriveerd, echter wel iemand, die zich geheel anders noemt, doch er juist uitziet zoo als ik mij uw kapitein voorstel. Zou hij reden hebben, zich hier onder een anderen naam op te houden? Schrijf mij nauwkr. hoe hij uitziet. Het zou mij genoeg doen, zijn geheim te doorgronden, en schrijf mij spoedig, want de vreemdeling baart hier een zeker opzien. . . . Al dus den brief, welks onderteekening ik niet lezen kon. Ik wilde, toen de adjunct terugkwam, het gesprek op Hertzogenrade brengen en hem vragen, of hij daar iemand kende. Maar de adjunct werd bij den ouden Wilhelm Dieter geroepen, die op sterven ligt en ik kon hem niet terughouden. Later zal ik nog eens met hem spreken. Het handschrift van den schrijver bezat iets eigenaardigst. Hij maakte de groote S. ongeveer op deze wijze (nu volgde de nabootsing). . . .“

„Verschooning,” zeide Felsenhof, die lang over deze regelen gelezen had, en nu den brief wegstak. „Ik ben aanstonds te uwer beschikking. Hebt gij den heer Kerkdal in lang niet gezien?”

„Vandaag niet, maar hij moet toch weder hier zijn, want hij zond mij een ziekte attest, dat ik hem gevraagd heb. Het betreft onze arme weduwe Meerters, wegens de opname in het gasthuis en mogelijk eene verdere opzending naar Aken in 't krankzinnigengesticht.”

„Hebt gij het nog?” vroeg de kapitein. „Mag ik het even inzien?”

Böckelmann reikte het hem over en nadat deze het langzaam overlezen had, gaf hij het dankend terug. Zijn gelaat had eene eigenaardige uitdrukking gekregen, hij scheen aanstonds wat te willen zeggen, doch onderdrukte het.

„Laten wij nu gaan,” zeide hij, „ik ben klaar!”

Felsenhof was zeer stil, op weg naar de woning des rentmeesters, de rechter meende het te bevroeden waarom, en vroeg er niet naar. De rentmeestersvrouw ontving beiden met de grootste hartelijkheid. Annette was op 't oogenblik niet aanwezig. Böckelmann en zijn gezelschap moesten de uitnoodiging aannemen een kop koffie te drinken.

Natuurlijk kon Felsenhof geen andere reden aangeven van zijn

bezoek, dan het doel om de vrouw voor hare vriendelijke hulp en zorg in dien noodlottigen nacht te bedanken. Doch dit was overvloedig. Een vriend des heeren Böckelmann en daarbij een nog zoo geschikte en beschaafde heer was ten allen tijde welkom. Toen Annette binnenkwam, was zij gelukkigerwijze door de meid er op voorbereid. Toch bloosde zij zeer, toen Felsenhof naar haar toetrad en hare hand kuste.

Het gesprek aan de koffietafel liep hoofdzakelijk over den diefstal, en wijf de vrouw en Böckelmann dit gesprek schier alleen hielden, bleef het aan Felsenhof en Annette overgelaten, intusschen een stillen, maar belangrijken blik te wisselen. Annette gaf zich alle moeite onbeschroomd en kalm te zijn. Doch het gelukte haar niet. De oogen van Felsenhof drukten de gelukzaligheid, die hij in 't aanschouwen der geliefde ondervond, te duidelijk uit, dan dat de vonken, welke uit zijne oogen tot haar oversprongen, haar niet zouden doen ontvlammen. Ook hem trof eindelijk een volle, hartelijke blik der liefde en juist op dit oogenblik zeide Böckelmann:

„Ik wenschte toch wel eens uwe rozen te zien, madame Riedenberg. Waar staan zij?“

„Ginder bij het tuinraam. Als gij even wilt meegaan?“

„Böckelmann stond op. De beide ouden gingen met eene kleine verontschuldiging uit en de beide jongen bleven alleen.

Evenals het bij een zoo onverwacht gunstig toeval meer gebeurd, geschiedde het ook hier, beiden sloegen de oogen neder. Daarbij stond Felsenhof op, trad tot Annette, en nam hare hand.

Juffrouw Riedenberg,“ zeide hij, „ik wil u niet herhalen, wat in mijn brief stond. ik ben nog eenige dagen genoodzaakt, een naam te dragen, welke mij niet toekomt. Ik wil u slechts bedanken voor het antwoord, dat gij mij gezonden hebt. Slechts om uwentwege ben ik gekomen en als ik weet, dat gij mij niet zult afwijzen, dan waag ik alles, ja, zelfs het leven, om u te bezitten. Nu, kunt gij mij nog niet begrijpen, doch spoedig zal het u duidelijk worden. Beloof mij slechts, dat geen ander uwe hand zal bekomen, tot ik openlijk zal optreden en er naar dingen zal.“

Annette bloosde geweldig, Doch zij liet hem hare hand behouden.

„Vader heeft heden geschreven — hij komt morgen terug,“ antwoordde zij haastig. „Gisteren heeft Kerkdal hem ontmoet, of toevallig, of voorbedacht, dit weet ik niet. Maar ik vrees, dat tusschen beiden reeds alles besproken is — op vaders geboortelag zal de verloving plaats hebben . . .“

„En zou uw vader u geen week uitstel geven, om u te bedenken?“ vroeg Felsenhof dringend.

„Ik zal het verzoeken!“ fluisterde Annette. „Neen, ik kan zijne vrouw niet worden!“

„Dank! — duizendmaal dank!“ riep de kapitein. „Hebt gij ooit, vroeger reeds, mijn naam bij Kerkdal genoemd?“

„O nooit! Het was eene herinnering, waaraan ik niet meer durfde denken!“

Buiten hoorde men de deur openen en Böckelmann met des rent-

meestersvrouw keerden terug en de meid diende de komst van den dokter aan. Felsenhof gevoelde dat hij zich nu met alle kracht diende te beheerschen. Hij wierp Annette nog eenen blik toe en stond met de anderen op om den dokter te begroeten.

De dokter scheen iets verwonderd, den heer Meisner aan te treffen, verontschuldigde zijne komst en liet zich dan tot een kop koffie uitnoodigen. Hij verhaalde, dat hij den rentmeester den vorigen dag in Beek geheel onverwacht had aangetroffen en bracht hun deszelfs groeten over. De aanwezigheid van Felsenhof scheen hem niet in 't minste te storen; hij behandelde Annette met hoogachtend vertrouwen, ja zelfs met eene zekere teederheid, tot Annette onder een voorwendsel het vertrek verliet. Felsenhof had wel bemerkt, dat Kerkdal hem en Annette dikwerf scherp en haastig aanblikte. Doch het was hem gelukt, zijne kalmte en onbeschroomdheid volkomen te bewaren.

Het gesprek liep deels over den diefstal, deels over de bokkenrijders, waarvan weder eenige nieuwe diefstallen ruchtbaar waren geworden — deels over den dood van George en het treurig lot van vrouw Meertens. Kerkdal stond op en onder voorwendsel — een arts heeft immers altijd dringende zaken! — vertrok hij.

„Mijne stalen zijn aangekomen, dokter“ riep hem Felsenhof achterna. „Zal ik ze u bij gelegenheid laten zien, of hebt u reeds andere gevraagd?“

„Neen, verschooning, 't zal mij veel genoegen doen! Kom spoedig!“ riep hem Kerkdal toe.

Böckelmann en Felsenhof vertoefden nu ook niet lang meer. De rentmeestersvrouw verzocht den laatsten spoedig eens weder te komen; Annette sprak slechts met de oogen. Dus verlieten beide mannen het huis. De kapitein meende, dat hij er nu aan moest denken, zich met de kooplui te Hertzenrade in relatie te stellen, anders zou men een koopman, die geen zaken doet, weldra met verwonderde oogen aanzien en hij dacht dit ook gevoegelijk te kunnen. Maar Böckelmann was van gevoelen, dat er zulk een grooten haast niet bij was, men kon toch nog altijd zeggen: „mijnheer Meisner“ verwacht zijne goederen en zoo meer. Dan vroeg hij niet zonder spot, of de kapitein in de woning van Vliet nieuwe ontdekkingen gemaakt had.

„O ja!“ antwoordde Felsenhof ernstig. „Eene zeer gewichtige En de tweede hoop ik dezen nacht te maken! Gij zoudt mij daaren boven een groot genoegen doen, als gij kwaad van mij gingt spreken, mij uitgaat als zijnde een half geruïneerd man, die u misleid heeft, al treffen wij elkander ook nog in 't geheim!“

„Maar, waartoe dát nu weer?“ riep de rechter verbaasd.

„Om mij, als ik het vertrouwen der ambtenaren hier verlies, des te beter gezien te maken bij hen, die met de politie gewoonlijk overhoop liggen,“ antwoordde Felsenhof. „Spreek geheel onbeschroomd kwaad van mij. Maar laat mij weten, waar ik u telkens treffen kan!“

Böckelmann moest bekenen, dat hierin iets goeds lag. „Maar bij Riedenberg en Kerkdal behoeft ik u toch niet te belasteren?“ vroeg hij.

„Bij beiden zou het zeker geen zin hebben,“ antwoordde Fel-

senhof met een eigenaardig lachje, en zij namen voor heden afscheid.

De kapitein ging langzaam naar zijne woning terug. Niets trok er hem heen. Maar wáár zou hij dan blijven? Vroeger had hij zijne uren met George doorgebracht. Dit was nu voorbij en het huisje van vrouw Meertens bezat niets aantrekkelijks meer voor hem. Nu, 't was te hopen, dat dit zeldzame leven niet lang meer zou duren.

Evenals altijd, als hij van huis terug kwam, onderzocht hij nauwkeurig zijn vertrek. Hij had een klein teeken gemaakt, waaraan hij zien kon, of iemand ergens de hand aan had gehad. In 't sleutelgat van de kast had hij een broodkruimel gelegd, deze was weg. Ook de schuiflade der tafel was geopend geworden. Wiji echter Felsenhof zijn geld, papieren en pistolen steeds bij zich droeg, was het hem onverschillig, of men de sloten, die hij voor 't oog dichtsloot, opende of niet. Integendeel, hij scheen tevreden met zijne ontdekkingen, want hij knikte meermalen met het hoofd.

Daarop schreef hij aan zijn zaakwaarnemer en bestelde eieren voor 't avondeten. De waard bracht ze hem zelf.

„Hebt gij dezen nacht, dat schandaal daar beneden ook gehoord?“ vroeg Vliet.

„Geen woord!“ antwoordde de kapitein.

„Nu, dan slaapt gij als een os!“ riep de waard.

„Dat doe ik ook!“ antwoordde Felsenhof. „De lentelucht maakt mij steeds zeer moede, en wat maal ik om het schandaal daar beneden!“

„Dan zou men u wel uit de kamer kunnen dragen,“ zeide Vliet.

„Als daar iemand genoeg in schept, waarom niet?“ lachte Felsenhof. „Vandaag ben ik zóó vermoeid — men zou kanonnen voor uw huis kunnen afvuren, zonder dat ik er wakker van zou worden.“

Vliet, die den kapitein terzijde beschouwd had, en weder half dronken was, moeide nog eenige onverstaanbare woorden en verliet het vertrek. Felsenhof at eenzaam zijn avondbrood en dacht aan den tijd, waarop mogelijk een ander vriendelijker wezen aan zijne zijde zou zitten om zijne zorgen en genoegens te deelen — dan zag hij nog langen tijd uit 't raam en ging juist ten tien uur naar bed.

Inderdaad, heden was hij vermoeid, en het koste hem veel moeite, wakker te blijven. Half gekleed had hij zich op bed gelegd, in de rechterhand hield hij een pistool, in de linker een koord van sterk bindgaren. Zoo lag hij en luisterde naar het dof geruisch beneden in de galgkamer, sluimerde soms, want hij kende zijn natuur en wist, dat het minste geruisch hem wakker zou maken. Beneden werd alles stil. Van den kerktoeren te Hertzenrade sloeg het eerst eli dan twaalf uur. Het moest één uur zijn — toen men rammelde aan de deur, welke van Felsenhof's kamer naar eene belendende nevenkamer leidde. Deze deur was gesloten, maar de sleutel ontrok en Felsenhof had hem ook niet verlangd. Hij hoorde, hoe er een sleutel ingestoken werd en de deur zachtjes geopend werd. Felsenhof ademde zwaar en diep, snorkte zelfs, als iemand, die in een diepen slaap ligt. De deur, werd breeder geopend en iemand sloop binnen. De kapitein hoewel de kamer geheel donker was, raadde dat het Vliet was. Op dit oogenblik

schoot hem eene gevaarlijke gedachte te binnen. — Vliet kon onmogelijk alleen komen, het was op een moord afgezien! Doch neen, de inkomende scheen alléén te zijn. Hij stond een tijdlang stil, om te luisteren. Felsenhof snorkte als een dragonder. De binnenkomende sloop daarop naar de tafel, waarin de gesloten schuiflade was, zooals Vliet had gemerkt of wel Felsenhof hem had laten zien en waarin de kapitein zijne beurs en zijn zakdoek bewaarde. De schuiflade maakte een zacht, knasrend geruisch, toen zij geopend werd. Op hetzelfde oogenblik kreeg de nieuwsgierige vreemdeling een slag op 't hoofd, zoodat hij nedertuimelde en in de eerste seconden waren hem de handen met het koord op den rug samengebonden. Felsenhof ging bedaard naar de tafel, waarop vuurslag, tonder en zwavelstokken lagen en ontstak licht.

Toen de kaars brandde, zag de kapitein den nog steeds in bezwijning liggenden Vliet op den vloer. Hij ging naar hem toe, overtuigde zich, dat de indringer geene wapens bij zich droeg en dat het koord de handen vastgebonden hield; dan schudde hij hem eens terdege, en wreef hem het voorhoofd. Vliet sloeg de sture, glazige oogen op en staarde den kapitein aan, als een gebonden, vraatzuchtige wolf. Nu eerst begreep hij, wat met hem voorgevallen was, zag het vertrek rond en scheen te verwachten, dat Felsenhof, die bedaard met het pistool voor hem stond, hem zou aanspreken. Doch Felsenhof kon zich bedwingen. Hij scheen in de grenzelooze verwarring en verdooving van den waard genoeg te scheppen, lachte boosaardig — wat anders niet 't geval was — en zweeg.

„Heilige Hemel,“ nu ontsnapte een zware vloek aan de lippen van Vliet. — „Gij hebt mij bedrogen!“

„In hoeverre mijn jongen? vroeg de kapitein.

„Met het slapen!“ steunde Vliet, die zich nog maar niet herstellen kon.

„O zoo, gij meendet, dat ik werkelijk zoo vast sliep?“ zeide Felsenhof. „Neen, ik merkte uw inzicht en er ligt mij veel aan gelegen, eens van naderbij kennis met u te maken, en dit genoeg is mij te beurt gevallen. Wat zal ik met u beginnen, mijn jongen! Zeg het mij zelf, waarheen ik u brengen moet.“

„Gij zijt een echte duivel!“ bromde Vliet, wiens blikken als geboid aan die des kapiteins hingen. Laat mij gaan, of — —

„Nu? ik wacht!“ zeide Felsenhof na een poosje. „Gij dreigt mij nog wel?“

„Gij zijt van uw leven nooit zeker, als gij mij uitlevert,“ zei Vliet, die zich weer herstelde. „Mijne vrienden zullen op u los komen, als gij mij verradt!“

„Om uwe vrienden bekreun ik mij zooveel!“ antwoordde Felsenhof en blies verachtelijk over zijne hand. „Ik heb met heel andere mannen te doen — dit ziet gij wel. Dus, wat moet ik met u aanvangen? Zal ik u een paar nagels door de voeten slaan en de politie roepen?“

Voor iedereen, die den kapitein kende, was het, als hij hem nu gezien had, geen oogenblik twijfelachtig gebleven, dat deze hier eene gevaarlijke rol speelde. Zijn gelaat zag er zeer wantrouwend, boos-

aardig en kwaad uit. Doch Vliet kende hem niet en voor dezen speelde hij zijne rol voortreffelijk.

„Gij zijt den duivel in persoon!“ bromde Vliet weder.

„Maar het zal u berouwen!“

„Daar ben ik nieuwsgierig om!“ zeide de kapitein. „In alle geval haalt u intusschen de duivel, doch, sta eens op!“ voegde hij er bij en hief den waard als een veer omhoog en plaatste hem op een stoel, zoodat zoowel de leuning van den stoel als de ledematen des waards kraakten.

Menschen als Vliet plegen voor niets meer terug te deinzen, dan voor vastberadenheid en lichamelijke kracht. Beide vond hij bij zijn gast in zulk een hoogen graad, dat deze hem reeds onder het juk had. Aan trots dacht hij al niet meer, wel aan list om zich te redden.

„Nu, wat wilt gij dan eigenlijk met mij beginnen?“ vroeg hij, toen hij weder op adem kwam.

„Ja, ik ben juist daarover aan 't nadenken,“ antwoordde Felsenhof en hield steeds het hoofd op hem gericht. „Zal ik u met de voeten naar boven het raam uithangen, als een nieuw uithangbord, met 't opschrift: „In den betrapten bokkenrijder — —?“

Toen de kapitein het laatste woord uitsprak, beefde de waard en zijn mond opende zich even, als ware hij beangstigd.

Ook de sture oogen vergrootten zich. Dan sloeg hij ze haastig neder, want nu brandden de blikken des kapiteins op hem, als twee vuurstralen.

„Wat — hoe — hoe komt gij daaraan?“ stotterde hij. „Ik ben toch geen bokkenrijder?“

„Gij niet?“ lachte Felsenhof. „Als gij het niet zijt, dan is het geen mensch te Hertzogenrade en tien mijlen in den omtrek. Juist daarom immers ben ik hier bij u gekomen om mij de gelegenheid te verschaffen eens alléén met u te kunnen spreken! — Hm — hoe zou 't gaan als ze u morgen de duimschroeven opzetten en u de armen wat uitrekten, opdat gij uwe heeren kameraden en voor alles den opperbaas moet aangeven? Mooie vooruitzichten, niet waar?“

De grootte des gevaars maakte den waard nadenkend en voorzichtig. Felsenhof bemerkte dit wel.

„Ik weet niets van de bokkenrijders,“ bromde Vliet, die nu van zijn kant den kapitein bestudeerde. „Als gij mij daarom in de val gelokt hebt, dan hebt gij u bedrogen. Laat mij gaan! Ik heb u niets ontstolen. Ik kwam hier om een ouden mantel te halen, die in de kast is blijven hangen. Ik wilde u niet wekken. Maak mij de handen los, of ik roep hulp!“

„Zoodra gij den mond open doet, jaag ik u een kogel door 't hoofd!“ riep Felsenhof dreigend. „Denk echter niet, dat ik iemand ben, die met zich laat spotten. Ik heb daarom de nachten niet wakend doorgebracht, om u hier te vangen en dan weder te laten loopen. Ik wilde eene gelegenheid hebben, om met u alleen te spreken. Wat er met u gebeuren zal, weet ik nog niet. Het hangt van u af. Ik heb twee bedoelingen: de eene, u naar het politiebureau te brengen, u op de folterplank te doen zetten, tot gij de leden van de bende genoemd hebt, en daarna de belooning op te strijken, welke de re-

geering op de ontdekking van uwen troep gezet heeft. Wat meent ge — is dat geen goede gedachte ?“

„Gij zijt een schurk, een eerlijk man te misleiden !“ zeide Vliet.

„Meent ge dat ?“ hoorde Felsenhof. „Oh, wat je dansen zult, als je de gloeiende draden onder de nagels schuiven en je de duimen drukken, of als men je bij de haren aan den zolder hangt of je op een gloeienden stoel plaatst...“

Vliet scheen door den drank verzwakt en zonder geestdrift. Felsenhof, die zijn naam bereids goed kende, zag nu tot zijne verbazing, dat de bleeke trekken des waards ontstelden.

„Het schijnt, dat u dat niet bevalt !“ ging de kapitein verder.

„Nu, wat meent ge, als ik u vrij liet en bovendien nog eene som geld schonk ?“

Vliet hief het hoofd op. Zijn gelaat scheen zich een weinig te verhelderen en hij mompelde eenige onverstaanbare woorden.

„Ja ja, 't is mij ernst,“ zeide Felsenhof. „Of wel ik geef u over aan de politie, of wel gij ontvangt bovendien nog geld van mij, bijaldien gij u verstandig of onnoozel houdt. Luister nu. Kunt ge mij verstaan en begrijpen ?“

„Ik luister en ben geheel verstandig“, bromde Vliet, als een woe-dende hond, welke zijn meester gevonden heeft. „Nu dan ! Gij ziet mij voor een welhebbend man aan. Dat ben ik niet. Ik ben geruïneerd. Wie ik eigenlijk ben, en welke zaak ik dreef, raakt u niet. Mijn geheel vermogen bestaat uit ongeveer honderd gulden en die wil ik met u deelen, als gij doet wat ik verlang. Ik heb ook geen uitzicht meer, om op de vroegere wijze geld te verdienen. Angenomen, dat mijn positie nog sechter was, dan de uwe — dan hebt ge de koe bij de horens. Maar ik ben een zeer bruikbaar wezen, en ik bezit geen lust meer, mij langer te kwellen, ik wil op eene gemakkelijke wijze geld verdienen. Men heeft mij hier gewezen. Bij de bokkerijders, zegt men, is veel geld te halen. Maar ik ken hier niemand, die mij met hen bekend kan maken en inlijven. Gij moet het doen !“

Felsenhof, die zeer vastberaden gesproken had, sloeg de uitwerking zijner woorden gade. Vooreerst was er wantrouwen en verbazing op 't gelaat des waards te lezen, dan scheen het wantrouwen en de gedachte, dat hem hier een gevaarlijke strop gelegd werd, de bovenhand te winnen. Hij fronste het gelaat, kneep de oogen dicht en floot voor zich heen, als lette hij nauwelijks op Felsenhof.

„Ik kan aan uw gezicht wel zien, dat gij zoekt te ontvluchten,“ vervolgde deze. „Maar ik zeg u bij voorbaat, gij komt mij niet los. Ik ben een man, die doorzet, wat hij voorgenomen heeft. Of wel werp ik u heden nog in de gevangenis, klaag u aan als zijnde een spitsboef en zeg, dat gij een echte bokkerijder zijt — of wel wij worden goede vrienden en deelen alles samen.“

„Praat toch zoo'n onzin niet en doe wat gij wilt,“ zei Vliet nu meer besloten. „Maak mij de handen los, ik ben die gekheid moede kamer, die gij bewoont, is de mijne, en ik bezit het recht er en dag op te komen. Ik wilde een mantel halen en daarbij basta !“

„Nu, zoo ge wilt !“ zeide Felsenhof bedaard, ging naar de deur en opende ze. De waard volgde elke zijner beweging met anstigen blik.

„Wat wilt ge dan?“ vroeg hij.

„Den knecht roepen en mijnheer Böckelmann laten halen,“ antwoordde Felsenhof en greep de kling.

„Gij wilt een bokkerijder worden en zijt met den rechter bevriend?“ riep Vliet, die bang voor den vreemdeling en ook voor de valstrik werd, welke men hem legde.

„Nu, zoo bevriend ben ik wel niet met hem,“ zeide Felsenhof. „Ik ben bij hem aanbevolen en behoef zijne kennismaking slechts als middel om mij vertrouwelijk te maken. Er behooren immers, zoo veel ik weet, ook andere lieden tot de bokkerijders, die met den heer Böckelmann op vertrouwelijken voet staan. Gij vertrouwt mij niet, Vliet, ik zie het wel. En toch is het mij ernst. Ik geloof, dat ik hier mijn geluk kon maken. Maar wilt gij mijn kameraad niet worden, dan vind ik wel een ander, en daarbij verdien ik het geld, dat de Akensche regeering uitgelooft heeft aan hem, die de bende ontdekt. Op de pijnbank zult ge wel zeggen, wat gij te zeggen hebt. Daar heeft reeds menige vogel den snavel geroerd!“

Hierbij greep hij weder de kling. Maar een roep van Vliet deed hem ook weder terug komen.

„Houd u verduiveld toch stil!“ riep de waard. „Gij zijt een politie-spion, die mij uitvorschen wil.“

En pijnbanken zijn er niet meer, sedert wij Pruisisch zijn.

Mijnentwege, breng mij naar de politie. Ik heb u niets te zeggen!“

„Pijnbanken hebben opgehouden, daar hebt ge gelijk in,“ zeide Felsenhof. „Maar bij u zal men haar nog in alle stilte aanwenden, want gij zijt een duiveisgebroed. Intusschen“ — voegde hij er lachend bij — „dit zou er mij niet van afhouden u zoolang vast te houden, tot ik een paar duizend gulden verdiend heb. Wees niet gek, Vliet. Mogelijk vreest gij mij tot kameraad te hebben, omdat ik als fatsoenlijk doorga en overal toegang verkrijg. Ik zou er u aanstonds twee of drie uit Hertzogenrade kunnen noemen, van wie ik weet, dat zij tot de uwen behooren. Maar ik vertrouw ze niet; ze zijn afgunstig en dulden geen genie naast zich. Met u is 't wat anders. Als ik u beloof met u te deelen, dan houd ik mijn woord en gij kunt een stil bedaard leven leiden. Gij moet mij slechts behulpzaam zijn, een uwer vergaderingen, mogelijk bij de eenzame kapel, te kunnen bijwonen. Ben ik dan onder u, dan wordt ik ook aangenomen. 't Is een kleine dienst niet waar? Verraden kan ik u niet, want ik weet, dat gij 't verraad met den dood straft. Overleg het nu in alle stilte, of ik roep Böckelmann, of gij brengt mij in uwe eerste vergadering. Wat kwaads steekt daar achter? Gij hebt baarden voor — ik zal de meesten niet kennen. En ook ik zal mij verkleeden. Of er één meer of minder is zal in 't geheel niet bemerkt worden. Ondervind ik, dat er niets met u te maken is, dan zie ik van mijn voornemen af, anders laat ik mij aannemen.“

Het was bepaald komiek het gelaat van Vliet te zien, terwijl Felsenhof, die de deur weder dicht gemaakt had, bedaard door 't vertrek open neer stapte. Zijne woorden hadden wel is waar een diepen indruk op Vliet gemaakt, want bij wijlen zag hij er tevreden en opgeruimd uit, doch dan weder vertrok hij zijn gelaat droefgeestig.

Zijn instinkt zeide hem dat het bedenkelijk was de brug te passeeren of zooals men zegt, het spek te voeren in de val, die er gespannen is.

„Wie kent gij hier dan wel?“ vroeg hij eensklaps.

„Wie zoo al hier tot de bokkerijders behooren?“

„Nu, bijvoorbeeld Til, Kersten, en een, dien ik niet noemen mag, omdat gij hem mogelijk zelf niet kent, maar die u kortelings nog om een mooi sommetje bedrogen heeft,“ antwoordde de kapitein.

„Wat gij niet zegt!“ lachte Vliet en verborg zijne opmerking onder een zekeren spot.

„Ja ja. Hij, die den rentmeester Riedenburger schier drie duizend gulden lichter gemaakt heeft, was ook een bokkerijder,“ zeide de kapitein. „En toch had hij met den een die hem den sleutel verschafte, alleen gedeeld, zonder u iets te geven.“

„De duivel ook!“ riep Vliet, wiens oogen vol verbazing op den kapitein gericht waren. Zich daarna bedenkend, zeide hij: „Nu, als gij de lieden zoo juist kent, vervoeg u dan tot die, om onder de beide te komen.“

„Ik zeide u immers, domkop, dat zij niemand naast zich willen hebben, die zoo slim is, als zij — want als gij meent, dat zij eerlijk met u deelen, zijt gij ezels. En daarbij bezit ik ook geen lust, ieder te zeggen, dat het mij slecht gaat. Dit zou mij in andere betrekkingen kunnen benadeelen. Ben ik echter eenmaal onder hen, nu, dan moeten zij mij ook onder hen dulden. En dan zal ik mij zelf wel in de hoogte tillen. Het zal niet tot uw nadeel zijn. Deelen wij nu juist ook de helft niet, zoo zult gij toch door 't jaar spelend meer verdienen, zonder een hand te verroeren, zooals nu met alle moeite en zorg. Ik verzeker u, dat ik het van leerling dra tot meester zal gebracht hebben! Dus, wat hebt gij te riskeeren, als gij mij met u neemt? Ik zou een spion zijn — zeker, gij hebt gelijk. Maar dan weet ik toch genoeg om enkelen van u in 't nauw te brengen en de anderen zouden dra volgen. Wees nu verstandig! 't Wordt laat. Laat ons accoord maken!“

Hij nam zijne beurs uit de schrijflade en telde 50 gulden op tafel.

„Dit is ongeveer de helft 't geen ik bezit,“ zeide hij. „Als gij toestemt mij in de eerstkomende vergadering binnen te leiden, dan behooren zij u toe. Maar wacht u wel mij te verraden! Ik zeide u reeds, er is één onder de Hertzogenraders, die mij in 't oog heeft, en mij niet graag aan zijne zijde zien zou. Dezen wil ik overrompelen; want ben ik eenmaal in uw bond, dan kan hij er mij niet meer uitwerpen.“

Het blinken der 50 gulden op tafel miste zijn bekoorlijke aantrekkelijkheid niet. Ook dacht de waard, dat een man, die zooveel wist, wel alles kon vernemen.

Men zegt, de bokkerijders dooden iederen verrader,“ zeide hij. „Als ik dus tot hen behoorde, zou ik sterven, in geval ik iets verklap, even zoo goed, als dat ik aan 't gerecht overgeleverd werd.“

„Gij moet bepaald niets verklappen!“ herhaalde Felsenhof, als ware hij het onderhoud moede. „Gij neemt mij maar mede naar uwe eerstvolgende vergadering, het andere vindt zich van zelf. Het zal, zooals gezegd is, niet tot uw nadeel zijn. Zulken hokospocus, al

gij bij Til met Georg Meertens gemaakt hebt, kan ik ook met een jongen klaar krijgen, en ik geloof, dat ik het nog beter kan en het niet noodig zou hebben den onschuldigen knaap te vergeven."

Felsenhof beproefde of hij hier het ware trof. Zou hij ook dwalen en verdachtmakingen, zonder reden, geuit hebben? Het was veel door hem gewaagd. Maar hij kon het raadsel niet anders oplossen en tot hiertoe had hem de trapswijze volging van Vliet getoond, dat hij ook nu niet gefaald had, want deze laatste slag scheen den waard geheel te verdooven.

"Hoe — wat?" stamelde hij. "Wat zegt gij daar? Georg Meertens vergiftigd? Door wien?"

"Goede vriend, dat weet gij zoo goed, als ik," antwoordde Felsenhof. "En ik denk, dat wij beiden ons daaromtrent niet behoeven te bekreunen, als het gerecht er zich niet mede inlaat. Gij moet natuurlijk den mond houden en ik zal het ook doen, want wie een knaap vergif geeft, kan het ook een man doen. Overigens geef ik u mijn woord, dat gij, wat er ook gebeuren moge, straffeloos kunt heengaan, zoodra gij u oprecht voor mij betoont en doet, wat ik verlang. Ik ben bevriend met de politie, niet alleen hier, maar ook elders en zal steeds een achterdeurtje voor mij en mijne vrienden weten te vinden."

Felsenhof had goed gerekend, als hij verwachtte, dat de laatste uitdrukking den waard nog geheel zou winnen, in plaats van tegen te streven. Want Vliet moest op 't einde toch begrepen hebben, dat deze man een zeer bruikbaar vriend kon worden, niet alleen als medelid, maar ook als helper in den nood; door Felsenhof voor een schurk te houden, geloofde hij er bepaald aan, dat deze in de schurkenstreeken eerlijk en hem niet verraden zou.

"Maak mij los!" zeide hij. "Het andere komt terecht. Daarover spreken wij morgen!"

"Neen, zoo is het niet gemeend!" antwoordde Felsenhof koeltjes. "Daar ligt het geld! Wilt gij het nemen en eerlijk verdienen, dan zeg ja en handel er naar! Verraadt gij mij, dat God u dan genadig zij!"

Nog was Vliet niet geheel gewonnen.

"Mag ik vooraf met een vriend daarover spreken, die, zooals ik geloof, tot de bokkerijders behoort en die mij dan zelve ook mede opnemen kan?" vroeg hij.

"Neen!" lachte Felsenhof. "Gij zijt een even goed lid, dat gij anderen niet noodig hebt te vragen. Wees nu niet dwaas. Wie zoo gesproken heeft, als ik met u, meent het goed! Gij moet mij tot eer en rijkdom verheffen en zult daarvoor een loon ontvangen, dat volkomen aan uwe verdiensten beantwoordt. De bende zal u dank weten, een persoon in haar midden gebracht te hebben, die meer kan, dan een gewoon man. Bevalt mij 't gezelschap niet, dan trek ik mij stil terug en gij behoudt het geld, dat daar ligt."

"Nu, te drommel, 't zij zoo!" riep Vliet. "En zijt gij een verrader..."

"Dan moogt gij met mij doen, wat ge wilt!" volledige Felsenhof en ging bedaard naar hem toe, sneed 't koord los en wees met de hand naar de tafel.

Vliet wreef zich de verstijfde handen, ging daarop naar de tafel en streek het geld op.

„Alzoo alles afgemaakt !“ zeide de kapitein. „En hoort ge, zwijg ! Als ik bemerk, dat gij met valsche kaarten speelt, en anderen iets vertelt, dat de Hemel u dan bijsta ! Gij waart 't immers niet, die — —“

Felsenhof sprak het woord niet uit, waarvoor hij zelf terug deinsde, doch het bracht toch hetzelfde uitwerksel te weeg.

„Als ik eenmaal wat zeg, dan kunt gij er u gerust op verlaten !“ mompelde deze. „Onze afspraak reikt slechts zoover, dat ik U medeneem naar de eerstkomende vergadering.“

„Goed ! Mogelijk zult ge dan niet weder door de dragonders verjaagd worden !“ zeide Felsenhof kortat. „En nu goeden nacht ! Ik ben zeer vermoeid, zooals gij denken kunt, want ik heb in de laatste nachten niet wel geslapen !“

Hij ontsloot de deur en liet Vliet uitgaan.

Felsenhof schoof den grendel er voor, ging ook naar de andere deur, waardoor Vliet gekomen was, en sloot haar dicht. Daarop zette hij zich als uitgeput op een stoel, kruiste de armen op de borst en staarde langen tijd voor zich uit.

Zeker had hij reden tot nadenken ! 't Was een gevaarlijken stap, dien hij gewaagd had. Verraadde hem de waard niet, bekwam hij toegang tot de bokkerijders, dan was hij later aan de wraak dezer bende blootgesteld, wier ledental wel honderden moest belooopen, omdat zij reeds alleen te Hertzogenrade talrijke aanhangers vond. En wie waarborgde hem daarvoor, dat de waard hem zelven niet zou verraden ?

Intusschen, terug kon hij niet meer. Ook hadden hem de stilzwijgende instemmingen van Vliet te veel verraden. Hij wist nu dat hij met mannen te doen had, die hem aan list en middelen ter list niets toegaven en het bovendien niet aankwam op leven en dood.

Doch vooruit ! Als soldaat had hij immers, alleen of aan de spits zijner troepen, zoo menige onderneming met gunstig gevolg doorgezet, en nooit aan terugwijken gedacht ! Hij vertrouwde op de afdrijving zijner liefde en de ondersteuning der Voorzienigheid in eene rechtvaardige zaak. Na ongeveer een uur legde hij zich neder en dezen keer sliep hij vast en ongestoord tot dat de dag aanbrak.

TWEEDE GEDEELTE.

I.

Den volgenden morgen tusschen negen en tien. was de kapitein op weg naar den dokter. Een knaap van ongeveer zestien jaren volgde hem met een pakje, waarin de linnenmonsters waren, welke Felsenhof door tusschenkomst van Böckelmann ontvangen had. Hij had de prijzen in de rekening veranderd en iets lager genoteerd. Als zaakkundige zou hij zich niet kunnen uitgeven, maar de dokter, dacht hij, verstond ook niet meer van linnenwaren dan hij zelf en daarom vervoegde hij zich 't eerst tot hem.

Juist toen hij de kling der steeds gesloten huisdeur van den dokter wilde vatten, kwam een man uit. Het was Vliet. Verrast, den vreemdeling, met wien hij zulke zeldzame ontmoeting in den voorgaanden nacht gehad had, zoo plotseling voor zich te zien, schrok Vliet en werd eenigzins verlegen.

„Nu, wat doet gij hier, meester?“ vroeg Felsenhof en zag hem doordringend aan. „Steekt u de haver soms?“

„God beware, neen, neen,“ antwoordde Vliet half luide.

„Mijne koe is ziek geworden — de dokter moet komen om naar een drank te geven.“

„Wees op uwe hoede!“ zeide Felsenhof ernstig, doch niet dreigend.

„Kersten is binnen bij den dokter!“ fluisterde de waard.

„Zoo?“ antwoordde Felsenhof. „Nu, die zal me niet bijten.“

Daarop ging hij den waard voorbij en klopte aan.

Er werd niet aanstonds open gedaan en Felsenhof vernam, hoe er eene schuiflade of zoo iets gesloten werd, waarop van binnen eene stem riep: wie is daar? De kapitein noemde den naam Meisner en de reden zijner komst.

„Och — verschooning — ik heb juist een patiënt bij mij!“ riep Kerkdal. „Ga eenige minuten hier naast in mijne bibliotheek. Ik ben aanstonds bij u!“

Felsenhof wilde zich verwijderen en later terugkomen. Maar reeds verscheen de meid, opende van den anderen kant eene deur en liet den kapitein die het pakje den knaap ontnomen had, binnen in een éenzaam vertrek. De wanden waren bedekt met boeken van allerlei vorm en gedaanten, en Felsenhof, die een liefhebber van oude boeken was, zag aan den titel, dat er vele werken van waarde onder waren. Naast die over de medicijn stonden werken over geschiedenis, alchymie (goudmakerskunst) en natuur. Beide laatsten waren het

meest vertegenwoordigd. Ook aan nieuwere werken, reisbeschrijvingen, Fransche, Duitsche, Engelsche litteratuur ontbrak het niet. Voor een eenvoudig dokter op 't platte land, was zulke bibliotheek eene zeldzaamheid !"

De titel eens grooten folianten trok Felsenhof aan. Het was een der oude tooverboeken, zooals men ze Nostradamus — placht toe te schrijven. Het boek sloeg op ééne plaats gewoonlijk open, alsof juist dáár veel gelezen werd en Felsenhof ontwaarde eene grove, oude houtsneeffiguur, voorstellende een knaap, ~~die~~ met gevouwen handen op eene tafel knielde en rond hem heen, eveneens eene knielende menigte mannen. Aan de linkerzijde van dit beeld las hij den teks: „In den naam van den drieenigen, almachtigen God, die gebiedt over de Astaroths, demons en kobolden, bezweer ik u, Uriel te verschijnen, neder te blikken tot ons, enz.“

Felsenhof huiverde. Hij las niet verder. De woorden van den stervenden knaap stonden hem nog vast in 't geheugen. Hij sloeg het boek dicht en zette het op zijn plaats.

Aanstands daarop opende Kerkdal de deur en reikte hem met eene hoffelijke vriendschap de hand.

„Kom hiernaast“, zeide hij. „De smid Kersten is bij mij. Hij heeft krampen in den schouder, ik was juist bezig hem te onderzoeken. Hij is een welhebbend man, die mogelijk nog uw klant wordt.“

Felsenhof verontschuldigde zich nogmaals om de stoornis en volgde daarop den dokter in zijne kamer, alwaar bij Kersten trof — een groote, prachtige, wel uitziende man, aan wien de kapitein niets anders bemerken kon, dan een scherp, onderzoekenden blik, waarmee hij door hem ontvangen werd.

„Een bekende des heeren Böckelmann“, zeide Kerkdal tot Kersten. „Een linnenhandelaar uit Westfalen — dezelfde, van wien ik u reeds verteld heb, Kersten, dat hij met Böckelmann den dief wilde grijpen en daarbij gewond werd.“

Felsenhof kraamde zijn linnen uit, en een tijdlang verdiepten zich de mannen in 't aanschouwen en onderzoeken der monsters. Kerkdal vond alles voortreffelijk en zeer goedkoop en deed eene goede bestelling. Ook Kersten volgde dit voorbeeld, alhoewel niet op zulke breede schaal en verliet het vertrek.

„Gij moet ook mijne toekomstige schoonmoeder, vrouw Rieden-burg, de stalen eens voorleggen“, zeide de dokter. „Let er dan wel op, wat haar 't meeste bevalt, dan zal ik daarvan bestellen.“

Felsenhof pakte alles weder te zamen en sloeg het ontbijt, dat hem Kerkdal dringend aanbood af, met de bemerking dat hij nooit zoo laat ontbeet, wijl hem dan 't middageten niet meer smaakte. De dokter zeide nog, dat hij haastig naar Vliet moest, wiens koe ziek was geworden.

„Hier is men alles voor allen !“ riep hij lachend. „Zelfs paardendokter moet mens spelen en zieke honden en katten genezen. Nu de menschen zijn daar eenmaal aan gewoon en ik kan het niet weigeren !“

Daarop verliet hij met Felsenhof het huis, vergezeld den kapitein een eindwegs en wendde zich daarna naar het huis van Vliet

Felsenhof zag hem achterna en taste dan in zijn zijtasch, ja, de papieren had hij bij zich. De pistolen staken in den mantel, dien de knaap nog behalve het pakket droeg, want het weer was regenachtig. De pistolen zou Felsenhof niet gaarne thuis gelaten hebben; in zóó verre vertrouwde hij Vliet toch niet.

De kapitein ging het eerst naar Böckelmann. Hij trof den rechter thuis, maar het kwam hem voor, alsof deze hem met eene zekere beschroomdheid tegenoverkwam en zich niet zoo als naar gewoonte op vertrouwbaren voet uitdrukte. Hij vroeg den rechter ronduit naar de oorzaak. Doch Böckelmann lachte er over.

„Nu, in hoever zijt gij met Vliet klaar gekomen?“ vroeg hij dan.

„In zoover, als ik vooreerst moest komen,“ antwoordde de kapitein. „Er klaart zich veel op voor mijne blikken en gij zult verrast zijn. Hoe het zij? Geloof gij wel, dat de dief, die den rentmeester de 2800 gulden gestolen heeft, ze nog in zijn bezit heeft?“

„Eene zonderlinge vraag!“ riep de rechter. „Hoe kan ik dat weten? Ik ken den dief immers niet.“

„Doch gij zoudt toch niet ontevreden zijn een gedeelte van 't geld weder terug te bekomen, dat gij zoo grootmoedig aan den rentmeester gegeven hebt?“ vroeg de kapitein.

„Zeker niet!“ riep Böckelmann. „En gij zelve hebt een deel van 1000 gulden eraan.“

„Daarom bekreun ik mij voor 't eerst niet,“ antwoordde Felsenhof. „Welnu, laat de woning van den smid Kersten onderzoeken — hij is de dier! Waarlijk, ik weet niet of het geld nog daar is. Mogelijk heeft hij het met hem, die hem last gaf, gedeeld.“

Böckelmann deed een stap achterwaarts en zag Felsenhof aan, alsof deze niet wel bij 't hoofd was.

„Hoe? Smid Kersten?“ riep hij. „Dat is immers een onzer aanzienlijkste, achterswaardigste burgers! Wat valt u in, lieve heer! Ik geloof, dat u niet wel bij zinnen zijt!“

„Gij herinnert u, wat ik u van de beide mannen vertelde, die destijds aan de eenzame kapel den diefstal afspraken,“ zeide Felsenhof. Thans heb ik meermalen die stem vernomen en ook komt de gestalte overeen. Ik verzeker u — Kersten is de dief, niemand anders.“

Weder staarde de rechter den kapitein eene minuut lang aan, als twijfelde hij, of hij wel goed gehoord had.

„Neen!“ riep hij dan. „Daar hebt gij u vergist, lieve heer. Zulk eene zaak durf ik niet op mij te nemen, hoewel er mij veel aan gelegen lag, mijn geld terug te bekomen. De geheele stad zou met mij den spot drijven en met mijne reputatie was 't uit. Kersten een spitsboef, een bokkerijder! Neen, even goed kon ik bij de monniken in 't klooster of bij den pastoor, of den dokter Kerkdal of zelfs bij Riedenbergh eene huiszoeking laten doen.“

„En toch volhard ik in mijne bewering,“ zeide Felsenhof ernstig.

„Dit kunt ge doen, goede heer! Maar zoolang ik geen beter bewijs heb, dan uw oor, dat ook wel eens mis geluisterd kon hebben, zal ik mij voor zulk een belachelijken stap wel wachten. Waar hebt gij Kersten dan gezien of gehoord?“

Felsenhof vertelde van dien avond, toen hij nog bij de weduwe Meertens woonde en voor 't raam staande, het gesprek der voorbijgangers beluisterd had, alsmede het zoo even plaats gehad hebbend bezoek bij Kerkdal. Doch Böckelmann lachte hem uit.

„Neen, neen, gij meent het wel zeer goed,” zeide hij, „maar ik moet mijne lieden kennen. Kersten verheugt zich in een roep, zooals weinig burgers. Hij is lid van 't school- en Kerkbestuur. Ik zou 't verwijt eener lichtzinnigheid op mij laden, als ik afgaande op zulk eene onbepaalde aanklacht een braven man in v'rdenking bracht. Men is op 't hoogste verbitterd tegen de bokkerijders. Dezen nacht heeft men weder bij een koopman op eene onverklaarbare wijze 600 gulden gestolen. Het volk zou razend worden, als men iemand verdacht maakte, en zelf Kersten, hoe aangezien en geacht hij is, zou mogelijk aangevallen worden. Daartoe kan ik de hand niet leenen.“

„Gij zult u mijne woorden herinneren!” zeide Felsenhof kalm. „In elk geval beloof mij uwe ondersteuning, indien ik u bepaald aangiften voor andere personen doe.“

„Zeer zeker, zodra u bepaalde bewijzen brengt!” zeide Böckelmann eenigzins aarzelend.

„Dan zlet het er slecht met mijne zaak uit!” zeide Felsenhof en haalde de schouders op. „Ik verklaar u bepaald, dat Kersten de dief is, en gij lacht mij uit.“

Op dit oogenblik werd Böckelmann door den gerechtsdienaar Müller onderbroken, die hem naar buiten riep. De hoofdman bleef op zijn stoel zitten en staarde mijmerend voor zich op de tafel, die met papieren bedekt was. Een windvlaag joeg door 't raam en bracht de papieren in wanorde.

Toen Felsenhof ze werktuigelijk bijeen legde, viel zijn verstrooiden blik op de woorden: „Koopman of linnenhandelaar Meisner...“

„Het baat niet,” zeide hij, „ik wil licht in de zaak hebben.” En hij nam het papier, dat als een brief samengevouwen en verzegeld geweest was. Haastig las hij 't volgende:

„Er bevindt zich sedert acht dagen in de stad een zekere koopman of linnenhandelaar Meisner, die eerst bij de weduwe Meertens woonde en thans bij den waard Vliet ingekwartierd is. Hij schijnt u bekend te zijn. Maar kent gij hem wel goed? Hij is geen linnenhandelaar, maar een voormalig officier, die zijn ontslag heeft moeten nemen — een man, die zeer berucht en tot alles in staat is! Wacht u voor hem! Hij moet om de een of andere reden zich hier ophouden. Laat u niet misleiden. De afzender dezer regelen kan zich nog niet noemen. Maar hij heeft ook slechts de bedoeling, u opmerkzaam te maken.“

„Oho — de mol begint tegen mij te wroeten!” zei de hoofdman tegen zich zelf. „Vandaar de verandering in 't wezen van Böckelmann! Nu — het is een goedhartig man, hoewel niet te scherpzinnig. Ik moet op eigen gezag handelen. Het is dezen ellending bepaald te doen mij verdacht te maken, opdat mijne aanwijzingen in twijfel worden getrokken. Daarna hoopt hij eene gelegenheid te vinden mij geheel op zij te schuiven! Nu, — wij zullen zien! Gelukkig, dat ik Böckelmann niet meer verteld heb. Hij zou in staat

zijn geweest, het in zijn wantrouwen als eene zeldzaamheid uit te strooien."

Hij rangschikte de papieren weder op tafel, nam zijn hoed en zocht Böckelmann in den gang op. De rechter verzocht hem wel te blijven. Maar Felsenhof was verstoord en ging heen, zeggende ook in den namiddag niet te komen.

"Gij zijt toch niet boos, dat ik uw raad niet opvolg? vroeg de rechter.

"Boos, neen," antwoordde de kapitein. "Maar vermoedelijk zal ik u geene mededeelingen meer behoeven te doen, want de personen, die ik u durfde noemen, zouden u nog minder schuldig toeschijnen, dan de reeds genoemde!"

Het gesprek had plaats in een hoek, waar niemand hen kon nooren. Böckelmann was ook zichtbaar ontstemd over de hardnekkigheid van zijn nieuwen bekende, en zoo scheidden beide, maar niet met de vroegere hartelijkheid en vertrouwbaarheid.

Felsenhof gaf den knaap last, het pakket naar zijne woning te brengen en stapte nadenkend de straat over. Ook kwam hij voorbij de woning van Riedenburg. Voor het raam zag hij een eudachtig man staan. Felsenhof bevroedde, dat het de vader van Annette was, en wijl de oude heer den vreemdeling met eenige opmerkzaamheid gadesloeg, groette de kapitein onwillekeurig, welken groet met eene zekere verwondering beantwoord werd.

De kapitein sloeg niet den gewonen weg naar de poort in, maar richtte zijn schreden naar de wacht en vroeg daar aangekomen naar de woning van den opperwachtmeester Shadow. Zij lag vlak voor hem en hij trof den ouden snorbaard, die juist van eene exercitie eener afdeeling zijner dragonders thuis kwam, gelukkig aan.

"O, — gij zijt het, heer — kom hier!" riep de dragonder vriendelijk. "Ik heb dikwerf aan u gedacht en dikwerf om u verlangd, want in dit verduiveld nest is 't van verveling niet uit te houden. Nu — 't zal u niet beter gaan. Ik kan beseffen, dat gij hier een bestaan lijdt, als een verwenschte prins. Gisteren trof ik Böckelmann, die mij zeide, dat gij nog steeds op den loer zat. Ik wenschte waarachtig dat het geluk u begunstigde, en u iets deed vinden; dan bekwamen wij nog werk, al was het dan nog zoo lastig. Maar gij ziet er mij niet naar uit, dat gij aan 't spioneeren zijt — gij ziet er alles behalve opgeruimd uit.

Nu, zet u kameraad, hier kan ik u zoo noemen. Gij drinkt een glas markobrunner — eene aalpastei heb ik thans niet, maar een stuk Edammer — —."

Felsenhof dankte hoffelijk, verzocht echter den ouden officier, die zelf een hartversterking scheen noodig te hebben, zich om zientwege niet te ontzien. Eindelijk nam hij, om den oude niet te ontstemmen, een glas wijn aan en liet den krijgsman eerst naar behooren over de sapperlootsche beherberging en het vadsig leven in het galgenest uitspreken, want eerder — dit wist hij — zou hij toch niet een ernstig gebrek met hem kunnen aanknoopen. Zoo was het dan ook en toen de oude uisgesproken had vroeg hij vertrouwelijk of een bijzonder oogmerk zijn „kameraad" hier heen bracht,

„Opperwachtmeester," antwoordde deze, „gij herinnert u de tamelijk zonderlinge aanleiding, waarbij wij ons hebben leeren kennen. Het scheen mij toe als steldet zij aanstonds vertrouwen in mij en dit verheugde mij zeer. Nu, omdat zij en de heer Böckelmann mij een onbepaald vertrouwen schonkt, kon ik immers aanleiding vinden, de rol over te nemen, die ik hier, en niet tot mijn genoegen speel."

„Heel goed!" zeide de oude heer. „In u kan men zich niet licht vergissen."

„Ik dank u," antwoordde Felsenhof. „Maar mijn werk is moeilijker en veel ingewikkelder geworden, dan ik dacht. In alle geval ben ik op 't spoor, op een zeer goed spoor, maar ik moet zekerheid hebben, anders geloof ik nooit iemand meer; mijne berichten moeten waar zijn, want het handelt zich hierom personen, die — doch genoeg! Twee zaken moet ik van elkander onderscheiden: voor eerst wil ik deze schuwachtige bokkerijders ontzenuwen, en ik hoop, dit zal mij gelukken: maar daarenboven heb ik, zooals zij weet, een geheimen vijand hier, die mijne nabijheid bevroed of weet, en die, zooals ik geloof, mij op zij wil schuiven, desnoods met geweld. Dezen geheimen vijand — dien ik thans ook vermeen te kennen — werkt in 't geheim tegen mij. Hij tracht mij bij hen te compromitteren, die mij tot hieraan hun vertrouwen geschonken hebben. Ik moet dus, wijl ik hier een onbekende persoonlijkheid ben, op mijn hoede zijn. Mogelijk zou mij juist op 't beslissende oogenblik uit wantrouwen de hulp geweigerd worden, die ik voor mijn gevaarlijke onderneming hoogst noodig heb. Daarom verlang ik het volgende: Hier zijn mijne papieren, mijne paspoort, mijn patent en eenige andere gewichtige documenten. Wilt zij ze bewaren, opdat ze mij niet ontroofd worden, juist op 't oogenblik, dat ik ze noodzakelijk moet gebruiken? Wilt zij u eenige dagen met de bewaring er van belasten?"

„Wat uw geheime vijand betreft, ik begrijp het niet," zeide de oude opperwachtmeester. „Dit komt, wijl zij u niet openlijk voordoet en zegt, wie zij zijt. Maar met het in bewaring nemen uwer papieren, wil ik mij gaarne belasten, dat spreekt van zelf. Maar zij spreekt zoo ernstig alsof u een gevaar dreigt?"

„Zoo is het, opperwachtmeester," antwoordde Felsenhof bedaard. „Onder de papieren berust zelfs mijn testament. Bewijs mij in allen gevalle de vriendelijkheid om uwen naam als getuige hier onder den mijnen te zetten, ten einde later te kunnen bevestigen, dat het mijne hand is."

De oude dragonder schudde het hoofd, maar onderteevende dra, zonder aarzelen.

„Nu nog iets!" zeide Felsenhof. „Wilt zij mij hulp troepen zenden, zoodra ik ze noodig heb? Het zou soms kunnen gebeuren."

„Zeker, kapitein, daartoe ben ik verplicht," riep de officier.

Ik bedoel hiermede maar, dat het mij aangenaam ware, als het wantrouwen, dat tegen mij uitgestrooid wordt, en dat in deze dagen als een rijp zaad zou kunnen ontkiemen op u geen invloed

hebbe en u tot aarzelen zou kunnen bewegen. Misschien heb ik ook geene hulp noodig. Maar 't ware toch mogelijk, dat ik de talrijke en aaneengesloten bende der bokkerijders niet zonder hulp zou kunnen overmeesteren."

"Reken op mij! Ik verlaat u niet!" riep de opperwachmeester en reikte hem de hand.

Felsenhof greep haar en schudde ze met geestdrift.

"Dit verwacht ik van u," sprak hij bewogen. "Ik dank u hartelijk. Ook gij zult verrast zijn. Maar gij zult mij meer geloof schenken, dan een ander, dit is mij voldoende. Overigens gelukt mij wellicht alles beter, dan ik verwachtte, ik spreek slechts in geval van nood!"

"Afgesproken!" riep Shadow. "Deze papieren zijn hier bij mij in verzekerde bewaring. En als gij mij roept —" of wel onder den naam Meisner of Felsenhof —" viel de kapitein in.

"Ben ik present!" riep de opperwachmeester. "En hoe staat het met de jonge dame?"

"Zij weet minstens, dat ik hier ben en met welke verwachtingen ik harer gedenk," antwoordde Felsenhof. "Het verdere moet ik aan de gunst van 't lot en den uitslag mijner bemoeiingen overlaten. En nu, opperwachmeester, nogmaals mijn hartelijksten dank. Nu is 't tijd dat ik heenga —."

"Dat weet de goede Hemel!" riep de oude dragonder verdrietig, "gij zijt de eenigste mensch hier, met wien ik zoo naar hartelust spreken kan, en juist u kan ik niet zien!"

"Ik hoop, dat het dra anders worde!" lachte de kapitein. "Bovendien zou het achterdocht kunnen verwekken, als men mij al te lang bij u zag vertoe en."

De opperwachmeester moest zich in de scheiding schikken, wenschte hem alle geluk en schudde hem ten afscheid hartelijk de hand.

Felsenhof keerde nu aanstonds naar huis terug. Vliet stond onder de poort en begroette hem met een vertrouwelijken, doch verscholen lach, he geen den kapitein niet welkom was, doch bedaard aannam.

"Ik heb u straks iets te zeggen," fluisterde hij. "Mag ik op uwe kamer komen?"

"Wel zeker," antwoordde Felsenhof. "Wat is er van daag te eten?"

"Ja, coteletten hebben we niet," antwoordde Vliet. "Wij eten heden erwten met spek. Als ik geweten had, dat mij de heer kapitein de eer aandeed —."

"Wie?" vroeg Felsenhof verwonderd en staarde den waard met groote oogen aan.

"Och, ik meende, de heer Meisner," verbeterde Vliet en lachte grinnikend.

"Ik houd niet van spek en erwten," zeide Felsenhof. "Doe mij 'voor 't middagmaal eieren koken, dat is mijn lievelingskost. En als gij ze boven brengt, kunnen wij samen spreken."

Hierop ging hij naar zijne kamer. Toevallig kon zich Vliet niet verstaan hebben, het gansche gelaat des waards had zich duidelijk

verraden, dat hij 't een of ander zeker wist. Dus was zijn persoonlijkheid inderdaad geen geheim meer ! Nu, hij moest afwachten, wat Vliet hem daaromtrent met meer nauwkeurigheid zou mededeelen.

Felsenhof had niet verzuimd de vorige kleinere voorzichtigheidsmaatregelen te nemen, want het was hem veel te doen om 't karakter van Vliet te bestudeeren. Doch hij vond alles juist zooals hij het des morgens verlaten had. De waard scheen boven niet geweest te zijn — althans op zijne kamer — alles was in orde.

Wijl het bij middag was, kwam de waard dra opstappen. Felsenhof ontving hem zeer koel, zelfs onverschillig. Vliet dacht bepaald, dat hem de kapitein zou vragen naar 't straks gezegde, doch deze bleef daaromtrent het stilzwijgen bewaren en vroeg omtrent den toestand der koe.

„'t Gaat beter met haar,“ zeide de waard. „Onze dokter is een weetal, hij verstaat zijn zaak, dat moet men van hem zeggen. Maar ik wilde u iets vertellen, heer — Meisner !“

„Allo dan, vertel op !“ zeide Felsenhof bedaard.

„Gij weet toch, dat ik smid Kersten bij den dokter aantrof,“ vervolgde Vliet, „beiden vroegen ook naar u en ik moest hun nauwkeurig zeggen, wat gij deedt, en wat gij uitoefendet.“

„Ook in den nacht als zekere menschen bij mij inbreken ?“ vroeg Felsenhof.

„Ik zal mij wachten,“ antwoordde Vliet : „Gij hebt mij daar met de geschiedenis van den rentmeester iets in 't oor geknipt, en ik weet zoo tamelijk, waaraan ik ben en hoe een onzer op 't drooge kan geraken. Want de vette boutjes behouden de grooten voor zich zelve en sedert ik dat weet, zou ik ze kalm en bedaard aan de beste galg zien hangen. Dus, men sprak over u, en Kersten meende, dat gij er uitzaagt, als een soldaat, en waande u reeds vroeger te hebben gezien als kapitein. Ik moet oprecht bekennen, dat het mij ook vreemd voorkomt, in u een linnenhandelaar te zien. Maar, omdat ik niets wist, kon ik niets zeggen en, had ik ook iets geweten, dan had ik mogelijk toch niets gezegd.“

„Wat zeide dan de dokter wel ?“ vroeg Felsenhof.

„Hij deed, alsof hem aan de zaak niets gelegen was, maar ik bemerkte wel, dat hij achter Kersten stak en uit diens mond sprak. Daarop wendde zich 't gesprek op den diefstal bij den rentmeester en Kersten zeide, dat de zaak zou verraden zijn, en wel door u, want gij hadt den rechter Böckelmann vergezeld, en een der dragons, toen hij te veel gedronken had, zou verklaard hebben, dat men bij de laatste vergadering der bokkerijders een man opgevangen en naar de wacht gebracht had, terwijl den volgenden dag gij alleen het eerst als vreemdeling te Hertzogenrade zoudt gezien zijn, zonder dat men wist van waar of waarheen uwe reis. Dus moet gij dichr bij de eenzame kapel geweest zijn, en daar iets omtrent de gesmeede plannen vernomen hebben. Dit wilde ik u vertellen.“

„Anders niets ?“ vroeg de kapitein.

„Neen, anders niets — toch ja, morgen avond is weder Gonven, maar of groot of klein, en waar, is nog niet vastgesteld.“

„Vroeg u Kersten niet, wanneer ik uitging, of ik 's avonds laat

thuis kwam en of ik ook wapens bij mij droeg?" vroeg de kapitein.

"Goede God! ja, dit vroeg hij!" riep Vliet, geheel verbaasd.
„Waarvan weet gij dat?"

„Nu, zóó slim als die menschen zijn, ben ik ook en mogelijk nog wel een beetje slimmer," zeide Felsenhof bedaard.

„Dus houd u aan mij en dan doet gij goed. Wat hebt ge hun geantwoord?"

„Ik heb hun vertelt, wat ik wist; dat gij wapens droegt, wist ik niet."

Felsenhof lachte en verorberde stilzwijgend het laatste ei.

Heeft Kersten u gevraagd of gij mij een pil wildet doen nemen, welke de dokter gedraaid had?"

„Drommels — neen, daarvan was geen sprake!" riep Vliet verschrikt.

„Bepaald niet? Nu, dan zal het nog komen," zeide de kapitein.

„Als men het u vraagt, zeg dan maar aanstonds ja en geef mij daarna de pil of het fleschje. Ik zeide u immers in den nacht, dat de heeren 't op mij gemunt hadden. Wat gij nu te doen hebt? In uw voordeel, verschaf mij nu vóór alles een valschen baard en een pak, dat mij ongeveer past. Wat verstaat gij onder een groot en een klein convent?"

„De groote hadden tot hieraan plaats bij de eenzame kapel, maar zullen verlegd worden," antwoordde Vliet. „Hier bij heeft een ieder vrijen toegang. De kleine conventen worden op verschillende plaatsen gehouden en daarvoor kiest men bepaalde personen uit, met wie men iets bespreken wil. Bij een klein convent kunt gij nog niet goed tegenwoordig zijn. Men kent elkander daar te zeker — ieder moet zijn naam nemen — ik zou het niet gemakkelijk wagen, u daarheen mede te nemen. Maar ik geloof, dat er groot convent zal zijn. Echter niet bij de eenzame kapel, dit is te gevaarlijk. De laatste maal is het verraden geworden, en dit kan wel weer eens 't geval zijn."

Wie heeft het dan verraden?" vroeg de kapitein. „Weet men dat?"

„Juist niet wie, maar alleen, dat de een of ander aan Böckelmann gezegd had, dat er eenige mannen uit Hertzogenrade naar de stichting der kapel waren gereden," antwoordde Vliet. „De kapel was gekozen, omdat men meent dat het daar spookt. Voor de lieden uit den omtrek is men daar zeker."

Niemand durft in den nacht er heen. Maar sedert de dragonders hier zijn, heeft de zekerheid opgehouden. Daarom handelt het zich eene nieuwe spelonk te ontdekken. Ware het een groot convent, dan zou ik u gerust medenemen. Daar vraagt men niet om éenen. Maar, drommels, ik heb gezworen, dat ik niemand zou binnen brengen, die niet aangenomen is! 't Is mij toch zoo zeldzaam te moede, heer Meisner!"

„Zoo? En hebben u de anderen ook niet gezworen, alles met u te deelen en houden zij hun woord?"

„Dat is waar!" zeide Vliet, weder bemoedigend. „Het zijn schurken, zij moeten bedrogen worden. Maar waarvan weet gij dit alles, er gij zijt nog niet aangenomen?"

Felsenhof wachtte zich wel het den waard te zeggen, want al

zulke benden berusten op de grondstelling van gelijkelijke verdeeling.

„Ik heb elders iemand ontmoet, die er meer van wist,” antwoordde hij. „Dus, gij meent, in een klein convent kunt gij mij niet brengen! Zou het dan in 't geheel niet mogelijk zijn, als ik mij goed verkleed heb?”

„Neen, neen!” riep Vliet en wees afwijzend met de hand. „Daar laat ik mij niet mede in — 't zou mij 't leven kosten! Bij een groot convent is het wat anders. Daar kan soms menigeen bij geweest zijn, die er niet toe behoorde. Maar in een klein convent, zijt gij dra bekend en zou het gebeuren, dat later 't een of ander niet goed uitviel — dan had ik de schuld.”

„Gij zijt een lafaard!” zeide Felsenhof. „Ik dacht, dat ik daarbij nog meer te riskeeren had. Entin 't zij zoo! En mogelijk is morgen ook eene groote vergadering. Vergeet nu baard noch pak, hoor! Zeker rijdt men gewoonlijk naar de vergaderingen?”

„Natuurlijk, die een paard heeft, gebruikt het,” antwoordde Vliet. „Maar 't is hier de vraag, of wij morgen mogen rijden, want het kon wel eens weder gaan, als de laatste maal. Ik zal u alles zeggen.”

„Goed,” sprak de kapitein en zag hem strak aan, „het zal niet in uw nadeel zijn, dat het gaat, zoo het wil! En nu, ga beneden. Ik wil enkele uren slapen. Als gij mij iets gewichtigs hebt mededeelen, wek mij!”

Vliet reikte hem de hand en de hoofdman kon niet of moest ze aannemen. Hij durfde thans eene zekere vertrouwelijkheid met den waard niet afwijzen. Het scheen hem toe, als wilde Vliet hem eens aan zijne vijanden overleveren!!

Deze gedachten beletten hem den slaap niet. Hij sliep tot laat in den namiddag, want, zeide hij bij zich zelve, alle uren kan ik der rust wijden. Weldra kon er een tijd komen, dat hij al zijne krachten, ook de lichamelijke zou moeten inspannen.

En hij verlangde naar 't uur van den strijd! Hij kon dit leegloopen niet langer meer verdragen. Als soldaat, gewoon aan 't wel besteden van den tijd, kon hij zich aan de eenzaamheid hier te Hertzogenrade niet langer gewoon maken en vond slechts de lastige tijddooding in 't heimelijk overleg omtrent de vernieling der schurkenbende. Hij wenschte dus hoe eer, hoe liever een einde aan de zaak. Had de voorgewende vergadering niet plaats, dan zou hij trachten den knoop op de een of andere wijze zien door te hakken. Maar een einde moest er aan komen! De oude, koene soldatengeest, de scholier van den grooten Frederik ontwaakte in hem.

Het kon zeven ure 's avonds zijn, dat Felsenhof uit zijn raam een welgekleede knaap bemerkte, die van de stad uit naar de woning van Vliet kwam en deze met eene zekere bevreemding aanzag als ware het iets buitengewoons. De knaap bleef voor de deur staan en begon, na goed rondgezien te hebben, iemand iets te vragen, dien Felsenhof niet zien kon, doch aan wiens stem hij Vliet herkende. Hij hoorde hoe de knaap vroeg, of hier niet een heer Meisner woonde en toen de waard afwijzend berichtte, mogelijk om te vernemen, wat de knaap wenschte of wilde, of van wien hij kwam, scheen de knaap verlegen en vroeg, of dat de heer Meisner niet was, die daar boven uit het raam zag.

„Ja ja, dat ben ik, kom maar hier!“ riep Felsenhof.

„Och, zijt gij boven!“ riep Vliet schijnbaar verwonderd. „Ik dacht, dat gij uitgegaan waart.“

„Die schobtejak! Ik durf hem waarlijk niet vertrouwen!“ mompelde Felsenhof in zich zelve. Doch hij stelde zich tevreden met de gedachten, dat de nieuwsgierigheid op 't einde bij zulk een man te vergeven was en dat Vliet immers zelf een persoonlijk belang er bij had, te vernemen, met wien zijn zonderlinge gast in betrekking stond.

De knaap stond reeds op den gang en Felsenhof trad hem tegemoet.

„Moet gij bij mij zijn en vanwaar komt gij, mijn jongen?“ vroeg hij.

„U zijt toch zeker mijnheer Meisner?“ vroeg de knaap goedgehartig.

„Wel zeker? Niet waar, anders woont hier toch geen vreemd heer in 't huis van Vliet?“

„Nee, mijn zoon!“ antwoordde de kapitein. „Ik ben degene, dien gij zoekt. Van wien komt gij?“

In plaats van antwoord toonde de knaap den brief, dien hij uit zijn borstzak haalde. Felsenhof herkende aanstonds het eigenaardig geschrift van Annette, een soort mannelijke vastheid — want zij had haren vader veel bij zijn schrijfwerk moeten helpen — en toch fraai.

„Ja, ja, gij zijt op 't rechte kantoor!“ riep hij en nam den knaap mede op zijne kamer. En daarop fluisterde hij tot hem: „Gij komt van de juffrouw Riedenburg?“

De knaap bevestigde dit door een oogwenk. Felsenhof sloot de deur en opende haastig den brief. Deze luidde:

„Denk niet meer aan mij! Ik bega reeds een onrecht, u deze regelen toe te zenden. Doch ik kon het niet van mij verkrijgen, u de waarheid te onthouden.

„Het is te laat! Ik heb vader heden de belofte moeten doen, u te stemmen met eene verbintenis met K. Opdat gij u nu niet boos over mij maakt, mij niet voor lichtzinnig en trouweloos houdt — hetgeen ik niet verdragen kan! deel ik u de andere bijzonderheden mede, welke anders een diep familie-geheim moesten blijven.

K. heeft reeds op den dag, waarop hij mijn vader te Beek ontmoette, het jawoord ontvangen. Vader deelde mij heden zulks mede. Zooals ik u beloofd heb, maakte ik geene tegenwerpingen, maar verzocht hem, mij acht dagen bedenkingstijd te geven. Hij nam deze verklaring, welke ik hem zeer bedaard gaf, met eene hevigheid op, welke mij doodelijk verschrikte.

Hij vroeg mij, of ik hem ongelukkig wilde maken, of ik hem door mijne ongehoorzaamheid aan de kaak wilde stellen. Kortom, ik begreep uit zijne woorden wel, dat hij aan K. veel verplichting heeft en dat hij, ofschoon geen kwaad gedaan, toch in de grootste verlegenheid, ja zelfs in gevaar kan geraken, als K. ophield zijn vriend te zijn. Hij is dezen reeds sedert jaren eene aanzienlijke som gelds schuldig. Zou K. deze teruggeischen, dan was hij verloren en moest zijn post opgeven, zoodoende zou hij broodeloos worden. En als de zaak ruchtbaar werd, zou men hem voor een lichtzinnigen man houden. Och, wat zal ik meer zeggen! Vader werd boos, smeekte, weende. Hij weende, mijn eigen vader! En ik gaf hem toen mijn woord, de vrouw van dien man te worden, van dien man, dien ik niet bemin-

nen kan en mijn vader zulk groot offer gebracht heeft!

„Vergeet mij! Het heeft niet willen zijn! Ik zal mij troosten met de gedachte, dat gij op 't slagveld gesneuveld zijt. Ook zult gij mij leeren vergeten. Ik was uwer niet waardig! O, hoezeer, dank ik u, dat gij steeds aan mij gedacht hebt, dat gij mij tot hier gevolgd zijt! Maar ik heb zoolang reeds de gedachte bij mij gedragen, dat gij voor mij verloren waart. Ook thans wil ik aannemen, dat ik u niet weder gezien heb.

„Wese niet boos op mij. In mijne plaats zoudt gij eveneens handelen. Vaarwel!

A. R

Felsenhof las den brief langen tijd en herhaaldelijk. Zijne blikken staarden op 't papier, maar hij had den inhoud nog niet begrepen. Hij kon hem ook niet begrijpen. Helgeen hij hier las, was onmogelijk — dat kon niet zijn! Na eenige oogenblikken werd hij kalmer.

„Wiit gij een antwoord brengen?“ vroeg hij den knaap.

„De juffrouw zeide mij slechts, ik moest haar zeggen, of ik den brief ook behoorlijk aan u afgegeven had“, antwoordde de knaap.

Felsenhof ijlde naar de tafel nam een blad papier en schreef er de volgende woorden op:

„Ik vertwijfel niet. Overmorgen om dezen tijd zijt gij de mijne! Laat intusschen alles zijn gang gaan — biedt geen wederstand. Vertrouw en hoop op mij! Overmorgen op zijn laatste, werp ik het rampzalig masker af, dat ik thans nog dragen moet. Tracht de verlovings nog tot overmorgen uit te stellen. Eeuwig uw

K. F.

Hij verzegelde den brief en reikte hem den knaap over, alsmede een klein geschenk, met de bemreking hem niemand te laten zien en aan niemand anders te geven, dan aan de iustrouw zelve. Hij maakte hem erop opmerkzaam, dat Vliet daar bereden zou trachten hem uit te vorschen, en waarschuwde hem, zich door niemand te laten verleiden. De knaap beloofde trouw zijn plicht te doen en Felsenhof deed hem zelf uitgeleide tot beneden aan de poort, waar Vliet nog immer stond.

„Gij zijt wat nieuwsgierig gevallen!“ zeide Felsenhof, toen de knaap weg was.

„Ik dacht bepaald, dat gij uitgegaan waart,“ antwoordde de waard. „En daarbij deed de domme jongen zulke geheime trekken vertoonen! Gij weet, ieder heeft zijne portie nieuwsgierigheid!“

„En ieder kan onder omstandigheden zijne portie lood daarvoor opslikken,“ sprak de kapitein.

„Oho — de brief schijnt u niet bijzonder verheugd te hobben!“ spotte Vliet.

Felsenhof antwoordde niet, maar zag den knaap achterna, tot hij onder den boog door de stadspoort verdwenen was. Nu wist hij ten minste, dat hem niemand had opgehouden.

„Het zou mij aangenaam zijn,“ zeide hij dan stil tot den waard, „als morgen de vergadering plaats had. Drommels, wat zijn de menschen hier wantrouwend, meer argwanend dan ik meende. Maar als ik maar eens opgenomen ben, zal ik wel een middel vinden te blijven.“ Vliet antwoordde daar niet op, maar floot voor zich heen en beschouwde den kapitein met een blik, als wilde hij zeggen: „U vertrouw ik ook niet verder dan ik u zie!“

Felsenhof ging naar zijne kamer en wierp zich op een stoel neder. „Wat te doen? Wat te doen? Ja, als zijn plan gelukte, als hij zekerheid had, kon hij zijne belofte volbrengen, die hij Annette gegeven had. Maar als het niet zoo ware? Als hij eens dwaalde? Dan was 't voorbij en zijne Aerwachting nog meer verzwakt!“

Hoe zou 't zijn, als hij heden avond nog tot den vader van Annette ging en den man alles in waarheid en openlijk openbaarde! Mogelijk kan de verloving nog uitgesteld worden — want er lag voor Felsenhof iets pijnlijks in, dat de geliefde zijns harten met een ander man de ringen wisselde, dat haar naam als die eener bruid naast den naam van een ander zou genoemd worden. Zou heden de verloving plaats hebben? Goede God, het was den 29en April, de geboortedag haars vaders. —“

Felsenhof werd koortsachtig aangedaan. Hij kon het op zijne kamer niet uithouden. Het was donker geworden, hij wierp zijn mantel om, stak de pistolen bij zich en verliet het vertrek. Vliet zag hij niet, wel den knecht.

„Wanneer sluit gij de deur?“ vroeg hij.

„Gewoonlijk om tien uur, heer! Maar gij weet toch, als er gasten zijn of komen, wordt het later. En heden zijn eenige boeren uit Meersen en Beek gekomen. Die blijven gewoonlijk lang!“

„Waar moet ik kloppen, indien ik soms de deur zou gesloten vinden?“ vroeg de kapitein.

„Klop dan tegen het raam der gelagkamer, daar slaap ik. Maar heden is er geen gevaar van vroeg sluiten.“

Felsenhof ging in de duisternis naar de poort. Hij had behoefte aan lucht en verfrissing. Hij wist niet, wat hij wilde, maar onwillekeurig sloeg hij de straat in, waar de rentmeester woonde. Hij kwam het huis voorbij. De vensterluiken waren gesloten, toch hoorde hij binnen luid spreken, alsof er gezelschap was.

Zijn hart kromp ineen, het was hem, als moest hij binnen, om den arm om Annette te slaan en allen toe te roepen, dat zij zijne bruid was en nooit de vrouw van een ander zou worden. Zijn hoofd gloeide. Hij dacht hoe Kerkdal mogelijk reeds de ringen met haar gewisseld had, dat hij haar in de armen sloot — en als Annette hem teleurstelde en den dokter voortrok — ?

Doch neen! Zijne ziel was genoeg belast, Deze gedachte zou hem niet pijnigen! Mogelijk was zij op dit oogenblik ongelukkiger, dan hij. Ontzettend oogenblik!

Hij zou het niet hebben kunnen verdragen. Maar de vrouwen zijn er aan gewoon te lijden en te beheerschen. Hij gevoelde de diepste medelijden met haar.

„Ik wil hopen, dat ik haar deze uren door de trouwste liefde

vergoeden kan!" fluisterde hij in zich zelf. „Wat moet zij lijden!"

Hij was onder 't raam staande gebleven, want hij had behoefte ten minste één klank harer stem te vernemen. Nu vernam hij geruisch aan de deur. Haastig week hij ter zijde. De meid des rentmeesters kwam naar buiten.

Felsenhof volgde haar langzaam, daarna spoediger. Toen hij haar voorbijging, deed hij, alsof hij haar toevallig kende en sprak haar aan. Ook het meisje erkende hem aanstonds en liet zich 't gesprek van den heer wel gevallen.

„Ik ga naar de apotheek," antwoordde zij op eene vraag van Felsenhof.

„Onze juffrouw is onpasselijk. Heden, juist op den geboortedag van mijnheer de rentmeester, stoort het de gansche familie. De juffrouw moet zich in acht nemen, want overmorgen zal de verloving plaats hebben, maar in alle stilte."

„De juffrouw zag er anders zoo goed uit," zeide de hoofdman bedaard.

„Ja, maar sinds gisteren en vandaag bevalt zij mij in 't geheel niet," antwoordde de meid met beslistheid. „Zij moet het inwendig hebben. Ik weet niet, vanwaar het komt — de heer dokter is toch, zoolang ik in huis ben, steeds graag gezien geweest en nu schijnt het mij toch toe, alsof de juffrouw niet met hem ingenomen is. Mogelijk kan het wel eene verkoudheid zijn. Zij is naar hare kamer gegaan en ik moet eenige verkoelende droppels halen om in water te mengen."

„Dan haast u, meisje!" zeide Felsenhof. „En daar ik nog in uwe schuld ben van vroeger —."

Hij stopte haar een geldstuk in de hand, dat de meid natuurlijk niet wilde aannemen, maar ten slotte toch toef, wijl Felsenhof haar reeds met een korten groet verlaten had.

Dus was het, zooals hij gedacht had! De schijn bedroog, en de vreugde, welke in 't huis des rentmeesters scheen te heerschen, werd door Annette niet gedeeld. Overmorgen zou de verloving plaats vinden. O, ware het lot hem nu gunstig om alsdan zijn doel bereikt te hebben! Elk uur vertraging, terwijl Annette met haar leed worstelde, werd hem ondragelijk.

Hij schreed haastig door de stille straten en bereikte de poort. Het was zeer donker en Felsenhof moest aan de poort blijven stil staan, om zich te orienteeren en de richting te zoeken naar de woning van Vliet. Toen hij zich overtuigd had, dat hij op den rechten weg was, ging hij verder. Het kwam hem voor, als hoorde hij iemand voor zich uit gaan en wijl zijn oog aan de donkerheid gewoon was, herkende hij dra de gestalte van een, zooals het scheen, grooten man. Felsenhof greep in den zak en maakte het pistool schotvaardig, want te oordeelen naar den stap en de grootte der gestalte, was het niemand anders dan Kersten.

Intusschen kon Felsenhof zich niet vergissen en er was een eenvoudig middel, zich te overtuigen, of de smid om zijnentwege daar buiten de poort stapte. De weg splitste zich; de rechtsaflopende straat kwam voorbij de woning van Til naar 't klooster, de breedere liep rechtuit naar die van Vliet. Toen de hoofdman bemerkte, dat zijn

voorganger het punt reeds overschreden had, waar de weg naar 't klooster leidde, sloeg hij dezen in. Inderdaad stond de eerste een oogenblik stil, als verrastte hem dit omkeeren. Doch dit duurde slechts een oogenblik, dan zette hij zijn weg voort, maar langzamer.

Felsenhof ging daarop eenige minuten verder, dan stond hij stil. Hij vernam den voetstap eens mans, dien hij voor Vliet hield. Maar deze stond ook aanstonds stil en scheen te wachten. Dit kwam hem verdacht voor en Felsenhof wenschte zich zelve geluk met zijne voorzichtigheid. Hij was overtuigd, dat Kersten hem zou volgen en zocht daarom naar eene schuilplaats. 't Was vreeselijk donker en diepe stilte heerschte alom, zoodat men een licht geruisch van verre kon vernemen. Felsenhof sloop tot aan eene plaats, welke door eene heg begrensd werd. Hij verborg zich achter deze heg, want het kwam hem voor, als vernam hij in de tegenovergestelde richting ook stappen en stemmen en wel twee bekende. Hier, op den donkeren avond in de eenzaamheid, meerdere personen te gemoet te treden, wier inzichten niet van de beste waren, zou dwaasheid zijn. Hij durfde zijn leven eerst in 't laatste oogenblik wagen, als het zich om alles gold!

Van den linkerkant, waar Felsenhof den smid vermoedde, vernam hij niets. Van de rechterzijde kwamen de stemmen naderbij en het waren inderdaad Til en Vliet, die met elkander spraken. Er was over eenen „Hij“ dat 't gesprek ging, en hij twijfelde niet, of daarmede bedoelde men hem.

„Het schijnt, alsof hij vandaag laat thuis komen zal, hij heeft met den knecht daarover gesproken,“ zeide Vliet.

„Nu, en wat was er dan te doen?“ vroeg Til.

„Wij moeten den ganschen avond oppassen,“ zeide de waard, „en dat is vervelend. Philip staat op den loer, dat weet ik.“

Was met Philip de smid bedoeld?

„Ja, ik vernam er zoo iets van,“ zeide Til. „Hij zal zeker zijne pistolen wel bij zich dragen?“

„Zonder die, gaat hij niet uit,“ antwoordde Vliet zacht. „Ik blijf er bij, 't is beter morgen. Dan kan het in alle stilte gebeuren, ver van hier. Als het hier mislukt, dan zijn wij verraden.“

„Ja, maar als hij ons de dragonders op den hals jaagt?“ zeide Til.

„Ik duid hem vooraf een valsche plaats aan,“ antwoordde Vliet. „Hij kent de omstreek niet, en weet niet waarheen ik hem voer. 't Is beter morgen! Bij ons thuis mag het niet gebeuren en hier in den omtrek staan te veel huizen. 't Is een sterke, krachtige kerel; zonder dat hij tegenweer gebruikt en gerucht maakt, loopt het niet af.“

De laatste woorden verstierven reeds in de verte. Felsenhof luisterde met gespannen aandacht. Als zij Kersten ontmoetten en van dezen vernamen, dat hij, van wien zij spraken, in de nabijheid was, en hem mogelijk beluisterd had, — wat dan? Men kon dan met zekerheid aannemen, dat zij terugkeerden en naar hem zoeken zouden. Hij vreesde de drie niet, maar zij konden nog meer vrienden in de nabijheid hebben, en dan was alle moeite te vergeefs. Hij durfde het waagstuk niet te ondernemen en zon op iets anders om allen in de val te lokken.

Doch deze gedachten zouden hem later bezig houden! Thans gold het een samentreffen met de mannen te vermijden en hen zoo veel mogelijk in den waan laten, dat zij zich vergist hadden. Hij luisterde nog eenige minuten. Alles was doodstil. De drie mannen, die zich zeker getroffen hadden, stonden op den loer. Wat te beginnen?

In 't algemeen kende de hoofdman het terrein. Achter hem tusschen heg en stadsmuur, bevond zich eene grasvlakte, die hij van uit het raam des huizes der weduwe Meertens overzien had. Gelukte het hem, deze ongemerkt te bereiken en dan langs den stadsmuur tot de poort te sluipen, dan was hij geborgen.

Aarzelen durfde hij niet, want er bleef hem geen anderen uitweg over. Hij sloop door den kleinen tuin, welke de heg van de straat scheidde, bereikte de vlakte en daarna den muur. Hij ijelde dezen langs, zoo zacht mogelijk. Toen hij de poort bereikt had, stond hij een oogenblik stil, om te luisteren of hij geen mannen gewaar werd. Neen, alles stil. Hij stapte door de poort in de stad terug en ging langzaam naar de woning van den opperwachmeester.

Inmiddels overlegde hij. Vliet speelde met zijne tegenstanders ééne kaart, daaraan viel niet te twijfelen. In dien noodlottigen nacht mocht de spilsboef het eerlijk gemeend hebben, mogelijk, omdat hem de hoofdman ontzag indoezemde en hij zich over den diefstal bij den rentmeester ergerde. Later was hij van meening veranderd. Vermoedelijk had hij Kersten of Kerkdal willen uitvorschen en was door beiden gefopt en de speelbal en 't werktuig dezer sluwe gasten geworden. Dit was dus een zware slag. Met list, zooals hij gehoopt had, was niets meer te beginnen. En de weg des gewelds bleef hem steeds bij tot 't laatste oogenblik. Doch deze weg was de onzekerste. Nam men Kersten, Til en Vliet ook gevangen, zouden deze dan hunne kameraden verraden? Niet licht.

Het begon een weinig te regenen. Voor de woning gekomen, waar de opperwachmeester huisde, zag hij de ramen helder verlicht. Dit gaf hem moed en Felsenhof beschouwde 't reeds als een goed voorteken. Hij vroeg den oppasser des officiers, of de opperwachmeester alléén was. Deze ontkende en noemde als kameraden de beide officieren, die Felsenhof toen in dien nacht bij de kapel gezien had; de eene had de kleine expeditie gekommandeerd, de andere den „gevangene“ op de wacht ontvangen.

Felsenhof liet zich natuurlijk onder den naam Meisner aanmelden en werd door den opperwachmeester met vreugde ontvangen. Hij trof de drie vrienden bij een duchtigen bowle, en moest zich dus mede aanzetten.

„Nu heeft men u toch eens vast,“ riep de oude. „Zoo gemakkelijk komt gij nu niet los!“

„Dit zou kunnen gebeuren,“ lachte de hoofdman. „Als het kan, blijf ik liefst den ganschen nacht hier!“

„Hoera — dat is een woord, dat klinkt!“ riep Shadow en klopte op de tafel tot de jongen verscheen en hem tweemaal vijf vingers toonde hetgeen beteekende: nog tien flesschen!

„Halt!“ zeide daarop opmerkzaam de Opperwachmeester. „Er is toch niets voorgevallen?“

„Neen, maar 't staat voor de deur,” antwoordde Felsenhof. „En ik behoef het voor de heeren kameraden niet meer geheim te houden. Ik ben de schurken op 't spoor, maar ook zij zijn mij op 't spoor en zoeken mij van kant te maken.

Daarop verhaalde hij, hoe hij bij Vliet inwoonde en hem overgehaald had, om hem bij de eerstkomende vergadering der bokkerijders mede te nemen, doch hoe hij door dien schurk bedrogen was geworden en hetgeen zoo even had plaats gehad.

„Wij zouden die kerels aanstonds kunnen pakken,” zeide hij. „Maar dan ontbrak nog de overste, de leider der gansche bende. Deze zou intusschen het hazenpad kunnen kiezen. En tot hieraan heb ik geen reden, om direkt tegen hen op te treden. Ik bezit slechts vermoedens, geen bewijzen. Houd dus voor morgen avond, opperwachtmeester het escadron ten uittocht en aanval gereed. Ik twijfel er niet aan of Vliet verschalk ik en bereik mijn doel.”

„Maar gij zult u toch niet onder de geheele bende wagen, terwijl men u verdenkt?” riep de oude heer. „En gij kent zelfs niet 't wachtwoord dezer gauwdieven!”

„Ik heb een plan,” antwoordde Felsenhof. „Gelukt het niet, nu, dan zijn nog altijd uwe dragonders daar. In geval van nood, doet gij in den nacht de poort bewaken, dan zal men overmorgen vroeg vernemen, wie in den nacht buiten gebleven is. Juist degene, waarop ik het gemunt heb, woont vóór de poort.”

Verder kan niets gedaan worden, alhoewel de opperwachtmeester liever direkt er op had willen losgaan. Hij moest dus op verdere mededeelingen van Felsenhof wachten. Deze leidde nu zelfs 't gesprek op een ander thema en niet lang daarna bevonden zich de vier mannen bij het jongst verleden en op de slagvelden van Hessen, Hannover, Saksen, Bohemen en Silezië. Glas op glas en flesch op flesch werd gedronken. Het was twee uur, toen de beide jonge luitenanten heengingen. Weldra snorkte de Opperwachtmeester in zijn bed en Felsenhof, zorgvuldig in twee mantels gehuld, sloop op de sofa in 't bureau den slaap des gerechten. —

II.

Hoe matig Felsenhof ook gedronken had, was hij toch den volgende morgen, toen hij ontwaakte, iets van streek, want hij was aan zulke onvermijdelijke soldaten-gelagen lang niet meer gewoon. Ook de oude opperwachtmeester verscheen met eenigzins roode oogen en hoestte niet weinig. Doch nadat beiden behagelijk een kop koffie gedronken hadden, gevoelden zij zich vrij wat beter en bespraken nog eenmaal de mogelijkheden, welke avond en nacht brengen konden.

Vooreerst ontving de dragonder, die oppasser bij den officier was, de strenge vermaning, niets te laten uitlekken, dat de heer „Meisner” de nacht bij den opperwachtmeester had doorgebracht.

Dan werd afgesproken, dat de oppasser in den loop des dags naar Felsenhof komen zou, om monsters van waren te halen. Op deze wijze bleef alle verdacht achterwege en kon correspondentie gevoerd worden.

Het was negen uur in den morgen, toen de hoofdman naar zijne woning terugkeerde, uiterlijk zeer kalm, maar inwendig zeer nieuw-schierig, hoe hem Vliet zou ontvangen. Hij zag reeds van verre, dat men hem van uit de gelagkamer bemerkte, waarin zich meerdere personen schenen te bevinden. Maar eerst toen de kapitein zeer nabij gekomen was, verscheen Vliet haastig aan de deur en riep tot zijne verbazing: „Maar waar bleeft gij dan? Gij hebt ons een grooten schrik aangejaagd! Wij hebben overal naar u gezocht en ook al naar de stad gezonden.“

„Bliksem, schreeuw toch zoo niet!“, antwoordde Felsenhof half luide. „Moet dan het gansche huis weten, dat ik dezen nacht uitgebleven ben?“

„Ja, dat weet iedereen!“ antwoordde Vliet, die zijne rol zeer goed speelde. „Maar, waar kunt gij toch geweest zijn?“

„Zijt gij de politie-commissaris?“ vroeg Felsenhof. „Ik denk, ik kan doen en laten, wat ik wil. Gisteren reeds zeide ik uwen knecht, ik zou waarschijnlijk laat komen, en nu ben ik liever, wijl mij de nacht te donker en het weer te slecht was, in de stad gebleven.“

„Maar men heeft mij toch gezegd, dat gij om tien uit de poort gegaan zijt,“ zeide Vliet. „Gij kunt het mij niet euvel nemen, dat ik bezorgd om u was en overal naar u gevraagd heb. — Ik weet immers,“ voegde hij er zacht bij, „dat eenigen uit de plaats hier, u in 't oog hebben.“

„Dank voor de deelneming!“, zeide Felsenhof kortaf. „Maar nu ben ik gezond en frisch weer hier, dus stel u gerust. Gij hebt reeds tamelijk veel bezoek, zoo ik zie.“

„Ja, een paar boeren uit Meerssen en Beek, die met Kersten en Til iets te verhandelen hebben,“ antwoordde Vliet. „Mag ik boven bij u komen?“

„Wel zeker, ik denk, dat wij heden veel te praten hebben,“ antwoordde de kapitein en ging het huis binnen.

Op helderen dag kon men niet licht een aanval op hem in Vliet's huis wagen. Felsenhof was dus gevrijwaard en zeker. Wijl Kersten juist uit de gelagkamer trad, groette hij hem beleefd en vroeg hoe de dokter 't maakte?

„O, die is in den zevenden hemel!“ antwoordde Kersten. „Die viert morgen zijne verloving met de dochter des rentmeesters Rieden-burg.“

„En ik heb bepaald vergeten, de dame de monsters te laten zien!“ riep Felsenhof, alsof hij zich dit nu eerst herinnerde. „Nu, daartoe is 't ook nog tijd. Groet den heer dokter en zeg hem, dat ik heden of overmorgen bij zijne schoonmoeder een goed woordje zal spreken. Morgen mag ik niet storen. En op 't einde dezer week reis ik af.“

Het ontging den kapitein niet, dat Kerstens oogen loerend op hem gevestigd waren. Maar even zoo weinig ontging het hem, dat de smid zichtbaar over zijn vertrouwen bevreemd was. De kapitein ging nu bedaard naar zijn vertrek. Spoedig onderzocht hij tafel en kast. Beiden waren in zijne afwezigheid doorsnuffeld. Doch er was niets in, dat den schurk op 't spoor kon brengen wie hij was of wat hij beoogde.

Weldra verscheen Vliet. Zijn gelaat bezat thans, nu hij alleen voor den kapitein stond, iets vreesachtigs; doch Felsenhof scheen het niet te merken.

„Dezen avond is groot convent!“ fluisterde hij.

„Allerbest!“ riep Felsenhof. „En baard en pak?“

„Alles in orde!“ antwoordde Vliet. „Ik heb het ginds in mijne kamer. Wij kunnen het eens passen, als ge wilt.“

„Ja, dat moeten wij doen!“ zeide de kapitein. „Het zou mij soms niet passen, of mogelijk iets er aan ontbreken. En dezen avond hebben wij mogelijk geen tijd meer daartoe. Maar, gij hebt gasten daar beneden en dus niet veel tijd over?“

„O, die daar beneden drinken ook zonder mij,“ zeide Vliet. „Kom maar!“

„Zou 't niet beter zijn,“ bemerkte Felsenhof, „dat gij de kleding hier bracht? Ik kan mij hier meer op mijn gemak aankleeden en zeker bemerkt men ons hier minder, dan ergens anders.“

„Gij schijnt mij nog steeds niet te vertrouwen!“ zei Vliet.

„Voorzichtigheid is de moeder der wijsheid,“ lachte Felsenhof. „Ik vertrouw u dezen avond mijn leven toe. Daarom kunt gij heden overdag wel doen, wat ik verlang. Zag mij iemand toevallig in uwe kamer, met een valschen baard en in vreemde kleedij, dit zou kwade gevolgen kunnen hebben.“

„Eigenlijk hebt ge geen onrecht,“ zeide Vliet, die alles deed om zijn gast in blind vertrouwen te wiegen. „Ik zal de zaken hier halen en wij kleden ons dezen avond hier aan!“

„Waar is de vergadering?“ vroeg Felsenhof. „Ver van hier?“

„Neen! Wij ontmoeten elkander dezen keer in 't „Elsenhout,“ zeide Vliet. „Te midden van 't Elsenhout, is eene ruime vrije, schoone plek met vasten grond. 't Is niet gemakkelijk voor een vreemdeling daarheen te komen. Maar ik zal u den weg wijzen. Overrompeld kunnen wij niet worden en zou dit, dan kennen wij nog uitwegen.“

„Aan welke zijde van de stad ligt „Elsenhout,“ vroeg Felsenhof.

„Daar ginds!“ zeide Vliet en wees met de hand Zuidoost.

„Nu ga, en haal den boel,“ riep de hoofdman.

„Dus daâr is het niet!“ zeide hij in zich zelven, toen de waard weg was. „Kon ik nu maar vernemen, waar zich de schurken ontmoetten, dan was ik tamelijk zeker. Heden moet ik geheel oog en oor zijn en mij niets meer laten ontsnappen.“

Vliet kwam weldra met de kledingstukken terug en de hoofdman zag ze goed na. Wyl de aanwezigheid van den waard nu niet noodig was, ging Vliet naar beneden om zijne gasten te bedienen. Het was den kapitein niet ontgaan, dat Vliet, wiens gelaat in den beginne slechts gehuicheld kalm was, ten laatste meer gerust en tevreden uitzag. Hij dacht er dus niet meer aan, of Felsenhof zijn gesprekken gisteren met Til zou kunnen afgeluisterd hebben.

Het pak, dat Vliet voor Felsenhof gebracht had, bestond uit een boeren pakje, zonder vele veranderingen. Het paste den hoofdman zeer goed. Mogelijk was het wel een pak van Vliet zelven, want deze was van gelijke grootte en gestalte, als de hoofdman, met dit onderscheid, dat de waard een slenterenden en soms sleependen gang had.

De voor Felsenhof bestemde baard, was grof bewerkt en van zwart haar, die van Vliet bestond uit lange roodbruine haren en een valschen bril van koper, zonder glazen. Voor den kapitein had hij een boerenpet uitgekozen, voor zich een hoed met breede boorden, welke men diep in 't gezicht kon trekken.

Ook ontwaardde Felsenhof, dat uit het voor hem bestemde pak grootere zakken waren uitgeknipt, vermoedelijk wel om te verhinderen of hij wapens kon verbergen, of ten minste gemakkelijk bij de hand kon nemen.

Nadat de hoofdman over al deze dingen zich zekerheid verschaft had, hing hij de kleeren in de kast en begon nu het huis te beschouwen, om goed oor te zijn. Hij opende ook even zijne deur om te vernemen, wat er in den gang voorviel. Dan viel hem het idee in, ook eens naar zijn paard te gaan zien. Hij sloot zijne pistolen in de schuiflade der tafel, behield zelf een klein zakpistool, dat hem de opperwachmeester geleend had en ging toen naar den stal.

Het paard stond in eenen grooten stal naast dat van Vliet. Het ontving zijn meester met een vroolijkgehinnek en drukte zijn welbehagen uit, toen deze hem streefde, in stampen en schudden met den kop. Felsenhof monsterde het paard van Vliet met de meeste oplettendheid en bemerkte toen den knecht, die op eene schutroede zat.

„Mijnheer,“ zeide de knecht, „u zijt verleden nacht zeker liever niet naar huis gekomen, om 12 uren was de deur nog open.“

Felsenhof keek den knecht iets oplettender aan. 't Was een krachtig man van omtrent acht-en-twintig jaren, met een breed, maar eerlijk gezicht, wel is waar iets verstolen en knorrig, doch niets meer dan zulks bij de landlieden veeltijds voorkomt. Felsenhof bemerkte ook, dat in de oogen van den knecht iets sluis lag en dat deze hem met een eigenaardigen blik gadesloeg, een blik, zooals hij meermalen meende opgemerkt te hebben.

't Is een goed paard, uw bruintje,“ zeide de knecht. „Maar het diende wel eens spoedig weder bereden te worden, anders wordt het vadsig. Het heeft zeker al vele diensttreizen meegemaakt?“

„Best mogelijk! Ik heb hem van een officier gekocht,“ antwoordde de hoofdman.

„Mogelijk van den ritmeester van Aldenhoven? De bruine komt mij zoo bekend voor,“ zeide de knecht.

„Nu, dat kan waar wezen“, antwoordde Felsenhof en verborg zijne verrassing zoo goed mogelijk. „Wellicht, dat hij van den ritmeester afstamt. Ik kocht hem uit de tweede hand. Overigens ben ik u dankbaar hem zoo goed opgepast te hebben. Hij is zoo glad als een spiegel.“

„Dit is menschenplicht,“ zei de knecht, „en een oud huzaar houdt veel van paarden.“

„Dus u waart bij de cavallerie?“ zeide Felsenhof. „Bij het escadron van Aldenhoven? Dit waren toch huzaren, is 't niet zoo?“

„'k Zou het meenen!“ antwoordde de knecht, en lachte even.

„En u gelijkt zoo zuiver op den kapitein, die ons bij Giesen de Fransche kanonnen voor den neus wegkaapte, als 't eene ei 't ander.“

„Dit kan wel wezen,“ onderbrak hem Felsenhof en haalde even,

Weldra verscheen Vliet. Zijn gelaat bezat thans, nu hij alleen voor den kapitein stond, iets vreesachtigs; doch Felsenhof scheen het niet te merken.

„Dezen avond is groot convent!“ fluisterde hij.

„Allerbest!“ riep Felsenhof. „En baard en pak?“

„Alles in orde!“ antwoordde Vliet. „Ik heb het ginds in mijne kamer. Wij kunnen het eens passen, als ge wilt.“

„Ja, dat moeten wij doen!“ zeide de kapitein. „Het zou mij soms niet passen, of mogelijk iets er aan ontbreken. En dezen avond hebben wij mogelijk geen tijd meer daartoe. Maar, gij hebt gasten daar beneden en dus niet veel tijd over?“

„O, die daar beneden drinken ook zonder mij,“ zeide Vliet. „Kom maar!“

„Zou 't niet beter zijn,“ bemerkte Felsenhof, „dat gij de kleeding hier bracht? Ik kan mij hier meer op mijn gemak aankleeden en zeker bemerkt men ons hier minder, dan ergens anders.“

„Gij schijnt mij nog steeds niet te vertrouwen!“ zei Vliet.

„Voorzichtigheid is de moeder der wijsheid,“ lachte Felsenhof. „Ik vertrouw u dezen avond mijn leven toe. Daarom kunt gij heden overdag wel doen, wat ik verlang. Zag mij iemand toevallig in uwe kamer, met een valschen baard en in vreemde kleedij, dit zou kwade gevolgen kunnen hebben.“

„Eigenlijk hebt ge geen onrecht,“ zeide Vliet, die alles deed om zijn gast in blind vertrouwen te wiegen. „Ik zal de zaken hier halen en wij kleden ons dezen avond hier aan!“

„Waar is de vergadering?“ vroeg Felsenhof. „Ver van hier?“

„Neen! Wij ontmoeten elkander dezen keer in 't „Elsenhout,“ zeide Vliet. „Te midden van 't Elsenhout, is eene ruime vrije, schoone plek met vasten grond. 't Is niet gemakkelijk voor een vreemdeling daarheen te komen. Maar ik zal u den weg wijzen. Overrompeld kunnen wij niet worden en zou dit, dan kennen wij nog uitwegen.“

„Aan welke zijde van de stad ligt „Elsenhout,“ vroeg Felsenhof.

„Daar ginds!“ zeide Vliet en wees met de hand Zuidoost.

„Nu ga, en haal den boel,“ riep de hoofdman.

„Dus daar is het niet!“ zeide hij in zich zelve, toen de waard weg was. „Kon ik nu maar vernemen, waar zich de schurken ontmoetten, dan was ik tamelijk zeker. Heden moet ik geheel oog en oor zijn en mij niets meer laten ontsnappen.“

Vliet kwam weldra met de kleedingstukken terug en de hoofdman zag ze goed na. Wyl de aanwezigheid van den waard nu niet noodig was, ging Vliet naar beneden om zijne gasten te bedienen. Het was den kapitein niet ontgaan, dat Vliet, wiens gelaat in den beginne slechts gehuicheld kalm was, ten laatste meer gerust en tevreden uitzag. Hij dacht er dus niet meer aan, of Felsenhof zijn gesprek gisteren met Til zou kunnen afgeluisterd hebben.

Het pak, dat Vliet voor Felsenhof gebracht had, bestond uit een boeren pakje, zonder vele veranderingen. Het paste den hoofdman zeer goed. Mogelijk was het wel een pak van Vliet zelve, want deze was van gelijke grootte en gestalte, als de hoofdman, met dit onderscheid, dat de waard een slenterenden en soms sleependen gang had.

De voor Felsenhof bestemde baard, was grof bewerkt en van zwart haar, die van Vliet bestond uit lange roodbruine haren en een valschen bril van koper, zonder glazen. Voor den kapitein had hij een boerenpet uitgekozen, voor zich een hoed met breede boorden, welke men diep in 't gezicht kon trekken.

Ook ontwaardde Felsenhof, dat uit het voor hem bestemde pak grootere zakken waren uitgeknijpt, vermoedelijk wel om te verhinderen of hij wapens kon verbergen, of ten minste gemakkelijk bij de hand kon nemen.

Nadat de hoofdman over al deze dingen zich zekerheid verschaft had, hing hij de kleeven in de kast en begon nu het huis te beschouwen, om goed oor te zijn. Hij opende ook even zijne deur om te vernemen, wat er in den gang voorviel. Dan viel hem het idee in, ook eens naar zijn paard te gaan zien. Hij sloot zijne pistolen in de schuiflade der tafel, behield zelf een klein zakpistool, dat hem de opperwachmeester geleend had en ging toen naar den stal.

Het paard stond in eenen grooten stal naast dat van Vliet. Het ontving zijn meester met een vrolijkgehinnek en drukte zijn welbehagen uit, toen deze hem streelde, in stampen en schudden met den kop. Felsenhof monsterde het paard van Vliet met de meeste oplettendheid en bemerkte toen den knecht, die op eene schutroede zat.

„Mijnheer,“ zeide de knecht, „u zijt verleden nacht zeker liever niet naar huis gekomen, om 12 uren was de deur nog open.“

Felsenhof keek den knecht iets oplettender aan. 't Was een krachtig man van omtrent acht-en-twintig jaren, met een breed, maar eerlijk gezicht, wel is waar iets verstolen en knorrig, doch niets meer dan zulks bij de landlieden veeltijds voorkomt. Felsenhof bemerkte ook, dat in de oogen van den knecht iets sluis lag en dat deze hem met een eigenaardigen blik gadesloeg, een blik, zooals hij meermalen meende opgemerkt te hebben.

„'t Is een goed paard, uw bruintje,“ zeide de knecht. „Maar het diende wel eens spoedig weder bereden te worden, anders wordt het vadsig. Het heeft zeker al vele dienstreizen meegemaakt?“

„Best mogelijk! Ik heb hem van een officier gekocht,“ antwoordde de hoofdman.

„Mogelijk van den ritmeester van Aldenhoven? De bruine komt mij zoo bekend voor,“ zeide de knecht.

„Nu, dat kan waar wezen,“ antwoordde Felsenhof en verborg zijne verrassing zoo goed mogelijk. „Wellicht, dat hij van den ritmeester afstamt. Ik kocht hem uit de tweede hand. Overigens ben ik u dankbaar hem zoo goed opgepast te hebben. Hij is zoo glad als een spiegel.“

„Dit is menschenplicht,“ zei de knecht, „en een oud huzaar houdt veel van paarden.“

„Dus u waart bij de cavallerie?“ zeide Felsenhof. „Bij het escadron van Aldenhoven? Dit waren toch huzaren, is 't niet zoo?“

„'k Zou het meenen!“ antwoordde de knecht, en lachte even.

„En u gelijkt zoo zuiver op den kapitein, die ons bij Giesen de Fransche kanonnen voor den neus wegkaapte, als 't eene ei 't ander.“

„Dit kan wel wezen,“ onderbrak hem Felsenhof en haalde even,

de schouders op. „Zijt gij hier in uw dienst tevreden? Menigeen smaakt de vrede niet, als hij in 't vuur geweest is.“

„Wat dat betreft,“ zei de knecht, „ik was dat heen en weer trekken in de laatste jaren zeer moede. Hier zal ik het niet lang uithouden, want 't is een kroeghuis, zooals er schier geen tweede te vinden is. Doch met St. Jan ga ik er van door. Mijn vader bezit een kleinen hof, dicht bij Wezel, en mijn oudste broer trouwt zich in eens anders goedje. Dan ga ik terug en neem alles over. Maar voor iets is 't hier toch goed. Men kan leeren, hoe het niet zijn moet. Dat de kroeg hier nog niet invalt, is wonder. Nu, hier gaat me nog al wat om en de dragonders zijn hier niet voor niemendal.“

Felsenhof had alles aandachtig aangehoord, maar wist hij wel of hij den man ook vertrouwen kon; hij gevoelde zich tot hem getrokken, omdat hij vroeger soldaat geweest was.

„Gij bedoelt die domme streken met de bokkerijders,“ zeide hij en zag den knecht scherp aan.

„Mooie streken!“ gaf deze ten antwoord. „Menigeen heeft daarbij have en goed verloren, zelfs het leven. Er moeten verduiveld sluwe gasten daaronder zijn. Ik vermoed ook, dat er oude kameraden van mij bij zijn, die na den oorlog niet meer werken en hun brood op eene gemakkelijker wijze willen verdienen. Menigeen heeft mij al eens een woordje laten ontvallen — maar ik weet, dat hen de duivel toch binnen kort of lang haalt, en bovendien, 't is mijne zaak niet. —“

„Ik zou wel eens willen weten,“ of er van die geschiedenis ook iets waar is,“ zei de kapitein, toen de knecht voorzichtig zweeg. „Dat spook is natuurlijk onzin. Ik geloof ook niet, dat de kerels op een bok rijden — dan waren het toch wel levende duivels!“

„Gij zult het toch wel het beste weten!“ zeide de knecht en keek sluw uit zijn oogen.

„Hoe zoo, ik?“ vroeg Felsenhof. „Wat heb ik met die kerels te maken?“

„Nu, ik weet, wat ik weet!“ zei de knecht. „Doch als u er niet gaarne over spreekt — — —.“

„Oho, ik spreek gaarne over alles, wat mij betreft!“ riep de kapitein vastberaden uit. „Dus er uit, lieve vriend, er uit met 't woord, dit zijt ge mij schuldig.“

„Nu, erg is 't juist niet,“ zeide de knecht, na een blik over den hof geworpen te hebben om te zien of niemand hem bespiedde. „Als gij mij belooft, mijn neef niet in onaangenaamheden te brengen — want de opperwachtmeester Shadow is niet gemakkelijk —.“

Felsenhof begon de waarheid te bevroeden en zeide daarom bedaard:

„In onaangenaamheden breng ik niemand graag. En beloven doe ik u voorhands niets, dan dat ik niet eerder van hier weg ga, alvorens gij mij gezegd hebt, wie gij zijt.“

Nu er uit met den knal!“ riep de knecht lachend. „Het kan immers den hals niet kosten! Mijn neef was in den nacht mee onder de dragonders bij de eenzame kapel en vertelde mij in vertrouwen het voorgevallene. En wijl gij nu zoo juist op den kapitein gelijkt, en mijn neef u ook weder herkend heeft —.“

„Dan hadt gij niets spoediger te doen, dan het jan en alleman aan den neus te hangen,“ onderbrak hem Felsenhof en zag hem scherp aan.

„Welbekome u!“ riep de knecht lachend. „Ik zal mij wel wachten. Want ik gun het de boeven, dat ze hoe eer, hoe liever overrompeld worden, vooral Vliet, die zijne vrouw slaat, als ik niet tegenwoordig ben, en nog anderen. Ik heb terwille van mijn neef niets gezegd.“

Felsenhof wist niet, wat te denken. Deze man kon hem van grooten dienst zijn, als hij bereid was, zijn plan te volgen. Immers, Vliet had hem ook bedrogen! Maar hier was de zaak heel anders. Hij had met geen spitsboef, maar zoo 't scheen met een braven eerlijken, kerel te doen, dien het toeval hem in de hand speelde. De hoofdman dacht na.

„Ik ben, wel is waar, de man niet,“ zeide hij, „dien de dragonders bij de kapel getroffen hebben, maar wel heb ook ik daarvan gehoord; dus heeft uw neef eene onwaarheid gesproken.“

Mijn neef heeft niets gezegd, daarvoor sta ik borg,“ zei de knecht. „Alleen tot mij heeft hij daarover gesproken, en wel, toen hij hier uw paard zag. Neen, die 't verraden heeft, is een ander van 't escadron en deze heeft ook in dronkenschap gesproken, en toen hebben de spitsboeven 't op u gekregen. Want zij hebben iets met u voor. Voor niets hebben zij gisteren avond de hoofden niet bij elkander gestoken. Den een zag ik nog na één uur op weg naar de stad toen ik naar mijn meisje ging, dat heden den dienst verlaat en naar huis terugkeert.“

„Ei, vertel mij die geschiedenis eens,“ lachte Felsenhof. „Gij zoudt iemand bang maken. Ik zal dit huis verlaten, Mogelijk is het om de enkele guldens te doen, welke ik bij mij draag.“

„Dat gij ze nog hebt, is wel een wonder!“ zeide de knecht lachend. „Want zoolang ik hier ben is nog geen vreemdeling vertrokken zonder geld of beurs kwijt te raken. Maar neen, het moet iets anders zijn. Zij vroegen mij, wat gij met mij gesproken hadt, wanneer gij naar huis kwaamt en stelden zich bezorgd aan, toen zij u tot middernacht nog niet zagen komen. Nu, ik ken die schurkachtige bezorgdheid! Het verwonderde mij nu, dat er één bij was, wien ik dat niet zou toegeschreven hebben.“

„Kersten?“ vroeg Felsenhof.

„Dus, u hebt het al meermalen bemerkt.“ riep de knecht. „Ja dien meen ik. Doch, als de duivel hem een maal in de klauwen heeft dan is hij tot alles in staat.“

„Luister, beste vriend,“ zeide Felsenhof, „ik dank u. Gij hebt me daar iets verteld en ik zal dit huis verlaten. Vliet heeft mij gezegd, hij wilde mij dezen nacht mede naar een lustig landelijk gezelschap nemen, ik zou mij daar amuseeren — —.“

„Zoo?“ zeide de knecht en zag den hoofdman verbazend aan. „Aha, daarom is het huis sedert gisteren zoo voll! Er is weer wat aan de hand. En gij wilt met Vliet meerijden? Daar heb ik mij in 't einde toch vergist, en soort bij soort heeft zich toch gevonden.“

„Dat un wel niet!“ zeide Felsenhof ernstig. „Maar zou men mij in den nacht niet op 't vrije veld kunnen lokken om mij daar te berooven.“

„Hm — best mogelijk!“ meende de knecht. „Maar ik verbeelde

mij, dat de kerels een oog op u hielden, wegens de eenzame kapel en vreesden, dat gij den een of anderen zoudt herkend hebben — gij gingt immers ook altijd met Böckelmann?”

„Maar, lieve vriend, het schijnt, dat gij veel weet!“ onderbrak hem Felsenhof. „Gij deedt het best en gingt naar den rechter om de schuldigen aan te geven.“

Ik zal mij wel wachten,“ sprak de knecht. „Ik weet niets zeker en als werkelijk lieden, zooals Kersten, er onder zijn, dan zou 't slecht voor mij afloopen, als ik zonder bewijzen iemand aangaf. Daar meng ik mij niet in! Wel wil ik een eerlijk man waarschuwen en vooral als ik iemand, gelijk u, voor een ouden krijgskameraad houd, maar meer bekreun ik er mij niet om. Het moest zijn dat iemand zeide; „Hier zijn de spitsboeven! Allo, pak aan en houd vast! Dit zou mij beter bevallen.“

Hiermede keerde hij zich om.

„Halt, man!“ riep Felsenhof! „Voor wien houdt gij mij eigenlijk?“

„Nu, voor den kapitein Felsenhof!“ zeide de knecht en zag hem weder aan.

„En als ik dat werkelijk ware,“ vroeg de officier, „wat zoudt gij dan gelooven?“

„Bepaald niets, ik zou mij verwonderen, dat gij hier onder een vreemden naam in deze spelonk onder spitsboeven woondet en dat gij met mijn meester, die het al lang geweest is — bij nacht een uitstapje te land zoudt durven wagen!“ antwoordde de knecht kortaf.

„En als ik dat deed uit bepaalde oogmerken, om een even bepaald doel te bereiken?“ vroeg Felsenhof.

„Nou, daar zou ik mij niets van aantrekken!“ antwoordde de knecht.

„Luister even,“ zeide Felsenhof, „zoudt gij niet een godspenning bij den dank van eerlijke menschen willen verdienen?“

De knecht luisterde en antwoordde dan: „Mij goed, maar hoe meent ge dat?“

„Durf ik het u toevertrouwen?“ vroeg Felsenhof. „Gij verwekt bij mij den indruk van een fatsoenlijk braaf man! — —“

„Dat ben ik, ten minste ik hoop het!“ beantwoordde de knecht.

„Als gij soms zoo iemand zoudt kunnen gebruiken, dan reken op mij.“

„Ik ben de schurken, van wie zoo even sprake was, op het spoor,“ zeide Felsenhof. „Ik wil ze ontdekken, verraden, aangeven en vernietigen. Maar de anderen hebben mijn plan gevat: of ik moet het opgeven of wel, ik val als een offer mijner roekeloosheid. Mijn doel was het, dezen nacht met Vliet uit te rijden en de bende te beluisteren. Ik heb hem gezegd, zelf lid der bokkerijders te worden. Maar hij schijnt mijn doel geraden te hebben, mogelijk heeft hij anderen daaromtrent gesproken, en de schurken denken aan voorraad. Ik houd mij of wel terug, want ik weet te weinig omtrent de bende; of wel ik ga mee en morgen vindt men mijn lijk.“

De knecht zag den hoofdman bedaard aan en antwoordde zoo haastig niet.

„En waarom wilt gij dat eigenlijk?“ vroeg hij daarna.

„Nu, omdat ieder eerlijk mensch aan zulke vreeselijke misdrijf-

ven een einde moet trachten te maken," antwoordde Felsenhof ongeduldig, „en dan, omdat ik vertrouw onder deze ellendigen nog niemand te ontdekken, op wien ik het bepaald gemunt heb. Dus wilt gij mij trouw en eerlijk bijstaan? Gevaar ligt er voor u niet bij. Voor 't eerst handelt het zich maar, te vernemen, wàar de bokke-rijders zich vergaderen. Vliet heeft mij gezegd „Elsenhout“. Maar ik weet, dat het gelogen is. Hij vreest, dat ik de bende zou kunnen verraden. Mogelijk wil hij mij op eene andere plaats brengen, en die zou ik gaarne weten.“

„Maar dat beteekent toch niet veel," zeide de knecht, na eenig nadenken, „Als de schurken eenmaal weten, dat gij niet te vertrouwen zijt, dan maken ze u koud, dat is zeker.“

„Nu, als ik slechts wist, wàar zij zich werkelijk vergaderden, dan had ik een uiterst schoon plan!" zeide de hoofdman.

„Hoelang hebt u tijd dit te vernemen?" vroeg de knecht.

„Hoe eer, hoe liever, maar op 't laatst tegen zes uur namiddag," zeide Felsenhof.

„Ik hoop, dat ik het u dan zeker weet te zeggen," sprak de knecht.

„En gij zult bovendien wel bereid zijn mij in mijn plan te ondersteunen?"

„Dat ligt er aan," — meende de knecht.

„Gevaar is er niet bij. —"

„Dat is het minste," lachte de knecht. „Vooreerst moet ik maar weten, wàar de troep bijeen komt. „Elsenhout" is 't niet. Daar komt tans in 't voorjaar niemand door.“

„En uw naam, beste jongen?" vroeg Felsenhof.

„Peter Jochem.“

„Wat? Een Jochem — Willem heette hij — was immers korporaal in mijne compagnie!"

„Dit was mijn oudste broeder, die bij Giesen sneuvelde, toen u met de bajonet een aanval op de Fransche kanonnen deedt en ze ook werkelijk buit maakte, waarover wij huzaren, die in de flank wilden aangrijpen, bepaald verdrietig waren. Ja, God moge hem genadig wezen! Hij was uw roem waardig!"

„Victorie!" riep Felsenhof. „Dat is 't ware soort! Nu ben ik gerust!"

De knecht wenkte naar de binnenplaats, waar zich eenige boeren met Vliet bevonden. Felsenhof hield zich nu met zijn paard bezig. Want de gedachte dat hem nu schier op 't laatste uur, zulk een bondgenoot ten deele werd, had hem moed gegeven. Hij gevoelde, dat hij zich nu van stonde af aan krachtig beheerschen moest.

Met opzet vertoefde hij zoolang bij 't paard, hij streelde en onderzocht het, tot de knecht den stal verlaten had en Vliet op den drempel verscheen. Daarop zeide hij, dat hij tevreden over 't dier was en het mogelijk zou verkoopen, want zoo'n duur paard had hij niet nodig. Vliet, die reeds zeer veel gedronken had, gaf hem in alles gelijk en Felsenhof ging op zijne kamer.

Nauwelijks was hij daar, of Böckelman verscheen. De rechter scheen ietwat beschroomd, en ook Felsenhof, die hem in 't geheel niet verwacht had, ontving hem met eenige bevreemding. Het viel niet te

ontkennen, dat de aanwijzingen, welke Böckelman ontvangen had en die thans reeds meer „licht“ verrijkt waren, den ouden man, min of meer beschroomd maakten. Wel kon hij niet aannemen dat Felsenhof een gelukzoeker was, maar de zonderlinge voorstellen, welke de kapitein hem den vorigen dag gemaakt had, verwekten toch argwaan. Doch Felsenhof scheen zich daaraan minder te storen en was besloten, zonder den rechter te handelen. Van Riedenburg sprak de rechter geen woord en het verzoek te komen middagen wees Felsenhof van de hand.

„Zoudt ge Vliet laten gevangen nemen, als ik dit verzocht?“ zeide Felsenhof plotseling te midden van 't gesprek.

En welke reden bezit gij daartoe?“ vroeg de rechter.

Nu, „deze, wijl hij mij dezen nacht, bij de uitvoering van mijn plan hinderlijk zijn kan,“ antwoordde de hoofdman.

„Lieve heer Meisner,“ antwoordde Böckelman hoogst verlegen, „gij verlangt het onmogelijke. Zeg mij, dat deze Vliet een spitsboef, een misdadiger is, of dit of dat gedaan heeft, en breng mij getuigen, dan zal hij aanstonds in de gevangenis“

Nu, ik wil u niet overreden om uwe plichten te verzuimen,“ onderbrak Felsenhof. „Mogelijk is 't niet noodig. Ik denk aan 't einde van mijn doel te wezen.“

„Hebt u er iets van vernomen, dat dezen nacht eene samenkomst der bokkerijders bij Meerssen zal plaats hebben?“ vroeg Böckelmann. „Die tijding is heden morgen bij den opperwachtmeester aangekomen en mogelijk wordt dezen namiddag in alle stilte eene afdeeling daar heen gezonden.“

„Vermoedelijk stemt dit met mijne ontdekkingen,“ zeide Felsenhof. „Ik zal het spoedig vernemen. Hoever is Meerssen van hier?“

„Ongeveer vier mijlen en nog meer.“

Thans kwam de oppasser des opperwachtmeesters en Böckelmann maakte van deze gelegenheid gebruik, te vertrekken. Felsenhof vernam geruisch in 't zijvertrek — Vliet was dus weer op den loer.

De opperwachtmeester bracht het verzoek, dat de heer Meisner den opperwachtmeester enkele stalen zou zenden en Felsenhof beantwoordde de betreffende vragen tamelijk luide. Daarna schreef hij op een blad papier: „ik heb een bondgenoot. Mogelijk gaat alles goed. Kan ik zelf niet komen, dan ontvangt gij schriftelijk nader bericht. Zend het detachement niet naar Meerssen, hoogstwaarschijnlijk is dat een list. Maar houd het escadron voor dezen avond disponibel. Nader bericht volgt.“

Hij gaf den oppasser den brief met een betekenisvollen blik, dien deze evenzeer beantwoordde. Toen de oppasser 't vertrek verlaten had, ging ook de deur van 't zijvertrek open en Felsenhof zag Vliet er uit komen. Hij bestelde hem eieren voor 't middagmaal. Hij had zich voorgenomen, in dit huis niets anders te gebruiken, eerstens om de onzindelijkheid en dan, wijl hij aan zekere pillen en poeiers dacht

De middag was afgeloopen en de meid had de tafel afgenomen. Felsenhof zat nadenkend, met 't hoofd op de tafel. Nog slechts wei-

nige uren scheidden hem van de gewichtigste onderneming zijns levens! Hij was zeer opgeruimd, want in dit huis had hij een man gevonden, dien hij kon vertrouwen en wel een man, die niet alleen oprecht, maar tevens slim en voorzichtig was. Neen, de broeder van zijn braven korporaal, de broeder van Willem Jochem, die in zijne armen gestorven was, kon hem niet verraden!

Het klopte. Op het „binnen“ trad Peter Jochem in.

„Heb geen zorg!“ zeide Peter, toen Felsenhof voorzichtig den vinger op den mond legde. „De waard slaapt zijn middagslaaple in de hakselkamer en uit voorzichtigheid heb ik den sleutel omgedraaid en afgetrokken. De vergadering is op Selkeskamp.“

„Bij God --- is 't zeker?“

„Zeer zeker.“

„Waar ligt Selkeskamp?“

„Ongeveer een uur van hier in een „broek.“

„Niet bij Meerssen?“ vroeg Felsenhof levendig.

„God beware! Daarom zijn die van Meerssen en Beek ook naar hier gekomen,“ antwoordde Peter.

„Ik dacht het,“ riep Felsenhof en haalde diep adem. „Maar hoe hebt gij zulks geraden?“

„Dat was gemakkelijk,“ antwoordde de knecht. „De kerels zijn wel is waar slim, maar als zij wat gedronken hebben, als nu, vergeten zij toch soms genoegzaam op hunne hoede te zijn.“

„Ik zag hoe zij in 't eene achtervertrek gingen en dan weet ik al hoe laat het is. Zij hadden de deur achter zich dicht gesloten, maar dachten niet, dat er boven een lichtgaatje is en men daardoor alles vernemen kan. Nu, kort en goed, de vergadering is om tien uur op Selkeskamp.“

„Sprak men niet over mij?“

„Neen, Kersten en Til waren er niet bij.“

„En wat is dat voor een plaats Selkeskamp?“

„Eene ruime, met wilgen bewassen plek te midden van 't broek,“ antwoordde Peter. „Men moet den weg goed kennen, of een zekere begeleider hebben, als men daar komen wil.“

„Maar kent gij den weg?“

„Heel goed, zoowel bij nacht, als bij dag!“

„Ja, Peter Jochem, dan hept dat niet, dan moet gij de goede zaak voorstaan en mij eerst en daarna den opperwachmeester Shadow naar den kamp brengen.“

„Waarom u het eerst? Hoe is het dan met Vliet?“ vroeg de knecht.

„Ja, Vliet mag er niet bij zijn. Vliet sluiten wij ergens op, en ik ga in zijne plaats,“ antwoordde de hoofdman.

„Supperloot, dat heet durven!“ zeide Peter. „Maar 't zal haast niet gaan, kapitein, mogelijk zijn er zestig, zeventig, wel honderd man en nog meer. Als gij ontdekt wordt, dan zijt ge binnen vijf minuten zoo kort als worst gehakt. De kerels hebben vandaag allen hunne wapenen bij zich. Men is op een samentreffen voorbereid. Neen, alleen moet gij niet gaan!“

„Een of twee begeleiders zouden mij even weinig baten,“ antwoordde

Felsenhof, ik moet de kerels bespieden, ik moet zekerheid hebben. Doch dat vindt zich. Dus gij zijt bereid?„

Als d'enzaak zoo is ja! Maar er moet krachtig op losgestormd worden. Het gansche escadron moet oprukken en er op inhakken. Te paard komen ze niet door?

„Dit zullen wij met den opperwachtmeester grondig bespreken.“ zeide de kapitein. Ik ga nu naar hem toe. Kunt gij binnen een half uur nakomen? Gij weet toch, waar hij woont, en kunt het doen voorkomen, als gingt gij tot iemand anders?“

„k Zal 't wel klaar spelen,“ sprak Peter en ging.

„Felsenhof, die met een gevoel van zekerheid bezielde was ijelde naar de stad bij den opperwachtmeester. Een half uur daarna kwam Peter Jochem en de krijgsraad tusschen de drie gediende soldaten begon.

Voor alles werd het plan van Peter om te voet aan te grijpen, aangenomen. Een omsingeling van 't broek was niet mogelijk. De boeren en stadbewoners, met 't terrein bekend zouden doorsluipen. Peter zou de dragonders nadat zij voor 't broek afgestegen waren langs een zijweg naar 't kamp brengen en zoodra een signaal van den kant des kapiteins klonk, zou de aanval met karabijn en pistool volgen.

Om vijf uur in den namiddag verlieten ongeveer zestig man van 't escadron — dit telde slechts tachtig — onder grooten toeloop van volk Hertzogenrade en reden lustig de straat op naar Meerssen, zooals 't heette, waar een groot avond manoeuvre zou plaats hebben.

De boeren welke in de herberg bij Vliet zaten, lachten hen grinnikend na en knikten elkander toe. Zij meenden, hen plan was gelukt en de omstreek van Hertzogenrade van troepen gezuiverd.

Vliet, die bij Felsenhof op de kamer kwam en zijn roes nog niet geheel uitgeslapen had, schimpte op de verwenschte oude „snorrebaarden“ zonder iets bepaalds te zeggen.

Zoo werd het avond. Onmiddellijk na acht uur verscheen een ordonans van den wachthebbers luitenant, om den waard Vliet te verzoeken naar de wacht te komen, alwaar zich een sujet bevond, dat zonder dak was en zich op den waard beriep en door hem erkend zou worden. Hierin lag niets wat achterdocht zou verwekken. De zaak kon hem hoogstens een half uur ophouden. Vliet sterkte zich met een frischen dronk en slenterde naar de stad.

Toen hij om negen uur niet terug kwam, zonden de boeren, evenals Kersten en Til, die evenzeer gekomen waren, den knecht naar hem toe. Peter kwam met de boodschap terug, de meester liet hun zeggen, dat de zaak nog lang duren kon, maar in allen geval kwam hij toch na. Zij moesten maar niet op hem wachten. De mannen, die reeds ongeduldig waren, vertrokken aanstonds en in de herberg werd alles stil.

Boven op zijne kamer stond Felsenhof reeds in Vliets kleeding, den grooten roodbruinen baard voor den breed geranden hoed op 't hoofd, en die 't gelaat bedekte, de beide ruiterspistolen, het kleine pistool en een dolkmes in verschillende zakken, zoodat hij ze gemakkelijk bij de hand had. Hij droeg ook een paar laarzen van Vliet, waarin hij een weinig stroo stak, wijl ze te wijd waren en eenige

steen en er in om den onzekeren stap des waards beter te kunnen nabootsen.

Toen Peter verschenen was en Felsenhof ook den koperen bril opgezet had, zeide de knecht, die zich den voor den hoofdman bestemden baard had voorgedaan :

„De drommel mag u nu herkennen! Ik moet den opperwachtmeester en de dragonders nauwkeurig inlichten, hoe u er uit ziet, anders schiet men u nog overhoop, als een echte bokkerijder.“

„'t Ware goed als ik een woord had,“ zeide Felsenhof.

„Zeg de dragonders, dat zij mij kennen op den roep : Vliet! ik ben Vliet! Dit verschalkt bovendien nog eenige der tegenpartij.“

„De gedachte is goed!“ meende Peter Jochem. „Want het zal bovendien reeds gevaarlijk genoeg voor u zijn, en heden zou ik, oprechtgesproken, niet graag in uw schoenen steken. — Dus, u zijt gereed?“

„Ja tot alles!“

„Nu dan, in Godsnaam voorwaarts!“ zeide Peter en zij verlieten het vertrek.

III

Vijf minuten later reden zij den hoofdweg op naar Meersen, de hoofdman op 't paard van Vliet, een heel bruikbaar — zooals Peter meende gestolen paard en Peter Jochem op den bruin des hoofdmans. De nacht was niet zoo donker, als de verloopene, want de lucht was opgehelderd en de sterren flikkerden aan den hemel. Zij reden tot aan een kromming van den weg. Daar bond Peter zijn paard aan een wilg, nam de teugels van 't paard des hoofdmans en ging vooruit.

„Onthoud den weg wel, als gij kunt,“ zeide hij. „Hij leidt atijd langs de afgeknotte wilgen, er heen moet gij die rechts en terug klijn nemen. De boeren hebben overal zulke merkteekens en raken nooit verdwaald.“

Inderdaad, het paard had voortdurend vasten grond onder zich. Zoo ging het een half uur. Daarop zeide Peter:

Nu rijdt gij beter alleen. Binnen tien minuten ziet gij het kamp voor u. Ik moet thans naar den opperwachtmeester want wij hebben een grooten omweg te maken, als wij op de andere zij van het kamp willen komen. God behoede u?“

„Hartelijk dank, brave jongen!“ antwoordde Felsenhof en drukte nam de hand. „God beloone het u!“

„Wilt gij niet liever bij ons blijven?“ vroeg Peter zachtjes.

„Nee, neen! Ik heb vast besloten! En ik hoop mijne rol goed te spelen! Tot wederziens!“

Peter ging terug. Felsenhof reed door. De tien minuten, welke hij nu, met zijne gedachten alleen, af te leggen had, waren de gevaarlijkste. Doch ook dezen weg had hij dra afgelegd. Hij zag de donkere massa van een laag houtgewas voor zich.

„Weldra!“ riep eene stem dicht naast hem.

„Och ter duivel, laat mij door, nar!“ stotterde Felsenhof. „Ik ben het — Vliet.“

„Zoo? Ik dacht, dat gij met nog eenen zoudt komen?“ vroeg de wacht

„Ja antwoordde Felsenhof stamelend, „maar die wilde niet, de lust was hem over.“

„Nu dan maak voorwaarts. 't Is tijd,“ zeide de wacht. Felsenhof mompelde eenige onverstaanbare woorden en liet zijn paard verder gaan, sprong echter dra af en bond het aan een wilg, terwijl hij zich nauwkeurig de plek merkte. Daarop ging hij op het licht aan.

Hij zag weldra, dat de vergadering veel geleet op die, welke hij voor eenigen tijd bij de eenzame kapel gezien had. Deze keer brandden twee vuren en bij elk schonk men uit een vat wijn. De speellui ontbraken. Het ging evenwel in deze vergadering veel stiller toe, dan in de eerste, welke hij gezien had. Vermoedelijk was de bende een weinig bevreemd.

Tot hieraan bestond de vergadering uit ongeveer honderd man, welke nog in groepen verdeeld waren. Had hij de eerste begroetingen maar onderstaan! Dat hij een weinig den bedronkene moest spelen, stond vast. De boeren en de stedelingen hadden Vliet immers in den namiddag niet anders gezien. Gelukkig was het nu tamelijk donker in weerwil van 't vuur, en de nabijheid van dit laatste wilde hij zooveel mogelijk vermijden. Hij strompelde log en plomp naar de eene groep en tot zijne groote bevrediging hoorde hij meerdere stemmen zeggen: „O, dat is Vliet! Alweer in den olie. Dat moest verboden worden.“

Felsenhof mompelde eenige woorden, als van „schaapskop,“ en „met rust laten!“ en strompelde verder, de eene hand in den zak aan

Hij hoorde nog meerderen den naam Vliet noemen. Dit stelde hem gerust. Ten overvloede had hij een stukje hout in den mond genomen, om ook bij 't spreken Vliet na te bootsen. want de waard sprak plomp en stiet met de tong. Daarbij lette hij scherp op. Bij het kamp bevonden zich eenige dier groote granietblokken, welke men door geheel Noord-Duitschland zelfs in de broekgronden verstrooid vindt. Een derzelve was op de bovenvlakte zoo effen, als een tafelblad, en op dezen stond de groote zwarte bok, schier onbewegelijk. De oogen straalden als vuur, zeker waren zij met phosphoor of zoo iets omstreken. Ook de horens straalden eveneens. Doch niemand scheen zich thans om 't dier te bekreunen.

„Nu, waar is hij dan?“ vroeg eene diepe stem naast Felsenhof en deze, zich langzaam en log omwendend, herkende Kersten, ot ten minste den man, dien hij voor Kersten hield.

„Wie? de vreemde?“ stamelde de kapitein. „Is niet meegekomen, 't is hem leed geworden.“

„Alle duivels, vlegel zijt ge weder dronken! En als hij ons eens verraadt?“

„Domkop — hij meent immers, dat wij in 't Elsenhout zijn en 't escadron is naar Meerssen; ik denk wij vangen hem nog, als wij terugkeeren.“

„Verdomd!“ mompelde Kersten. „k Had haast gedacht. . . . Nu hebben we dubbel werk.“

„Nou, hij weet toch niets,“ stotterde Felsenhof. „Met zijne domme vermoedens lokt hij geen hond in den oven. Zeg het de anderen, dat zij hem niet zoeken. Dat beetje rest ons nog voor morgen.“

Kersten ging. Felsenhof zag hem achterna en trachtte hem met de oogen te volgen. Halt — daar sprak hij met een kleinen man, denzelfden als toen in den nacht! Maar deze gedroeg zich thans anders. Hij had een soort Perzischen rok aangetrokken, en eene spitse, perzische muts op 't hoofd. Een lange witte baard hing tot aan zijn midden. Maar het was dezelfde man: Felsenhof vergiste zich niet. Hij zag, hoe hij opmerkzaam naar Kersten luisterde en hem zeide dat hij Vliet zou halen. Dit had Felsenhof verwacht en plaatste zich op een lagen steen.

Eene minuut daarna had Kersten hem weder gevonden.

„Kom, de meester wil u spreken!“ zeide hij.

„Ik kan niet, ik ben te vermoeid — dat hij maar kome!“ stotterde Felsenhof.

„Zijt ge waanzinnig?“ riep Kersten.

„Nee, moede en dorstig — zeer dorstig!“

„Kom dan!“ riep Kersten en wilde hem bij den arm pakken.

„Laat mij met rust!“ bromde Felsenhof. „Is dat mijn dank? Ik ben slechts gekomen, om u te zeggen, dat hij niet meekomen wilde, anders lag ik al warm in mijn bed.“

Kersten ging en kwam na eene poos, zooals hij verwacht had, met den „meester“ terug. De kapitein had zich zoo geplaatst, dat zijn gelaat in de schaduw was en liet bovendien het hoofd diep zakken en keek in 't geheel niet op.

„Dus hij is niet mee gekomen?“ zeide eene stem, die hem door merg en been drong.

„Nee, hij wilde niet. Hij vertrouwde mij niet,“ zeide hij.

„Hoelang blijft hij nog!“ vroeg de „Pers.“

„Hij sprak van overmorgen,“ antwoordde Kersten in plaats van de gewaande Vliet.

„Dan vóór dat de dag aanbreekt! Wij spreken daar nog over!“ zeide de meester. „En nu is 't hoog tijd. Philip, geef het teeken!“

Felsenhof haalde ruimer adem, toen de „meester“ en Kersten hem verlieten. Hadden hem die scherpe, doordringende oogen herkend? Best mogelijk! Maar zeker was hij er niet van. De man bezat eene zelfbeheersching, zooals weinig anderen en hier deed hem niets haast maken. Doch neen, Felsenhof kwam meer tot de overtuiging, dat iedereen hem voor Vliet hield. Geen ander dan een ingewijde kende de vergaderplaats! Hij kreeg zijne vorige kalmte en zelfbeheersching terug.

Nu heette het oppassen. Al zulke vergaderngen plegen hare bepaalde gebruiken te hebben. Eene ontdekking kon licht mogelijk worden, als hij tegen deze gebruiken zondigde. Hij vernam meerdere slagen, die tot in de verte dreunden, als een oud chineesche „gong“. De vergaderden haastten zich naar 't midden van het kamp. Natuurlijk volgde Felsenhof den algemeenen optocht en toen allen knielden knielde ook hij. Hij bemerkte ook, dat alle blikken op den bok gericht waren en keek eveneens in dezelfde richting.

Nu verscheen de Pers of de „meester.“ Eene diepe, ontzagwekkende stilte heerschte rondom. Niets verroerde zich, de wind zwiepte klagend door de wilgen, de twee welke zich nu in 't midden der vergadering bevonden en die er een kring om vormde, schenen donke,

te branden. Daarop begon het aan de kleeren des meesters te gloeien en te flikkeren als van honderde vonken, de top der zeldzame muts scheen als een vuurbezen uit te stralen.

Felsenhof, wien deze goocheltoeren niet onbekend waren, begreep zeer wel, welken machtigen indruk deze kunststrekken op de boeren maken moest. Hij vernam, hoe velen erbarmelijk snikten. Hij begreep dat een sluw mensch deze gansche bende door het overwicht zijner kennis in banden geslagen had en dat hij ze blindelings leiden kon, waar hij wilde, namelijk als het 't voordeel, winst of geld en goed opleverde. Maar hij was toch in spanning om te zien, hoe deze meester zijne rol verder zou spelen.

„In den naam van Uriel, de geest, die ons genadig is en die ons omzweeft, kom af!“ riep de meester, wiens minder sterke, doch heldere stem volkomen duidelijk over de geheele ruimte klonk.

De bok, als had hij hem begrepen, sprong met een geweldigen stap van den steen, alwaar hij vonken scheen te spuwen en een vurige boog, die nog eenige seconden aanhield, in de lucht beschreef. Daarop wendde hij zich tot den meester, die hem als een paard besteeg. Onmiddellijk daarna schoot de bok met zijn berijder heen en liep met eene verwonderlijke snelheid om de knielende menigte. Daarbij liet zich een gekerm en snuiven hooren, dat van den bok uitging, als kwam het uit een blaasbalg, welke iemand, mogelijk wel Kersten, hanteerde. Zelfs Felsenhof kon eene lichte huivering niet onderdrukken.

In de donkerheid zag hij slechts de lichtende gedeelten van bok en ruiter, hoe zij in razende vlucht — waartoe hij zulk een dier, hoewel sterk en krachtig niet in staat waande — rond de vergadering joegen. Langzamerhand verdween de phosphoresceerende schijn, alleen nog vernam men het steunen en snuiven. Plotseling ontvlamde Bengaalsch vuur op den steen en in den geelachtig groenen schijn daarvan stond de meester bedaard, met den bok naast zich.

„Uriel is ons genadig!“ riep hij met luide stem. „Staat op en prijst hem!“

Als razend sprongen allen op en braken in een luid jubelgeschreeuw uit, dat Felsenhof meende doof te worden. Als gebonden hingen aller oogen op den zonderlingen man, die in den schijn des Bengaalsch vuurs onbewegelijk stond. Toen de vlam zink, veranderde zij meermalen van kleur, ten laatste bleef nog eene lichtende schijf, gelijk aan de volle maan over.

„Waar zijn de nieuwe broeders?“ vroeg de meester iets zachter.

„Breng ze hier bij mij.“

Drie mannen werden voor den meester gebracht en wierpen zich aanstonds voor hem op de knieën. Daarop werden zij tot hun middel ontbloot. Het waren een bejaard man, een ander van middelbaren leeftijd en een jongere.

Kersten, die in de nabijheid stond, noemde ze. De een was uit Meersen, de andere uit Hertzenrade, de derde uit een plaats welker naam Felsenhof niet verstond. De meester herhaalde de namen en vervolgde:

„Gij, die gezind zijt in onzen heiligen bond te treden, gedreven

door den aandrang naar waarheid en aanbevolen zoo ik weet, door dierbare broeders, verneemt, alvorens ik u bind, wat ik u te zeggen heb, over den oorsprong van onzen bond en uwe verplichtingen!

„Toen God de wereld schiep, was zij zuiver en volmaakt, thans is zij vol zonden en bederf, maar niet met Gods wil, maar met den wil des duivels. En toch heeft de Algoede er voor gezorgd, dat zijne gerechten niet ondergaan, want Hij heeft de wereld geschapen tot genot voor alle goeden en hij zendt zijne engelen om alle goeden te beschermen tegen de boozen en ongerechten. Nadat ik meer dan twintig jaren lang God gesmeekt heb, mij het geheim te openbaren, waardoor Hij de goeden beschermt en de kwaden hunne door den duivel verworvene goederen ontfloed, en nadat ik in alle boeken der beste en wijsste mannen gestudeerd heb, is mij het geheim geopenbaard geworden, en ik heb gewoekerd met mijn pand. De booze geesten zijn des duivels; maar tegenover hem staan de zuivere en goede, die den wil van God volbrengen en ons verschijnen, als wij ze met geloovig hart aanroepen. Zeker zijn wij zondaren, en onze oogen kunnen het licht der zuivere geesten niet verdragen. Wij gevoelen ons in hunne nabijheid, en ik weet, dat Uriel rondom ons is. Maar eenigen verschijnen dan noch aan onze oogen, doch onder de gedaante, zooals wij verdienen ze te zien, omdat wij zondaren zijn, alzoo gelijk deze geest een afgezant van Uriel is, in de gedaante van een bok. Als wij echter voortgaan in 't goede en in de deugd, dan zullen ons de geesten ook in schoonere vormen verschijnen, gelijk een zwaan, een adelaar, en ten laatste in de gestalte eens schoonen jongelings of eener hemelsche maagd.“ —

Hij wachtte een oogenblik. Rondom ademlooze stilte. De gansche prekende taal des „meesters“, scheen alles piechtig en ernstg te stemmen.

„Ja, zoo ik zeide,“ vervolgde deze, „de mensch is tot het geluk geboren. Hij is niet geboren tot den honger, de ellende, de koude, maar om zich over alles te verheugen, wat God geschapen heeft. Zijn het ook goederen dezer wereld, dan zijn zij ons toch noodzakelijk, nuttig en aangenaam, maar omdat het goederen dezer wereld zijn, bezit de duivel meer macht, als de Heer der werelden. Vandaar de ellende, waarin dikwerf de goeden leven en het geluk, waarin de boozen zwelgen. Dit is echter niet de wil van God.

„Indien één der rechtvaardigen verlangt naar het aardsche manna, mag het hem niet onthouden zijn, en hij kan het nemen, waar hij het vindt, doch niet zijn evennaasten, zijn broeder mag hij het ontnemen. Maar diegenen moeten van hunne aardsche goederen beroofd worden, die ze door de list des duivels verkregen hebben. En Uriel is het, die zijne ingewijden deze kinderen des duivels bekend maakt, en die hen zijn dienstbaren geest ter beschikking stelt, om hun in alle stilte te ontnemen, datgene, wat zij in zonden verkregen hebben.

„Deze goederen deelen dan de gerechten onder elkander om even zeer hun aandeel aan de aardsche vreugde te genieten. Doch alleen slechts de ingewijden mogen de geboden van Uriel uitvoeren. Wie onrein is, voor hem zijn de geesten gevaarlijk en dooden hem. Daarom zijn er tot hieraan slechts zeer weinig die ingewijd zijn, doch zij vermeederen zich met de maand. De wijding wordt verkre-

gen door getrouwheid, ijver en stilzwijgenheid. Ook de bond der gerechten moet zijne wetten hebben, tegenover den bond der goddeloozen, en wie deze wet breekt, is man des doods. Klein moet gij beginnen, groot moet gij eindigen. Zijt ge nu eerst opgenomen onder de gewijden, dan voeren onze geesten u in verre landen en te mid den der schatten der rijke zondaren. De deuren vliegen voor u open al zijn ze met duizend grendels gesloten en de geest brengt u veilig terug. Doch deze genade wordt u eerst later gewaardigd, als gij ijver en gehoorzaamheid getoond hebt. In 't klein moet ge beginnen, zoo als ieder mensch en met stelen en woekeren hun zondegeld nemen. De oversten en de ingewijden geven u hunne bevelen en gij moet ze zonder te weigeren, zonder te morren uitvoeren, anders zult gij niet des eersten graads waardig worden. Geweld moogt gij niet gebruiken, of 't zou moeten wezen, dat gij aangegrepen werd en in 't gevaar voor uwe vrijheid en uw leven geraaktet. Dan veroorlooven u de geesten voor uwe redding, den vreemden zondaar af te maken. En hoe heerlijk is het in onze gemeenschap! Ieder deelt met den ander, geen schat dien ons de geest verraadt, blijft het goed van een enkelen, maar alles wordt eerlijk gedeeld, 't klein en 't groot. De arme gerechte, in plaats van aan de hongerknoken te knagen, verheugt zich in hetzelfde genot, dat de goddelooze zich verschaft; — wij vormen slechts eene enkele groote schaar van broeders, reeds tellen wij hier bij de duizend, en dagelijks vermeerderd zich onze aanhang.

Mogelijk kunnen wij weldra een eigen rijk stichten en in 't openbaar optreden tegen het geweld der goddeloozen. Reeds heb ik te Luik wapens besteld, musketten, pistolen, zwaarden en degens voor drieduizend man, en als wij dan de banier van Uriel omhoog houden, wie zal ons dan wederstaan? Zeker, niet om te ontberen en gebrek te lijden zijn wij geschapen; wie zich bij ons aansluit, zal rijk en gelukkig zijn!“

De stem des meesters was bij de laatste woorden luider en scherper geworden. Felsenhof, luisterend met de meeste aandacht, erkende zeer wel al het gevaarlijke dezer leer, welke diefstal noch moord verschoonde, onder voorwendsel, dat de gerechten ook aardsche goederen behoeften. Wie houdt zich niet voor gerechtvaardigd? Wie is niet ontevreden met zijn lot? Wie, namelijk onder deze zoo weinig denkende menschen, schuift niet den rijkdom van zijnen nabuur op geluk of bedrog en zou zich niet graag in diens plaats stellen? Hoe verleidend werkt de gedachte, dat men zelfs in weerwil van alle braafheid ontberen moet terwijl de zondige slempers brast! Het laatste geheim van dezen bond was slechts den ingewijden ontsloten, dat is, hij wist dat alles op bedrog uitliep; maar de nieuwelingen moeten aan bovennatuurlijke krachten gelooven.

„Nu,“ dacht Felsenhof, „'t is te hopen, dat dit uw laatst helsch bedrijf is! En als het mijn leven kost, u wil ik ontmaskeren en heden nog!“

„Zijt gij nu van zin in onzen bond te treden?“ vroeg de meester de geknielden.

Men vernam een zacht „ja.“

„Zijt gij willens, de geboden des meesters en der ingewijden ge-

trouw en gehoorzaam te zijn? Hebt gij wel overlegd, dat wij 't ver-
raad met den dood straffen?"

"Ja!"

"Hebt gij besloten dengenen zijne onrechtvaardige schatten te
ontnemen, welken door den mond der ingewijden aanduidt, al was
het uw eigen broeder?"

"Ja!"

"Dan schrijf met uw bloed uw nieuwen naam in dit boek van
perkament!" riep de meester. "Want onder ons voert gij als nieuwe
mensen, nieuwe namen. Pankratius is de uwe, Nicodemus is de uwe,
Albertus voor u!"

Hij sneed spoedig met een klein mesje ieder nieuweling in den
duim en deed hen de pen in 't uitstroomend bloed doopen en hun
naam in 't groote boek schrijven. Nauwelijks was dit gebeurd of de
bok, die voortreffelijk gedresseerd was, kroop den eersten van ach-
ter door de beenen, nam hem op den rug, droeg hem een eindwegs
verder en wierp hem af. Evenzoo met de beide anderen.

Hoe belachelijk dit alles was, niemand verroerde een vin. Integen-
deel, alle gezichten waren vol ernst, en de drie novicen stonden op
en boefden als een populieren blad terwijl zij zich door de broeders
lieten aankleeden.

Het bondsmaal is gereed!" riep de meester nu. "Zoodra het ge-
eindigd is, heb ik enkelen de bevelen van Uriel mede te deelen. Ge-
niet het beste der aarde, maar met matigheid."

Nu kwam er leven in 't gezelschap. Op de zoden, tusschen de
steen en breede lakens uitgespreid en spoedig met houten borden,
messen en vorken bedekt. Bepaalde personen, die met dit bijzonder
deel der feestelijkheid schenen belast, volvoerden hun last met den mees-
ten spoed, er scheen eene zeldzame orde en strenge tucht onder de
bende te heerschen. Dat Felsenhof er nu ook weer voor zorgde, een
plaats te kiezen, welke zooveel mogelijk van 't vuur verwijderd was,
begrijpt zich van zelf.

Het eten was koud, maar zeer smakelijk. Vooreerst verschenen
kleine ingemaakte visschen, niet ongelijk aan onze sardinen, daarop
volgde aalpastei en een ander koud gerecht. Bij elk gerecht schon-
ken de opmerkzame „broeders" de passende wijnen in, altijd in den
zelfden beker. Daarop volgden eenige reusachtige, gekookte hammen
en een ander koud stuk vleesch van uiterst lekkeren smaak. De meest
verwende lekkerbek had het niet beter kunnen verlangen; nu ging
het natuurlijk ook dol toe, want aan 't wisselen van borden enz.,
viel niet te denken. Zeer goede in- en buitenlandsche kaas maakten
het slot uit.

Felsenhof was het niet veel om eten of drinken te doen. Hij
speelde nog gestaag de beschonkene en vermoeide waard. Des te
ijveriger luisterde hij naar hetgeen naast hem gesproken werd. Zoo
vernam hij, dat deze de laatste vergadering onder den blooten hemel
zou zijn, dat de meester en de ingewijden besloten hadden, een groot
houten gebouw op te richten, dat openbaar voor andere doeleinden
moest benut, maar in 't geheim voor de vergadering moest dienen.
Zou men hen daár opsporen en aanvallen, dan zouden zij zich ver-

dedigen. Dat de dragonders naar Meerssen gelokt waren, daarover werd veel gelachen. De samenkomsten bij de eenzame kapel, waren tot hieraan de schoonste geweest; de plechtige opnamen in den bond werden daar met meer luister gevierd en hadden nog een dieperen indruk gemaakt. Ook had men dáár warm eten, want de kapel was geheel en al tot eene keuken ingericht. Een der dischgenooten van Felsenhof kende zelfs nog de geheele spijskaart van een gelag, dat er in den herfst van 't vorig jaar had plaats gehad. Vooreerst een ministra of soep met parmesankaas, daarna Westfaalsch met Weener oeterselie en salie, Danziger Pomuchel (kabeljauw) met Brandenburger saus en Haft, Warschauer schapenbouten met knoflook, pasteien uit Parijs, zooals men zeide, Engelsche gerookte ossetong, waarbij allerlei salade, olijven, kappers kazen en de fijnste Port, Sherry, Madera, Bordeaux, Bourgondiër en Rijnwijnen. — Zou het dan wonder zijn — dacht Felsenhof — dat de arme lieden, die thuis nauwelijks aardappelen hadden, om ze met zout te kruiden, fanatieke aanhangers van eenen bond werden, die hun genot verschaften en hen met de meest begunstigde lieden op den aardbol deden wedijveren?

Felsenhof begreep, dat hier door een uiterst geslepen booswicht alle zwakheden der menschelijke natuur, zooals: bijgeloof, haat, begerlijkheid benut werden, om een bond te vormen, wiens leden in 't klein begonnen en met moord eindigden.

De kapitein bemerkte nu hoe de „meester“ (wie hij was, mocht niet gezegd worden, daarom kenden hem de meeste boeren niet,) verscheidene personen bij zich liet komen en in 't geheim met hen sprak. Mogelijk gaf hij hun de bevelen om nieuwe diefstallen te plegen.

Felsenhof verwachtte met zekerheid, dat de „meester“ hem ook nog zou ondervragen, en, inderdaad, zoodra de maaltijd was afgelopen, kwam Kersten, om den gewaanden Vliet op te zoeken en hem te zeggen, dat de meester hem spreken moest, want men moest met den vreemdeling afgedane zaak maken.

Intusschen waren twee uren verlopen — meer dan de tijd, dien Peter Jochems noodig verklaard had om de dragonders op den rand van Seleskamp te brengen. Zij moeten daar althans aangekomen zijn. Doch alvorens Felsenhof iets beslissends deed, wilde hij zich overtuigen, of het inderdaad zoo was en wankelend ging hij naar den rand der vrije ruimte. „Wij zullen ons nederleggen, dáár waar de wilgen het dichtst bij elkaar staan.“ had Peter gezegd. Deze plaats zocht Felsenhof op.

Om de vergaderden te verschalken, deed hij, als ware hij niet wel geworden en ging in 't donker der boomen. Niet lang daarna vernam hij de zachte vraag: „Vliet? Zijt gij het?”

„Ja, wat is er?“ antwoordde Felsenhof schijnbaar ontstemd. „Ik ben Vliet!“

„Nu dan, wij liggen ginds, twintig pas van hier. 't Is tijd!“ luidde het antwoord.

Het hart klopte den hoofdman sterker bij de gedachte dat hij zoo dicht bij de beslissing was, en tot de bende terugkeerende ging hij onwillekeurig vaster en met meer moed. Toen hij echter Kersten op zich zag aankomen, liet hij de schouders weder zinken.

„Allo, wat maakt ge daar toch in 't donker, Vliet?“ vroeg de smid.

„Ik ben doodziek!“ antwoordde Felsenhof. „Als de meester mij spreken wil, is 't hoog tijd. Of ik leg mij hier in 't gras neder, of wel ik rijd naar huis.“

„Maar wij hebben immers nog over den vreemdeling te spreken, dwaas!“

„Nu roep den meester!“ antwoordde Felsenhof en leunde tegen een wilg.

Hij zou graag met den meester alleen geweest zijn, de tegenwoordigheid van Kersten verontruste hem, want met twee personen, van wie de een listig en sluw, de andere reuzensterk was, durfde hij het niet aan. Plotseling dacht hij aan Peter. Hij riep — wijl hem zoo gemakkelijk niemand van de bende hooren kon — tamelijk luidde den naam van den knecht.

„Hier ben ik, wat is er?“ klonk een stem uit de duisternis.

„Zeg ginds, dat zij binnen weinige minuten hier zijn en haast u. Pak gij den grooten aan, 't is Kersten. Ik zal den kl inen pakken.“

Eene minuut verliep.

„Ik ben er alweer!“ klonk Peters stem door 't donker.

„Habt ge wapens?“

„Ik zal 't wel klaar spelen, wees maar niet bang!“

Nu kwam Kersten met den meester terug. Felsenhof stond nog altijd tegen den wilg en kermde en klaagde zacht.

„Gij zijt weder smoordronken, met u is niets te beginnen!“ zeide de meester gramstorig. „Gij bederft alles! Spreek nu, bezit gij nog zooveel verstand? — hoe krijgen wij den vreemdeling? Morgen vroeg mag hij niet meer leven!“

„Meent ge?“ vroeg Felsenhof en trok met één enkelen sterken ruk den kleinen den baard af en sloeg de spitse muts terug, zoodat het hoofd geheel vrij werd. „Holla, Peter! Heda, drag'nders! hoera, er op los! ik ben Vliet!“

Peter moest nog een anderen signaalroep met de dragonders hebben afgesproken en dien deed hij nu hooren. Daarop wierp hij zich op Kersten, die onwillekeurig teruggeweken was.

Felsenhof had de meester reeds bij den nek gepakt, en draaide het hoofd naar het vuur.

„Aha!“ zeide hij op doffen toon, „ik vergiste mij toch niet. Zijt gij het, Kerkdal! Vloek, schande over u! Gij zult uw verdiende straf niet ontloopen!“

Reeds kwamen de dragonders aanstormen, Kersten vocht als een aertwijfelde met den gespierden knecht, dan stiet Kerkdal, die tot op dit oogenblik geheel verdoofd was, eensklaps een schreeuw uit als een wild dier, dat plotseling een vijand bemerkt. Daarop rukte hij zich met een kracht, waartoe Felsenhof hem nooit in staat gedacht had, los, sloeg den kapitein voor de borst, zoodat deze achterwaarts tuimelde, greep zijn mes en stiet op hem toe. Felsenhof week terug, maar op 't zelfde oogenblik sprong ook Kerkdal ter zijde, ontsnapte aan een dragonder, die zijne handen naar hem uitstak ende chirurgijn verdween in het gedrang.

„Laat hem maar!“ dacht Felsenhof. „Hij ontsnapt mij toch niet meer!“

En hij wierp Kersten een strik om de armen, want hij zag, dat Peter het met den smid te kwaad zou krijgen. Nu was Kersten overweldigd en behoorlijk gebonden.

Dit alles geschiedde binnen ruim eene minuut. De dragonders hadden zich verdeeld. De eerste afdeeling sprong haastig vooruit om de bende te omsingelen; de tweede afdeeling, door den opperwachtmeester zelve aangevoerd, vormde een gesloten geheel, bereid om overal bij te springen, waar hevige wederstand geboden werd. Het viel echter niet gemakkelijk de bokkenrijders te vangen. Want deze hadden aanstonds de beide vuren half gebluscht en er heerschte nog een schemering over het kamp. Allen gevangen te nemen was niet denkbaar. Links en rechts vielen schoten; verder op vernam men een hevig strijdgeschreeuw Felsenhof en Peter ijlden naar 't midden van den kamp, deels om de vuren te onderhouden, deels om den chirurgijn op te sporen. Dezen echter zagen zij niet. Ongeveer twintig man van de bende waren midden op de plaats gedreven, vielen hunner bloedde. Zij gaven zich zonder verderen tegenstand over. Nog ongeveer twintig werden door de dragonders afzonderlijk gevangen genomen.

Dit waren dan ook allen, die men in de donkerheid kon meester worden. De anderen waren door het Broek gevlucht.

„Menigeen zal er in blijven steken,“ zeide de opperwachtmeester. „Luitenant van Eyern, neem ten overvloede twintig man en rijd het Broek af. Gij zult menigen vogel pakken. Hebben wij den hoofdman?“

Deze vraag richtte hij tot Felsenhof, die haar ontkende.

„Nu, in de stad komt niemand,“ zeide Shadow. „En ook vóór de stad heb ik een cordon laten trekken, dat zoo gemakkelijk niet door te breken is, te meer, omdat het aan te nemen is, dat het kleinste aantal naar de stadszijde ontkomen is en dat zij voor 't aanbreken van den dag de stad niet bereiken kunnen. Luitenant van Eyern, zoek nog eenmaal het geheele kamp af, dan zullen wij deschurken eens nauwkeuriger in oogenschouw nemen!“

In het kamp was niemand meer te ontdekken, ook de bok was verdwenen. Men nam de gevangenen den baard af. Onder dezen bevonden zich behalve Kersten en Til zes anderen, welke den dragonders bekend waren als zijnde aanzienlijke burgers van Hertzogenrade. Natuurlijk weigerden zij allen elke inlichting. Zij zeiden, dat zij tot hun genoegen hierheen gekomen waren, 't was een soort maskerade. Men bond hen de handen, en onder fakkellicht maakten de dragonders zich marschvaardig en trokken naar de plaats, waar zij hunne paarden hadden laten staan.

Felsenhof dacht maar aanhoudend aan Kerkdal en zoodra zij den heirbaan bereikten, nam hij afscheid van den opperwachtmeester en reed met Peter Jochems alleen vooruit, om in de nabijheid der woning van Kerkdal de wacht te houden. Jammer, dat hij er niet aan gedacht had het woord voor de dragonders te vragen, die het cordon vormden, en eerst nadat hij door een officier was herkend, liet men hem vrijen

loorgang. Vóór 't huis van Kerkdal gekomen, zag hij licht in de woning van den chirurgijn. Hij reed tot aan 't huis en keek door de reten der vensterramen. Kerkdal zat voor zijn tafel te schrijven. Hij zag er iets bleek uit, maar roch kalm, gelijk ieder mensch, die den avond en halve nacht over de boeken gebogen zit.

't Was dus zóó, als de hoofdman gedacht had. Kerkdal had langs een veiligen weg zijne woning bereikt. In dien man stak een energie, welke Felsenhof niet kon verklaren. Maar wat te doen? 't Begin was gemaakt — zou de hoofdman nu voor een nieuwe hindernis staan blijven?

Hij reed naar Peter terug en vroeg hem, of hij hij het gelaat van den kleinen gekend had, met wien hij gevochten had.

„Ja,” antwoordde Peter, „hij geleek geheel en al op den chirurgijn, maar die kan het toch niet wezen!”

„Waarom niet?”

„Nu, dit is immers zulk een door en door braaf man. Maar 't is waar, met Til en Kersten had hij veel omgang.”

„Gij herinnert u nog 't onderhoud met den knecht van Til over die visch en den scheerling? De chirurgijn heeft den kleinen Meertens opium gegeven; hij gebruikte den armen jongen tot zijn hocuspocus, deed hem de geesten bezweren en vergiftigde hem, want hij was bang, dat George zich aan mij zou verklappen.” —

„Dat zou toch de duivel haten!” riep Peter. „Zoo iets zou ik niet achter dien man gezocht hebben en niemand zal het gelooven.”

„Dit vrees ik ook!” zeide de hoofdman, en toch is hij het, die de schuld aan alles heeft. Hij heeft allen verleid! Maar wat te doen?

Er bleef niets anders over, dan den chirurgijn zorgvuldig in 't oog te houden, hem in alle vormen aan te klagen en de verklaringen der gevangen bokkerijders afwachten. Elke onbezonnen stap zou bij zulk een doorsluwen man gevaarlijk kunnen worden. Felsenhof gaf dus Kerkdal als zijnde de leider der bende bij den hoofdman aan, maakte hem duidelijk hoe hij op die verdenking gekomen was en verzocht hem, den chirurgijn en diens woning te laten bewaken. Eén geluk was het, dat de oude heer zulk onbepaald vertrouwen in den kapitein stelde, anders zou hij genegen zijn, het hoofd te schudden, en op te merken, dat een man van eer niet in rust mag gestoord worden.

Drie dragonders hielden de wacht voor de deur van Kerkdal. Felsenhof verzocht Peter ook een oog in 't zeil te houden. Daarop reed hij met den opperwachtmeester de stad binnen om Böckelmann en de andere politieagenten te wekken, ten einde hun mededeeling te doen, dat niet bij Meersen, maar een uur van Hertzogenrade een groot gedeelte der bokkerijders overrompeld en gevangen genomen was.

IV.

Eene beschrijving te geven van de opschudding welke ongeveer van af drie uur des morgens, toen de zaak ruchtbaar werd, in het stadje heerschte zou niet mogelijk zijn. De verbazing was algemeen, vooral bij de familiën dergenen, die onder de bokkerijders gevangen werden want de vrouwen en kinderen hadden natuurlijk een voorgevoel

van 't werk hunner mannen en vaders. Aan Böckelman, die schier buiten verstand was, had Felsenhof nog niets van Kerkdal verteld. Wel drong hij aan op eene huiszoeking bij Kersten. Deze gaf met betrekking op den dief-tal bij den rentmeester geen resultaat, maar toch bevonden er zich een menigte andere gestolen zaken. Het geld moet dus ergens anders geborgen zijn.

In de morgen-schemering werden nog drie mannen, die het beproefd hadden in de stad te sluipen, gevangen genomen en naar de stadsgevangenis gebracht, die het getal gevangenen nauwelijks kon opnemen en voor dewelke twaalf dragonders de wacht hielden. Bodem te paard werden naar Aken, Gulik en Maastricht gezonden, om de overheden van het gebeurte te onderrichten en om afvaardiging van gedeputeerden, met 't oog op de herkenning der gevangenen, naar Hertzenrade te verzoeken. Felsenhof was, overal waar hij zich liet zien, het voorwerp van een schier angstvallige eerbied en opmerkzaamheid. Men noemde hem thans bij zijn waren naam.

Andere berichten van luitenant v. Eynern meldden, dat nog vier boeren gevangen had, die in 't Broek verdwaald waren geraakt. Bovendien had hij tusschen het kamp en Hertzenrade een grooten, sterken volkomen zwarten bok gevonden, die door een messteek in 't hart gedood was.

Men kan zich denken met welk angstigen huiveringwekkend belang de Hertzenraders dezen bok omsingelden, toen hij op een wagen door de stad gevoerd werd!

Eindelijk moest Böckelmann besluiten met Felsenhof ook over den bok te spreken. De goede rechter was door de uitkomsten van den kapitein, door de misstappen die hij zelf begaan en door het wantrouwen, dat hij in de laatste dagen den zoo scherpzienden man bewezen had, geheel beangstigd geworden. Hij zou wel uit zijn vel hebben willen springen toen Felsenhof hem verklaarde, dat Kerkdal de leider der bende was, doch moest op 't einde toegeven en weende ten slotte over de bedorvenheid der menschen in 't algemeen en Kerkdal in 't bijzonder.

Met betrekking tot deze laatste werd besloten, voorloopig een uitzondering te maken en hem niet nu aanstonds gevangen te nemen, maar hem streng te doen bewaken. Nog had geen der gevangenen hem als „meester“ aangegeven en waarschijnlijk kenden Kersten, Vliet en Til het geheim alleen. Wilt het te voorzien was, dat hij in den loop van den dag bij den rentmeester zou komen — immers zijne verloving moest heden plaats hebben! — besloot men hem met rust te laten en hem slechts twee begeleiders, een politie agent en Peter Jochem mede te geven; op dezen laatste bouwde Felsenhof, als zijnde de eenigst betrouwbare persoon, dien hij kende. Gedurende zijn afwezigheid, zou zijne woning onderzocht worden, en daar hij ze tot hiertoe nog niet verlaten had, kon hij er ook niets uit verwijderd hebben.

Tegen 8 uur in den morgen verliet de chirurgijn zijne woning. De agent Müller en Peter Jochem volgden hem op eenigen afstand. Kerkdal ging het eerst als naar gewoonte naar 't klooster. Hier scheen hij van de gebeurtenissen in den nacht vernomen te hebben,

want toen hij weder uit kwam, vroeg hij Müllerjo dan alles waar was, want in 't klooster had men hem wonderlijke dingen verteld. Müller, die naast hem ging, vertelde hem, wat hij vernomen had en datgene, wat met betrekking op Felsenhof's deelneming om tot de ontdekking te komen, zich eigenaardig had toegedragen. En juist dit scheen den chirurgijn te interesseeren. Het verwonderde zeer, dat de kapitein zich daarmee hebben kunnen inlaten en of men iemand, die zoolang onder een vreemden naam reisde, wel onbepaald vertrouwen kon schenken. De agent zeide daar niets op, omdat hij niets wist en Peter Jochem wierp bij wijlen een donkeren blik op den chirurgijn, als wilde hij zeggen: Nu leer ik u eerst grondig kennen! Overigens deed Kerkdal, alsof hij zich aan niets stoorde, ook niet aan de twee begeleiders. Hij bedankte hun zelfs.

Toen hij de woning van den rentmeester binnentrad, en naast den rentmeester den ouden opperwachtmeester, Felsenhof en Böckelmann aan tafel zag zitten, verkleurde hij eenigszins en wilde met de woorden: „Och, ik stoor maar,“ zich verwijderen. De rentmeester en Böckelmann zagen er zeer bleek uit en sloegen de oogen neder; zij konden zich nog steeds niet in den nieuwen toestand denken. De opperwachtmeester trad echter den chirurgijn tegemoet en zeide: „Kom maar binnen! Wij wachten op u!“

„Op mij?“ vroeg Kerkdal. „Mag ik vragen, wat er gebeurd is? Er is toch niemand ziek?“

„Neen, God zij dank!“ antwoordde Felsenhof en trad tot den chirurgijn. „Maar ik had u iets te herhalen, wat ik zoo even in 't bijzijn van den opperwachtmeester Schadow, den rechter Böckelmann en den heer rentmeester medegedeeld heb. Ik wil het in uw tegenwoordigheid herhalen, opdat het niet schijne, als hebbe ik achter uwen rug willen spreken. Ik, de kapitein Karel Felsenhof, destijds grondeigenaar — zooals mijn paspoort nader aanduidt — bovendien hier in dit oord herkend door Peter Jochem, knecht bij den waard Vliet verklaar hiermede, dat ik in u, die mij als de chirurgijn Kerkdal bekend is, dengenen herken, die den smid Kersten opgeëischt heeft, den heer rentmeester te bestelen, terwijl hij hem tevens de middelen en de wegen opgaf, om dien diefstal te voltrekken — verklaar verder, dat gij de meester, de leider, of zooals men het noemen wil, der bende zijt, welke in den laatsten nacht deels uiteengejaagd, deels gevangen genomen, als welken leider ik u in dezen nacht herkeud heb — verklaar verder, dat gij schuldig zijt aan de vergiftiging van den knaap Georg Meertens, zooals ik vermoed door opium, waarover ik mij nauwkeuriger mededeelingen aan de overheden voorbehoud. Zoolang deze beschuldigingen, welke ik tegen u inbreng, niet bewezen of wederlegd zijn, zult gij, zooals de heer rentmeester verzoekt, niet verder dit huis betreden. Zou ik mij vergist hebben, dan ben ik tot elke voldoening bereid.“

Felsenhof had ernstig en vastberaden gesproken, alhoewel iets opgewonden. Maar te zeldzamer klonk het, toen Kerkdal, die geen vin verroerd had, geheel kalm, maar min meer verdrietig, antwoordde:

„Gij schijnt onder den invloed van de een of andere verstandsverbijstering te staan — manie noemen de artsen dat. Gij bezit de

manie in mij een misdadiger of zoo iets te zien. Het is zeldzaam, dat deze heeren, die ik anders voor verstandig gehouden heb, u zoo geloof schenken. Maar waarschijnlijk zijn de wonderlijke gebeurtenissen, waarvan men mij verteld heeft, de schuld, want in tijden van zulke opgewondenheid blijft zelden iemand meester van zijn bedaardheid. Als de heer rentmeester inderdaad door uwen mond tot mij spreekt — hetgeen mij in den hoogsten graad verwondert en kwets! — dan trek ik mij aanstonds terug, en zal dezen drempel alleen geroepen en als arts weder overschrijden “

Hiermede maakte hij een hoffelijke buiging en verliet het huis „Het zal mettertijd anders klinken, heer rentmeester,“ zeide Felsenhof tot den ouden heer, die zijn gelaat in de handen verborg. „Geloof mij en vrees niets. Ik sta borg voor elk nadeel, dat voor u uit dit incident ontstaan kan. En volg nu den eersten indruk van uw gevoel : zend uwe vrouw en juffrouw Annette heden nog naar Keulen bij hunne bloedverwanten. Hoe minder de namen van u en de uwen in verbinding met dien ellendeling genoemd worden, des te beter voor u allen!“

Böckelman wenkte den rentmeester in het belendende vertrek, waar hij hem mededeelde, dat de kapitein Felsenhof hem de sommen gelds, die hij, de rentmeester, den chirurgijn schuldig was, ter beschikking stelde. Daarop verlieten de drie mannen de woning. Annette had Felseuhof niet gezien.

In den loop van den dag kwamen talrijke gerechtsdienaren uit de naburige steden. In de woning van Kerkdal was niets verdachts gevonden, doch hij ontving het gerechtelijk bevel haar niet te verlaten, en werd streng bewaakt. Wel wilde in den beginne te Hertzenrade niemand aan de medelichtigheid van den chirurgijn gelooven. Het kwam allen onmogelijk voor, dat een man, wiens stand als arts hem vertrouwen verwierf en overal toegang verschafte, di heilig ambt misbruikt had, om de dieven den weg te wijzen. Til en Vliet bekenden, dat Kerkdal tot de hunnen behoord had. Kersten bleef onwrikbaar en bekende niets. Toen nu ook de opgraving van Georg 't bewijs leverde van vergiftiging door opium, en de knecht van Til bevestigde, dat hij zonder nadeel van het vischgerecht **ge-**geten had; toen alle verdere verhooren der familie Til aan 't licht brachten, dat de chirurgijn hen op dien avond op koekjes getraceerd had en dat Georg daarvan meer bekomen had, dan al de anderen, toen werd het bewezen, dat de misdadiger, om den dood van Georg minder opvallend te laten schijnen, de vrouw en de meid, alsmede de kinderen van Til, evenzeer kleinere hoeveelheden opium **toe-**gediend had, welke slechts een voorbijgaande ongesteldheid te weeg brachten — en nu ging men over tot de gevangenneming van den chirurgijn, die alles loochende, en al zijn aanklagers voor dwazen uitschold. Dit hielp echter niets meer. Ook uit de woonplaats van Felsenhof kwam het bericht, dat Kerkdal door een aldaar wonende vriend den adjunct, van de aanstaande overkomst van den kapitein te Hertzenrade was onderricht geworden. Vanwaar hij geweten had, dat Felsenhof ter wille van Annette was overgekomen, bleef twijfelachtig; toch kon hij, die sedert lang zijn nogen op het schoone meisje gericht had, reeds uit Keulen vernomen hebben, dat zij den hoofdman

g negen was. Genoeg, de aanklacht van Felsenhof, bevestigde zich tot in de kleinste bijzonderheden op eene wijze, welke voor den, misdadiger verpletterend was. Wat den diefstal bij den rentmeester betrof, lag het eveneens niet in twijfel, of de chirurgijn had den smid in 't huis doen sluipen, toen hij op dien vroeger beschreven avond de familie een bezoek bracht en de deur eenige minuten onbe waakt bleef. Z66 voorzichtig was de schurk geweest, dat hij zelfs voor den noodlottigen nacht op Selkeskamp nog een alibi bij zich had; hij kon bewijzen dat hij in den nacht op eene boerenhofstede in de nabijheid eene zieke vrouw bezocht had. Maar dit bewijs was niet geldig, want vóór tien uur was hij daar geweest.

Nu vermeerderden zich ook de verklaringen der gevangenen met den dag; ieder hoopte zich door de aangifte van anderen van de straf los te koopen. Een groot aantal zeer aanzienlijke, zelfs rijke personen hadden tot de bende behoord en slechts daardoor, dat deze personen alle plaatsen der omtrek nauwkeurig kenden, waren de onverklaarbare, geheime diefstallen magelijk geweest, welke den ganschen omtrek in zulk een angst en onrust gebracht hadden. Wijl er ook een aantal moorden hadden plaats gehad en de bevolking uiterst verbitterd was, luidde in de meeste gevallen de uitspraak van 't vonnis dood door rad of strop. Honderden inwoners dier streek ondergingen de doodstraf. De galgen aan den weg werden werden opgeknoopt alleen om weder nieuwe offers te ontvangen.

Kerkdal en Kersten beleden niets, hoewel ten slotte nog bij nauwkeuriger huiszoeking een groot gedeelte van het gestolen geld bij den rentmeester, alsmede een menigte sieraden in de kelders hunner woningen begraven gevonden werden. Kersten onderging den dood op 't rad. Kerkdal lachte de kloostergeestelijken in 't gezicht uit, als ze hem tot boete aanmaanden. Op een morgen vond men hem dood.

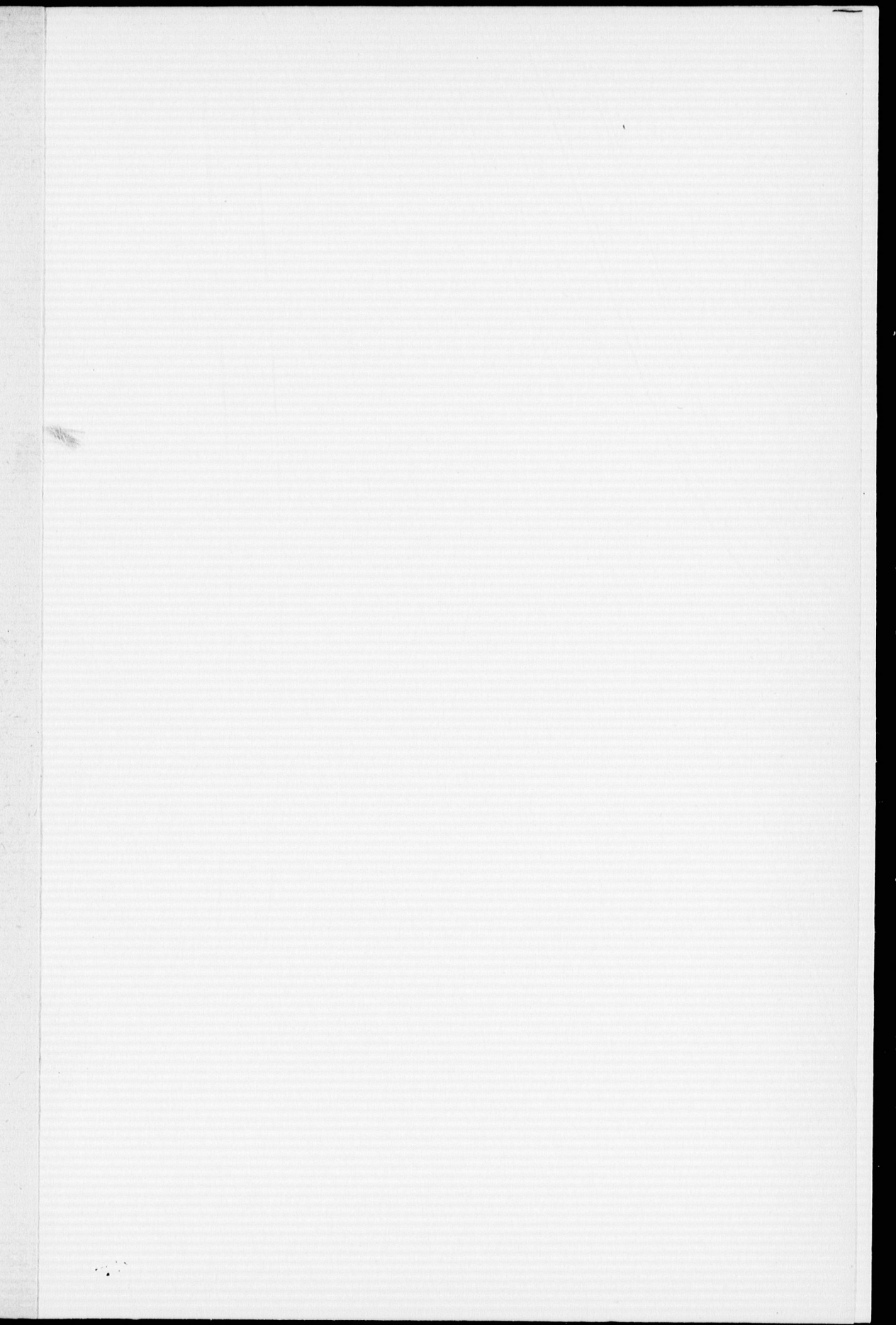
Men zeide, dat hij gefolterd was geworden op eengloeïenden stoel, waaronder vuur gestookt werd en dientengevolge was hij aan de foltering bezweken. Anderen zeiden, hij had vergift ingenomen. Maar een zeker bewijs daarvoor, hoe wonderlijk goed het deze man begrepen had om de menschen te verschalken, lag daarin, dat zelfs na zijn dood nog velen hem voor onschuldig hielden, ja dat men zelfs geloofde, het gerecht moest hem hebben laten ontvluchten.

Bovendien bleef er nog steeds, in weerwil van alle verklaringen der boeren, een donkeren sluier over vele bijzonderheden hangen. Want zij, die iets wisten, beleden niets, en die, welke bekend hadden, wisten te weinig van datgene, wat men graag zou vernomen hebben. De leiding der bende was zonder twijfel aan de hand van Kerkdal toevertrouwd geweest; hij had de personen aangewezen, bij wie iets te stelen viel, of had de voorstellen, welke men hem gedaan had onderzocht. Maar hij had met weinig „oversteu“ daarover gesproken, de gewone leden der bende kenden hem slechts aan de kleeding welke hij bij convent droeg, als „meester“. Dat hij bij de verdeeling van 't gestolene zich en zijne naaste kameraden het rijkelijkst bedacht, had leed geen twijfel. Nog na zijn dood vernam men, dat hij in de Amsterdamsche Bank een aanzienlijke som had staan, vermoedelijk wel voor een gedeelte gestolen geld. De gewichtigste bron over de grondstelling, plannen en inrichtingen der bokkerijders bleef dat, wat Felsenhof in den nacht gehoord had. Veel meer vernam men nooit. Te Luik waren inderdaad wapens oesteld de fabrikanten konden echter niet aangeven, voor wien. Volgens hunne beschrijving scheen Kersten de besteller geweest te zijn.

Felsenhof, hoewel in de eerste weken het voorwerp van groote achting en vereering, begreep toch, dat hij goed zou doen, welhaast heen te reizen. Want van den eenen kant had hij een afkeer, door de vele terechtstellingen, aan Hertzogenrade en omstreken en daarbij ontbrak het ook niet aan lust op wraak. Er waren nog genoeg medeleden der bende op vrije voeten en te zamen werden zij nooit ontdekt; hoewel van den anderen kant ook vele onschuldigen stierven. Want wyl het grootste getal bokkerijders elkander vreemd waren gebleven, gaven de gevangenen volgens hun eigen goeddunken een naam op, dien zij meenden vernomen te hebben. De nieuw bijgekomen leden, werden door allen gekend; maar juist de oudsten en de gevaarlijkste leden waren door de jongeren nooit anders dan verkleed gezien.

Felsenhof streefde naar zijn einddoel. De booswichten waren ontmaskerd en deels vernietigd. Nu gold het aan zijn eigen lot te denken. Hij had Annette volgens een stilzwijgende overeenkomst te Hertzogenrade niet meer gezien. Nu sprak hij met den rentmeester of die eveneens Hertzogenrade wilde verlaten en daarom zijn pensioen vroeg, en begaf zich naar Keulen naar de vrouw des rentmeesters en hare dochter. Dat dit wederzien der beide geliefden tot het door Felsenhof zoo innig verlangde doel leidde, daarvan leverde de herfst van hetzelfde jaar het beste bewijs. Want in October leidde Felsenhof Anne te Riedenburger als eene gelukkige gemalin naar zijne woonplaats en weldra volgden vader en moeder hunne dochter en namen hun intrek op 't goed van hun schoonzoon.

Peter Jochem ging met den kapitein mede, omdat het huwelijk zijns ouderen broeders niet plaats kon hebben en dus het vaderlijk erf niet vrij voor hem werd. En wyl ook de opperwachtmeester Schadow met zijn escadron dicht in de nabijheid van Felsenhof verlegd werd, ontbrak het de helden van ons verhaal niet aan de gelegenheid om elkander nog dikwerf en recht gemeenzaam te herinneren aan de zonderlinge en avontuurlijke dagen, welke zij te Hertzogenrade samen beleefd hadden. —

N

2